Nynorsk kultursentrum

Språkfakta Sogn og Fjordane 1646–2012

Ottar Grepstad

© 2012 Ottar Grepstad og Nynorsk kultursentrum

Publisert digitalt 8. mai 2012 på www.aasentunet.no

Framsidefoto
Gruppe MIM – Merete Hol Tefre, Inghild Sleire og Marit Thingnæs: «Resonans», utstilling ved Sunnfjord Museum i 2008 (foto Svein-Magne Tunli)

Enkeltopplysningane kan brukast fritt når kjelde blir oppgitt. Kommersiell bruk av opplysningane i produktutvikling eller på anna vis berre etter avtale

Alle merknader, eventuelle rettingar og opplysningar er velkomne til
Ivar Aasen-tunet, N-6160 Hovdebygda, admin@aasentunet.no

ISBN 978-82-92602-09-6

Innhald

Forord og forklaringar 3

Språkportrett av eit fylke 4

Sogn og Fjordane i nynorsk kulturhistorie: nokre hendingar 21

Nøkkeltal
1 Nynorsk språkbarometer 2011
2 Regionale trekk ved nynorsk skriftkultur 1910–2010

Grunnskule
3 Elevar i grunnskulen etter målform og årssteg 1992–2012
4 Bokmåls- og nynorskelevar i grunnskulen etter kommune 2001–2012
5 Elevar i grunnskulen etter målform og kommune 1993–2012
6 Elevar i grunnskulen etter målform og fylke 1910–1947
7 Elevar i grunnskulen etter målform og fylke 1952–1987
8 Elevar i grunnskulen etter målform og fylke 1993–2012
9 Prosent nynorskelevar i folkeskulen etter fylke 1910–1959
10 Prosent nynorskelevar i grunnskulen etter fylke 1960–2012
11 Målform i folkeskulekrinsar etter fylke 1900–1947
12 Målform i folkeskulekrinsar etter fylke 1952–1995
13 Kommunar med nynorskelevar 1905–2012
14 Kommunar etter dominerande språk i grunnskulen 1935–2012
15 Elevar i grunnskulen etter målform og kommune 1935–1950
16 Innføring av nynorsk i skulekrinsane etter fylke 1890–1925
17 Grunnskular med meir enn 300 nynorskelevar 2004–05

Vidaregåande skule
18 Nynorskelevar frå grunnskule til vidaregåande skule 1996–2012
19 Elevar i vidaregåande skule etter målform og fylke 2009–2012
20 Elevar ved vidaregåande skular i Sogn og Fjordane 2009–2012
21 Språkpraksis og språksyn elevar Firda vidaregåande skule 2010
22 Bruk av nynorsk i tre årskull 1985–2004
23 Språkhaldningar hos nynorskelevar 2004
24 Examen artium etter målform 1968–1971

Vernepliktige
25 Vernepliktige etter målform og kommune 2010
26 Vernepliktige etter målform og kommune 2000
27 Målform hos vernepliktige etter fylke 2000–2010
28 Vernepliktige eller målform 1964–2010

Vaksne
29 Privat bruk av nynorsk og bokmål 2000–2005
30 Haldning til å lære både nynorsk og bokmål 2008

31 Folkerøystingar om skulemål etter fylke 1965–2011
32 Medlemer i samyrkjelag etter målform 1977

Offentleg forvaltning

33 Kommunar med nynorsk tenestemål 1922–2012
34 Språkportrett av kommunane 2009
35 Tenestemål og administrasjonsspråk i kommunane 2006
36 Dei første kommunane med nynorsk tenestemål 1921–1927

Kyrkje

37 Målform i Den norske Kyrkja etter prosti og sokn 1996–2012
38 Kyrkjesokn med nynorsk liturgi etter fylke 1928–2012
39 Innføring av Blix-salmar i kyrkjelydane etter fylke 1892–1928
40 Folkerøystingar og vedtak om målform i skule og kyrkje 1892–1954

Bøker, blad og aviser

41 Opplag lokalaviser 1976–2011
42 Opplag aviser etter fylke og målform 2010
43 Opplag nynorskredigerte aviser 1996–2010
44 Dei største nynorskredigerte avisene 2000–2010
45 Største lokal-, region- og riksavis etter kommune 2004
46 Haldning til meir nynorsk i VG og Dagbladet 2006
47 Nynorske blad etter utgivingsår 1891–1938
48 Aviser i Sogn og Fjordane 1874–2012
49 Boktitlar frå Forlaget Skald og Selja Forlag 1993–2011
50 Abonnentar Dag og Tid og Syn og Segn etter fylke 2004–2011

Scenekunst

51 Sogn og Fjordane Teater 1977–2011

Arbeidsplassar og økonomi

52 Redaksjonelle nøkkeltal nynorskaviser 2010
53 Medarbeidarar distriktskontor NRK 1988–2003
54 Målform i annonsar i Firda 1972–2012
55 Målform i annonsar i tre aviser i Sogn 1948–1980

Organisering

56 Medlemer Noregs Ungdomslag 1921–2011
57 Medlemer Noregs Mållag 1954–2011

Forord og forklaringar

Denne dokumentasjonen med 57 tabellar om språk i Sogn og Fjordane er laga på oppdrag frå Sogn og Fjordane fylkeskommune. Ønsket var å få fram mest mogleg informasjon om eldre og nyare utvikling i språkbruk i fylket. Noko slikt har ikkje vore gjort før, iallfall ikkje i eit slikt omfang. Fylkeskommunen svarar korkje for opplysningane eller analysane.

Om språk- og kulturhistoria i Sogn og Fjordane ligg to store studiar føre. Den eine er Anders A. Lothes *Målreisingssoga i Sogn og Fjordane* frå 1950, den andre Terje Eggums avishistorie *På trykk* frå 2009. Begge har vore til stor hjelp i arbeidet med dokumentasjon og analyse.

Gjennom tre omfattande publikasjonar er i alt 652 tabellar og figurar blitt publiserte sidan 1998. Materialet er presentert i dei trykte utgåvene *Nynorsk faktabok 1998* og *Nynorsk faktabok 2005*, og i e-boka *Språkfakta 2010* på aasentunet.no. Ein del av tabellane i denne samlinga er henta frå dei nemnde publikasjonane og lagde til rette for bruk. Der det har vore mogleg, er dei oppdaterte med siste tilgjengelege informasjon. 18 tabellar blir publiserte for første gong.

Så langt råd er, blir utvikling og situasjon i Sogn og Fjordane jamført med tilsvarande data for heile Vestlandet og for Noreg, i ein del tilfelle også for kvart fylke.

Kapitlet «Sogn og Fjordane i nynorsk kulturhistorie: nokre hendingar» byggjer på Ottar Grepstad: «Eit språk blir til», publisert på www.allkunne.no.

Kjeldene står under kvar tabell, og ein del forkortingar og symbol er brukte:

BM	Dansk-norsk, bokmål
NN	Landsmål, nynorsk
ENG	Engelsk
	Data kan ikkje skaffast
-	Data ligg ikkje føre
Tom celle	Null, eller i enkelte tilfelle: opplysningar er ikkje kjende
▲	Auke
–	Stabil situasjon
▼	Nedgang
Publisert	Første publisering i same redigering
Sist oppdatert	Siste redaksjonelle endring

Kronesummar er i løpande kroner viss ikkje anna er sagt. På www.ssb.no har Statistisk sentralbyrå laga ein prisindekskalkulator som gjer det lett å rekne om til kroneverdien i dag eller på eit anna tidspunkt. Prosenttal står som regel i *kursiv* der det også er absolutte tal i tabellen, men ikkje når prosentteiknet er brukt. Prosenttal har desimalar når talgrunnlaget er stort nok.

Nemningane *nynorsk* og *bokmål* blei innførte i 1929, men blir i denne framstillinga brukt også om tida før der dette ikkje kan skape mistydingar.

Tal er ikkje meir nøyaktige enn ord, og tala åleine gir ofte lite meining utan ord. På den andre sida kan talmateriale utgjere fagleg påliteleg informasjon som gjennom kombinasjon med annan kunnskap gir meir innsikt og sikrare grunnlag for politisk handling enn ein elles ville hatt.

Nynorsk kultursentrum takkar for oppdraget og ønskjer lykke til i arbeidet med å utvikle ein sterk språkpolitikk som kan kome språkbrukarane til gode.

Ivar Aasen-tunet, 5. mai 2012

Ottar Grepstad

Språkportrett av eit fylke

Sogn og Fjordane er det nynorske grunnfjellet og har vore det i snart hundre år. Posisjonen for nynorsk i fylket har hatt mykje å seie for den nasjonale posisjonen for språket. Som eit sterkt fleirtalsspråk får nynorsk større tyngd her enn andre stader. Bruken av nynorsk er prega av stor stabilitet og få endringar i både skule, kyrkje og offentleg forvaltning etter 1930-åra. Mykje av det som er omstridd rundt forbi i Noreg, er sjølvsagt i Sogn og Fjordane.

Sogn og Fjordane er det sterkaste, men ikkje det største nynorskfylket rekna i tal brukarar. Dette er eit like eittspråkleg fylke som Vestfold, berre med motsett forteikn. Innbyggjarane i fylket meiner både at det er viktig å bruke meir nynorsk og at alle nordmenn skal lære begge skriftspråka skriftleg. Først i seinare år har fylket og innbyggjarane også fått innslag av innvandra språk og kulturar, men mindre enn dei fleste andre i landet.

Sogn og Fjordane representerer eit språkleg hegemoni som gjer det tydeleg at mange nordmenn lever i skiftande språklege fleirtal og mindretal. Dette kan auke respekten for verdien av språklege skilnader og språkleg variasjon i Noreg.

Det kan anast ein tendens til at bruken av nynorsk er mindre stabil i ytre enn indre strøk. Saman med målform for elevar på yrkesførebuande program i den vidaregåande skulen og språkbruksmønster i næringslivet er dette det viktigaste emnet å få meir sikker kunnskap om når ein politikk for nynorsk skal formast. Her gjeld det at ein ikkje tek situasjonen anno 2012 for gitt.

Sogn og Fjordane har ein så særmerkt språkleg posisjon at fylkeskommunen har god grunn til å be om å vere representert og bli teken med på råd i viktige forum der nasjonal og regional politikk blir drøfta som kan få følgjer for språkleg praksis.

Noreg

Noreg har lenge vore eit samfunn med ein språkdelt kultur som no er tungt etablert gjennom skrift, institusjonar og regelverk. Innbyggjarane kjem frå over 200 land og sjølvstendeområde, og berre det siste tiåret har skulane hatt elevar med om lag 200 morsmål.

Både i tale og skrift er dei språklege skilnadene store regionalt, sosialt og aldersmessig. Engelsk pressar mot bokmål særleg i næringsliv, vitskap og underhaldning, og bokmål pressar mot nynorsk på dei fleste samfunnsområda. Der bruken av engelsk aukar, går det meir ut over bokmål enn nynorsk.

Truleg bruker minst 550 000 nordmenn nynorsk privat. Blant desse nynorskbrukarane er fire av ti reelt tospråklege ved at dei bruker nynorsk og bokmål om lag like mykje.

For bruken av nynorsk er situasjonen stabil, men krevjande. Nynorsk blir lite brukt på Internett og endå mindre i akademia, men ikkje mykje mindre enn før. Aviser redigerte på nynorsk eller begge målformer står for ein aukande del av det samla avisopplaget. Færre kommunar enn før har nynorskelevar i grunnskulen, færre elevar i grunnskulen og færre vernepliktige bruker nynorsk. Samstundes går fleire nynorskelevar i språkblanda miljø enn før.

Det bur no 5 millionar menneske i Noreg. Av desse blir om lag 600 000 rekna som innvandrarar, og vi kan altså rekne med at om lag 550 000 av innbyggjarane er nynorskbrukarar. Held folketalsveksten fram blant innvandrarane, og talet på nynorskbrukarar held seg stabilt, vil det seie at Noreg i 2020 har ganske mange fleire innvandrarar enn nynorskbrukarar. Kvar innvandrarane blir buande, får då mykje å seie for den vidare språkpolitiske utviklinga.

Kommunane med nynorsk tenestemål har gjennom auka innvandring dei siste åra også fått større kulturell variasjon. Det meste av folkeauken i desse kommunane dei siste åra har

innvandrarane stått for. Dette kan gjere fleire innvandrarar til nynorskbrukarar.

Det var mellom 1910 og 1930 den nynorske skriftkulturen festna seg i landet. På så kort tid skifta så mange skriftspråk at dette kan kallast den vesle norske kulturrevolusjonen. Språkskifte prega både seinmellomalderen og tida etter reformasjonen, men det var lenge sidan, gjekk ikkje så fort og gjaldt ikkje så mange. Uavhengig av offentleg forvaltning gjorde innbyggjarane fleire stader i landet utover på 1900-talet eit anna språk enn det mest brukte til sitt.

Ved utgangen av 1920-åra var 12 % av avisene redigerte på nynorsk, 12 % av dei skjønnlitterære bøkene, 13 % av selde eksemplar av Bibelen, 20 % av elevane i folkeskulen, 21 % av kyrkjesokna. Heile 43 % av alle kommunane i landet hadde då nynorskelevar i folkeskulen.[1] Det som tok til med ei ordbok og ein grammatikk kring 1850, var åtti år seinare blitt til ein skriftkultur som gradvis gjorde språket til ein del av kvardagen, tok det i bruk på nye område, romma stor kunst og førte med seg arbeidsplassar.

Ideen om det nynorske blei realisert på ulikt vis og har utgjort ei regional kraft:

- Dei første blada og bøkene blei utgitt i Oslo og Hordaland.
- Kyrkjelydar i Telemark var dei første som brukte nynorske salmar i kyrkja.
- Dei første skulekrinsane med nynorsk opplæringsmål kom i Aust-Agder, Hordaland, Møre og Romsdal.
- Kyrkjesokn i Nord-Trøndelag og Hordaland var dei første som innførte nynorsk liturgi.
- Det første nynorske teatret blei skipa i Oslo, med utgangspunkt i teatermiljø i Akershus.
- Kommunar i Hordaland og Sogn og Fjordane var dei første om vedtok nynorsk som tenestemål.

Grunnlaget for den nynorske skriftkulturen blei altså forma i heile åtte fylke. Møre og Romsdal, der det heile tok til med Ivar Aasen, var sjeldan først ute. Heller ikkje Sogn og Fjordane, men der fekk nynorsk skriftkultur raskare større tyngd enn i noko anna fylke.

Vestlandet

Det er store språklege skilnader i Noreg og innbyggjarane lever i skiftande språklege fleirtal og mindretal. Nynorskbrukarane er framleis mange på Vestlandet, i indre strøk på Sørlandet og i dalføra aust og vest på Austlandet. I Trøndelag og Nord-Noreg har samisk fått sterkare formell status fleire stader.

Innvandrarane dei siste tiåra har teke med seg mange ulike morsmål, men busett seg mest på Austlandet. Såleis har Aust-Noreg, Vest-Noreg og Nord-Noreg no kvar sin språkprofil.

Nynorskbrukarane finst i alle fylka og truleg i nesten alle kommunar. Tre av ti nynorskbrukarar bur ikkje på Vestlandet, men det er der dei er mest konsentrerte og mange stader utgjer dominerande fleirtal.

Bokmål er den mest brukte målforma i alle landsdelar. Slik har det vore like sidan Stortinget jamstelte det nye landsmålet med det etablerte *bogsproget* i 1885. Ei av dei viktigaste endringane dei siste 50 åra er at det er blitt høvesvis færre nynorskbrukarar i andre landsdelar enn på Vestlandet. Nesten halvparten av dei som helst bruker nynorsk privat, bruker like gjerne bokmål som nynorsk. Dei fleste av desse hadde nynorsk som opplæringsspråk i skulen.

Nynorskbrukarane på Vestlandet står no for alt frå 38 % til 91 % av all bruk av nynorsk, alt etter om det gjeld elevar i grunnskulen, elevar i vidaregåande skule, privat bruk blant vaksne, medlemer i Noregs Mållag, aviser redigerte på nynorsk, kommunar med nynorsk tenestemål eller kyrkjesokn med nynorsk liturgi. Slik har det ikkje alltid vore.

Det var høvesvis fleire nynorskelevar i grunnskulen på Vestlandet i 2008 enn i første

[1] Ottar Grepstad: *Nynorsk faktabok 2005*, Ørsta 2005, tabell 1.3, 1.4 og 17.12.

halvdel av 1900-talet. I 1910 var 33 % av vestlandselevane nynorskbrukarar, i 2008 43 %. I alle dei andre landsdelane har utviklinga gått motsett veg etter 1945. Resultatet er at nær ni av ti nynorskelevar både i grunnskulen og i vidaregåande skule bur på Vestlandet.

Desse endringane har mest å gjere med endringar i busetnadsmønster og demografi. Også folkerøystingane om skulemål har hatt sitt å seie. På Austlandet har eit klart fleirtal enda med nynorsk etter 1965. På Sørlandet og Vestlandet har eit knapt fleirtal enda med bokmål, medan dei alle fleste folkerøystingar i Trøndelag og Nord-Noreg har gitt bokmål som resultat.

Den same tendensen gjer seg gjeldande for målbruken i kyrkjesokna. I 1937 brukte 47 % av kyrkjesokna på Vestlandet nynorsk. Dette har auka mykje over tid, slik at heile 75 % av kyrkjesokna på Vestlandet i 2009 hadde nynorsk liturgi. Medan nynorsk som skulemål elles er redusert til langt under 10 % i alle andre landsdelar enn Austlandet, bruker framleis meir enn 10 % av kyrkjesokna i både Trøndelag, på Sørlandet og Austlandet nynorsk liturgi.

Etter dei mange kommunesamanslåingane i 1960-åra var talet på nynorskkommunar på sitt høgaste i 2000. Austlandet hadde like mange nynorskkommunar i 2009 som i 1970, medan svært mange nøytrale kommunar på Austlandet i dette tidsrommet gjekk over til bokmål. Etter 1900 har ingen kommune i Trøndelag eller Nord-Noreg nynorsk som tenestemål.

Utover på 1900-talet blei det skipa svært mange lokale fådagarsaviser på Vestlandet. Dei aller fleste av desse er redigerte på nynorsk eller på begge målformer. I 2010 kom åtte av ti nynorskaviser ut på Vestlandet, mot sju av ti i 1925. Den gongen var det færre, men større aviser, og fleire dagsaviser. No dominerer fådagarsavisene heilt. Til liks med radio og tv er avisene med og utjamnar dei klare språklege regionaliseringstendensane som kan knytast til bustadadresse.

I organisert form er nynorsken blitt mindre vestlandsk. I 2011 budde litt over halvparten av alle medlemene i Noregs Mållag på Vestlandet, mot fire av ti i 1918. Dei siste 25 åra har kvar fjerde mållagsmedlem budd på Austlandet. På papiret er målrørsla altså relativt sett sterkast der nynorsken er minst brukt.

Nøkkeltal for Sogn og Fjordane

Nynorsk er like sjølvsagt i vest mot Nordsjøen som bokmål er aust ved Oslofjorden. Det spesielle ved dette er at bokmål er det dominerande språket nasjonalt. Då er det ikkje opplagt at eit anna språk kan stå så sterkt i ein del av landet.

Berre 2 % av alle nordmenn bur i Sogn og Fjordane. Språkleg og dermed kulturelt er fylket mykje viktigare enn slike tal skulle tilseie.

Dokumentasjonen blir innleidd med to oversyn over språklege nøkkeltal for fylket. *Nynorsk språkbarometer 2011* er konsentrert om dei emna der det ligg føre nasjonale og regionale data som kan jamførast (tabell 1). Barometeret viser tilstanden i dag og markerer eventuelle endringar det siste tiåret. Regionale endringar over tid er dokumenterte for tre emne – kommunar med nynorsk tenestemål, kyrkjesokn med nynorsk liturgi og elevar med nynorsk opplæringsspråk (tabell 2).

I språkbarometeret dannar Sogn og Fjordane eit nynorsk høgtrykk på den øvste delen av skalaen, medan det ligg eit lågtrykk over Noreg på rekne på den nedre delen. Fleire raude piler peikar nedover i Noreg, men i Sogn og Fjordane er pilene grøne og peikar oppover. Enno.

Få av dei endringane i bruken av nynorsk som har prega Noreg det siste hundreåret, har gjort seg gjeldande i Sogn og Fjordane. Dette illustrerer at Noreg er eit samfunn med meir enn eitt kulturelt sentrum. Eit slåande døme er den sterke diskusjonen om samnorsk kring 1950. Då samnorskmotstanden var på sitt sterkaste, organiserte Foreldreaksjonen mot samnorsk ein stor underskriftsaksjon. Den 1. januar 1953 hadde dei fått inn om lag 400 000 underskrifter. Berre 300

av desse – 0,8 promille – var frå Sogn og Fjordane, medan 124 000 hadde adresser i Oslo.[2] Det som var ei stor sak inst i Oslofjorden, kunne knapt merkast innover i fjordane vestpå.

Den posisjonen nynorskbrukarane etablerte i fylket i tiåra før 1940, er stort sett like sterk i dag. Den som ønskjer å styrkje bruken av nynorsk eller ta vare på den tradisjonen som alt finst, bør ikkje slå seg til ro med at dagens situasjon er stabil. Der er nokre gryande teikn til endring som tilseier ein føre var-strategi.

På dette punktet har det som Sogn og Fjordane gjer, nasjonal interesse og nasjonale konsekvensar fordi fylket har nokre røynsler sentrale styresmakter ikkje kan finne andre stader.

Regionale skilnader i fylket

Der det har vore mogleg, er kommunar sorterte etter region med eit skilje mellom ytre og indre. Ei slik sortering kan få fram nokre nyansar og skjule andre. Ein kommune som Bremanger har formelt orientert eg til Nordfjord, men alt etter kvar dei bur i kommunen, reknar innbyggjarane seg som nordfjordingar eller sunnfjordingar. Andre døme er Fjaler og Hyllestad, der fiskeria gjer mindre av seg og kystpreget er svakare enn i i andre kystkommunar.

	Ytre	Indre
Nordfjord	Bremanger Selje Vågsøy	Eid Gloppen Hornindal Stryn
Sunnfjord	Askvoll Fjaler Flora	Førde Gaular Jølster Naustdal
Sogn	Gulen Hyllestad Solund	Aurland Balestrand Høyanger Leikanger Luster Lærdal Sogndal Vik Årdal

Ei ganske utbreidd oppfatning har vore at nynorsken raskt blei teken i bruk i dei indre bygdene, men blei møtt med meir motstand ute ved kysten i både Hordaland og Sogn og Fjordane.[3] Den oppfatninga blir eit stykke på veg støtta i denne dokumentasjonen. Her er likevel fleire døme på at nynorsken kom tidleg i bruk også ute ved kysten – frå Bremanger kom både den første offentlege annonsen og det første bladet redigert på nynorsk, og det første mållaget blei skipa i Florø.

Frå seinare år blir det dokumentert visse tendensar til at nynorsken står svakare ute ved kysten enn innover i fjordane. Her må meir undersøkjast før eintydige konklusjonar kan trekkjast, men politisk kan det vere føremålstenleg å gå ut frå at det faktisk er slik.

Skilnadene mellom tettbygde og spreidtbygde område er mindre i Sogn og Fjordane enn i det meste av landet elles. Det kan godt hende at fråværet av sterk urbanisering har vore ein styrke for bruken av nynorsk, men det seier heller ikkje seg sjølv at nynorsk skriftkultur taper mot alt urbant. Modernisering av samfunn har med meir å gjere enn urbanisering, men analysar av moderniseringsprosessar gir innsyn i språklege posisjonsendringar. I ein stor studie av

[2] *Sprog og tall*, Oslo 1960, s. 33 f.

[3] Ottar Grepstad: «Demokratisering i ein språkdelt kultur», *Vestlandets historie*, Bergen 2006, band 3, s. 175.

målreising og modernisering har historikaren Oddmund L. Hoel mellom anna vist kva som skjedde då ein del einsidige industristader blei utvikla på Vestlandet tidleg på 1900-talet.[4]

Høyanger er ein slik industristad. Då industrireisinga tok til i 1916, var dette ei veglaus grend i Kyrkjebø herad med 124 innbyggjarar. Då aluminiumsproduksjonen tok til i 1919, budde nær 1000 menneske der.

Landsmålet blei teke tidleg i bruk. Alt i 1891 hadde skulestyret i Kyrkjebø innført ei noregshistorie på landsmål i undervisninga, i 1900 brukte alle skulane i kommunane abc-bok på landsmål, og i 1902 tok Kyrkjebø sokn i bruk Blix-salmane (tabell 40). Mange av innflyttarane kom frå miljø og område fjernt frå landsmålet. Dette gjorde den nye industristaden Høyanger til eit språkdelt samfunn. Slik blei det også mange andre stader i landet. Noreg var blitt eit land med ein språkdelt kultur ikkje berre nasjonalt, men også lokalt. I 1917 vedtok difor Stortinget at kommunane kunne opprette språklege parallellklassar. I Høyanger kom slike få år seinare. Gruppene av nynorsk- og bokmålsbrukarar var jamstore, og striden var kvass. Noka folkerøysting om saka blei det likevel ikkje; truleg dempa ordninga med parallellklassar behovet.

Landsmålet vann først mest fram i område langt unna byane, og på desse industristadene kom landsmålet under sterkt press. Mot dei fastbuande med sin klassiske allianse av bondepolitikarar og lærarar stod innflyttarar i form av funksjonærar på aluminiumsverket og folk frå borgarskapet mot. Nynorsk var likevel så solid etablert i lokalsamfunnet at den innflytta språktradisjonen ikkje tok heilt over. Etter dei store økonomiske og sosiale endringane tidleg på 1900-talet blei Høyanger med tida ein like sterk brukar av nynorsk som bygdene i fylket.

Det sosiologen Andras Hompland har kalla innflyttarplaga, prega Høyanger for lang tid. Studiar av Årdal peikar i same retning som Hoels analyse av Høyanger. Med grundige studiar også av andre språkdelte lokalsamfunn, særleg Florø og Måløy, blir det mogleg å forstå meir av regionale og kulturelle skilnader i fylket.

Grunnskule

I Sogn og Fjordane er bokmål eit marginalt språk i grunnskulen. Nesten alle borna går gjennom skulen i formelt eittspråklege miljø der nynorsk er einerådande. Berre i dette fylket er det slik. Den språklege lekkasjen frå nynorsk til bokmål er også liten innanfor skuleverket. Frå 1. til 10. steget går frå elevar over frå nynorsk til bokmål (tabell 3). I skuleåret 2011–12 har 44 elevar i 1. klasse bokmål, og i 10. klasse har 73 bokmål. Noko av dette kan kome frå tilflytting. Ti år tidlegare var det 42 bokmålselevar i 1. og 122 bokmålselevar i 10. klasse. For tjue år sidan var det derimot ingen bokmålselevar verken i 1. eller 10. klasse. Fylkeskommunen gjer klokt i å rekne med at talet blir noko større dei neste ti og tjue åra.

Utviklinga skil seg lite frå kommune til kommune. Statistikken speglar eit robust språkmiljø der nynorsk blir rekna som eit sjølvsagt språk. Det er ingen tydelege skilnader mellom indre og ytre strøk. Berre to kommunar skil seg ut, av næringshistoriske og sosiale grunnar.

Tre av fire bokmålselevane bur i Vågsøy og Flora. Berre desse to kommunane har meir enn 100 bokmålselevar (tabell 4). Også her er likevel bokmålsbrukarane i mindretal, og der er ingen klar tendens til at den status bokmål har nasjonalt, får fleire born i desse kommunane til å skifte til bokmål enn i andre delar av fylket. I Vågsøy blir likevel nynorsk brukt av færre born i 2012 enn for tjue år sidan, medan fleire enn før bruker nynorsk i Flora (tabell 5). 82 % nynorskbrukarar i Vågsøy i 1993 er blitt til 77 % i 2012, medan 88 % nynorsk i Flora i 1993 no er blitt til 94 %. Dette er konsekvensen av ei folkerøysting om skulemål i Florø krins i 2005. Flora liknar etter dette meir på gjennomsnittet i fylket enn nokon gong før.

---

[4] Den vidare framstillinga byggjer på Oddmund L. Hoel: *Mål og modernisering 1868 – 1940*, Oslo 2011, s. 249–285.

Kor mange som skiftar språk etter grunnskulen i desse to kommunane, er ukjent.

Sogn og Fjordane har i hundre år vore Nynorskfylket i norsk skule. Alt i 1910 var nynorsk opplæringsspråket for eit fleirtal av borna i fylket (tabell 6–8). Dette var resultatet av den vesle norske kulturrevolusjonen frå 1905. Dette store språk- og kulturskiftet kom i åra 1905–1910 i Hordaland og Sogn og Fjordane, i tida 1915–1920 i Rogaland og Møre og Romsdal (tabell 16).[5] Den store endringa i retning av meir bruk av bokmål slo inn i Rogaland kring 1970 og i Hordaland kring 1995 (tabell 12). Aldri auka bruken av nynorsk meir i Noreg enn mellom 1935 og 1950 (tabell 15). Då var endringane store i mange fylke, berre ikkje i Sogn og Fjordane. Der hadde den store endringa kome lenge før.

Sogn og Fjordane er eitt av tre fylke der nynorsk er tydeleg meir brukt no enn for hundre år sidan. Dei to andre er Oppland og Møre og Romsdal.

Frå å vere i fleirtal i Sogn og Fjordane alt i 1910 utgjorde nynorskbrukarane i 1920 90 % av alle elevane i skulen (tabell 9–10). I alle år seinare har prosenttalet vore endå høgare. Elles på Vestlandet har mykje endra seg. 20 % nynorskelevar i Rogaland i 1910 blei til 80 % i 1943 og er i 2012 nede i 24 %. Hordaland har gått frå 52 % i 1910 til 82 % i 1943 og ned til 39 % i 2012. I Møre og Romsdal endra det seg frå 38 % i 1910 via 93 % i 1947 til 52 % i 2012.

I Oppland hadde 6 % av elevane nynorsk som opplæringsspråk i 1910. Dette toppa seg i 48 % i 1950, og i skuleåret 2011-12 brukte 19 % av elevane nynorsk, som er mykje meir enn for hundre år sidan. Austafor og nordafjells har det meste elles gått nedover. Troms var oppe i 46 % nynorskelevar i 1946, medan Nordland på det meste hadde 31 % i 1940-åra. I skuleåret 2011-12 er det ikkje meir enn 63 nynorskelevar i Trøndelag og Nord-Noreg. Nord-Trøndelag hadde 38 % nynorskelevar i 1910, 68 % i 1948, kom under 10 % i 1980-åra og har 2011-12 ingen nynorskelevar.

Buskerud gjekk frå null nynorskelevar i 1910 til 13 % i 1954 og har i seinare år vore nede på stabilt på 3 % nynorskbrukarar. Telemark er ikkje lenger det nynorske tyngdepunktet det lenge var. Der blei 32 % nynorskbrukarar i 1910 til 48 % i 1967, men talet har no stupt til 11 %.

Mot slike utviklingslinjer blir Sogn og Fjordane einestående. Det meste av tida sidan 1945 har fylket hatt 97 % nynorskbrukarar. Heilt snorrett har ikkje denne utviklinga vore. Bruken av bokmål auka noko i 1960- og 70-åra. I tiåra etter 1945 blei store mengder grendeskular lagde ned og svært mange skulekrinsar blei slått saman. Dette kan ha verka inn også i Sogn og Fjordane.

Ikkje berre står bruken av nynorsk generelt sterkt i Sogn og Fjordane. Skulemiljøa er også meir eittspråklege enn dei er i andre område der nynorsk blir mykje brukt. Dette kjem fram ved å analysere kor mange kommunar har minst 90 % nynorsk- eller bokmålselevar (tabell 14). Kommunar der ingen av språka utgjer 90 %, blir då rekna som blanda kommunar. Sogn og Fjordane har ingen slik bokmålskommune og berre Vågsøy er tydeleg språkblanda. Det motsette mønsteret er det typiske i Noreg og blei meir typisk på Vestlandet i andre halvdel av 1900-talet. Det vil seie at ein aukande del av nynorskbrukarane går i språkdelte skulemiljø alt i grunnskulen.

Sogn og Fjordane har både mange nynorskbrukarar og store miljø av nynorskbrukarar. Ei oppteljing i 2004 avdekte såleis at fylket då hadde 8 av 36 skular med meir enn 300 nynorskelevar (tabell 17). Også dette er med og gir bruken av nynorsk meir tyngd. Sjølv om fylket har mange små kommunar og skular med få elevar, er der også mange støre nynorskmiljø som er lite prega av språkblanding i skulekvardagen. Dette blir streka under av det faktum at ein av dei tabellane som ikkje kan lagast, er den som viser kor mange minoritetselevar i Sogn og Fjordane hadde særskild språkopplæring i grunnskulen 2000–12. Grunnskolens Informasjonssystem gir berre informasjon om dette på landsplan, ikkje for fylke eller kommunar.

---

[5] Dokumentasjonen frå tidleg 1900-tal byggjer på mange kjelder som ikkje på alle punkt stemmer med kvarandre. Difor kan nokre av tala i tabell 16 skilje seg frå det som kan lesast ut av andre tabellar.

Vidaregåande skule

Til skilnad frå det meste av Noreg elles har nynorsk ganske høg status blant tenåringane i Sogn og Fjordane. Det kjem fram av eit omfattande materiale som her blir publisert for første gong (tabell 18–20). Det gir både ei lita og ei stor overrasking.

Noreg har i over hundre år hatt detaljrike og pålitelege tal for bruk av nynorsk og bokmål i folkeskulen og seinare grunnskulen. For realskulen blei det aldri offentleggjort data, og for gymnaset berre i avgrensa omfang. Den vidaregåande skulen blei innført frå 1975, men først i 2012 kjem no den første dokumentasjonen. Det vil seie at både sentrale og lokale styresmakter har mangla ein del relevant kunnskap om språklege endringar i samfunnet og dermed hatt eit dårleg grunnlag for politisk handling.

Hovudmålet til elevane blir ikkje registrert systematisk og påliteleg når dei tek til på vidaregåande skule, berre ved oppmelding til eksamen. Då skjer det på to ulike nivå. For yrkesførebuande program blir eksamen gitt lokalt, og dokumentasjonen av fordeling mellom nynorsk og bokmål blir verande lokalt. For studieførebuande program blir eksamen gitt sentralt, og her ligg det no føre informasjon om målforma til elevane frå og med 2008. Utdanningsdirektoratet har varsla at dette kjem inn i faste former frå og med 2012. Direktoratet har sjenerøst stilt til rådvelde det materialet dei har for oppmelding i norsk skriftleg.

Nasjonalt syner dette materialet at ved eksamen i norsk på studieførebuande program var nynorsk hovudmålet for 6 % av elevane i 2012, mot 7 % i 2009. I Sogn og Fjordane var derimot nynorsk hovudmålet for 86 % av elevane i 2012 og for 84 % i 2009. På ny slår stabiliteten inn som det typiske.[6]

Alle fylkeskommunane har nynorskelevar på vidaregåande skular, men dei regionale skilnadene er både store og overraskande. På Vestlandet hadde 25 % av elevane nynorsk som hovudmål i 2009, og 23 % hadde det i 2012. Tilbakegangen var størst Møre og Romsdal. Nynorsktradisjonen har vore sterk i både Telemark, Oppland og Buskerud. I Telemark utgjorde nynorskelevane 5 % både i 2009 og 2012, medan Oppland gjekk frå 7 % til 4 %, og i Buskerud tek no berre eit fåtal av dei mange grunnskuleelevane som med seg nynorsken ut i verda etter vidaregåande skule.

Den vesle overraskinga ligg i nord. Rekna i absolutte tal hadde Finnmark like mange nynorskelevar i vidaregåande skule i åra 2009–2012 som Akershus. Mange er dei ikkje, men dei er der. Til dei vidaregåande skulane kan elevar reise ganske langt, og Finnmark er av dei fylka som har skular med mange langvegsfarande elevar. Særleg ein del private skular får slike konsekvensar. I Sogn og Fjordane er nynorskelevane i mindretal berre ved Sygna vidaregåande skule i Balestrand. Denne skulen er eigd og driven av Norsk Luthersk Misjonssamband.

Tabellar syner aldri årsaker, men minst tre tendensar kan lesast ut av dette materialet.

For det første inneber urbanisering og sentralisering fleire bokmålsbrukarar. Berre på desse fem åra fekk Akershus og Oslo 4000 fleire elevar som tok eksamen på studieførebuande program. Talet på nynorskelevar var lågt, men konstant – talet på bokmålselevar høgt og aukande. Mange av desse hadde nok bokmål frå før.

For det andre fører urbanisering og sentralisering til språkskifte. Dette er særleg tydeleg i Rogaland og Møre og Romsdal. Nynorskelevane blei færre og bokmålselevane fleire. Dei språkmøta ein del elevar kjem borti, får særleg språklege følgjer for dei som er usikre språkleg eller på anna vis. Då er det greiast å følgje fleirtalet. Det er ikkje sikkert at desse opplever dette som noko problem, men for posisjonen for nynorsk har desse språkmøta altså negative følgjer.

---

[6] Tal frå Utdanningsdirektoratet for delar av eksamenskullet i 2008 tyder på at 7,7 % då skreiv nynorsk til eksamen. I Sogn og Fjordane gjorde 88,7 % dette.

For det tredje blir nynorskbrukarane gjerne verande nynorskbrukarar viss dei bur i miljø der nynorsk pregar kvardagen og er eit respektert fleirtalsspråk. Slik er det i store delar av Sogn og Fjordane. Fylket manglar dei tette, større byane, men den urbaniseringa som finst, slår i liten grad ut negativt for bruken av nynorsk i vidaregåande skule. Av dei offentlege skulane i Sogn og Fjordane har berre Flora og Måløy vidaregåande skular eit vesentleg innslag av bokmålsbrukarar. Ved begge skulane har prosentdelen nynorskbrukarar auka mykje dei siste åra.

Det nye materialet gir tryggare grunnlag for vurderingar som tidlegare har vore avgrensa til to mindre undersøkingar. I 2004 kartla Hafstad vidaregåande skule språkbruksmønsteret blant alle elevar ved vidaregåande skular i fylket. I 2010 kartla to forskarar situasjonen ved Firda vidaregåande skule på Sandane og jamførte denne med Valdres videregående skole på Fagernes.

I 2004 var 91 % av elevane ved vidaregåande skular i fylket nynorskbrukarar (tabell 23). Då desse gjekk i barne- og ungdomsskulen, brukte 95 % av dei nynorsk. Gjennom vidaregåande skule blei det i denne undersøkinga altså 4 % færre nynorskbrukarar i Sogn og Fjordane. Dette inkluderer eventuelle innflyttarar med bokmålsbakgrunn. Nedgangen er uvanleg liten; alle andre stader i landet er overgangen til bokmål større. Til gjengjeld er det god grunn til å rekne med at ein del skiftar til bokmål etter avslutta vidaregåande skule, som studentar eller gjennom yrkesliv.

Undersøkinga frå 2004 viste at ein av fire rekna med at nynorsk kom til å bli ein ulempe for dei. Likevel trudde berre ein av ti at dei ville skifte. Det seier mykje om kor sterk nynorsktradisjonen er i Sogn og Fjordane. Tala frå 2004 blei stadfesta av undersøkinga i 2010 (tabell 21). Også då svara ein av ti at dei rekna med å bli bokmålsbrukarar, medan to av ti trudde dei kom til å nytte begge språka. Som i 2004 hadde få skifta til bokmål i vidaregåande skule.

Desse tala minner mykje om tendensane ved examen artium kring 1970. Berre eit mindretal av årskulla tok i si tid examen artium. Blant desse utgjorde nynorskbrukarane 9 % på nasjonalt nivå i åra 1968–1971 (tabell 24). Av dei som då tok examen artium i Sogn og Fjordane, brukte åtte av ti nynorsk. Tala synte ein svak tendens til at fleire kvinner enn menn brukte nynorsk. I større grad enn no kom gymnasiastane frå fleire kantar av landet. Difor kan desse tala ikkje fullt ut jamførast med nynorskprosenten frå tida då desse elevane gjekk i grunnskulen. Likevel skifta truleg fleire til bokmål kring 1970 enn kring 2010. Dette samsvarar med tendensen på nasjonalt nivå.[7]

Her må det takast eit sterkt atterhald. I 1950- og 60-åra vekte det oppsikt då fleire målfolk både hevda og dokumenterte at nynorskelevar gjorde det betre til eksamen enn bokmålselevar. Årsaka låg ikkje i språket, men tendensen er der framleis. Kvar haust tek ein del elevar om att eksamenar, eller dei tek eksamen først då av helsegrunnar eller andre årsaker. Stikkprøver tyder på at viss oppmeldingane til hausteksamenar desse vore rekna med i tabellane 18 –20, ville alle nynorsktala vore om lag 0,5 % lågare. Årsaka er at mange fleire bokmålselevar enn nynorskelevar tek (om att) eksamenar til hausten.

Det nye materialet gir innsyn i kva som skjer på dei tre åra i vidaregåande skule. I undersøkinga frå 2010 var nynorsk hovudmålet for 93 % av elevane ved Firda vidaregåande skule i vg1 (tabell 21). Tala for oppmelding til eksamen i 2012 syner at 93 % i vg1 var blitt til 92 % i vg3. Svært få avgangselevar i 2012 har altså skifta til bokmål i dei tre Firda-åra.

No kan også ein annan tendens talfestast. Då dei årskulla som tok eksamen i vidaregåande skule 2009–2012, tok til i 1. klasse i grunnskulen, hadde på landsplan 15 % av dei nynorsk som hovudmål. 2 % gjekk over til bokmål innan 10. klasse, og 5 % til før eksamen i vg3. Om lag halvparten av nynorskbrukarar skiftar til bokmål før dei går ut av vidaregåande skule. vg3 (tabell 18). Dette har vore rekna på før, men no er tala trygge.[8]

---

[7] Denne analysen er utført i Ottar Grepstad: *Den språklege lekkasjen*, årstale nr. 4 om tilstanden for nynorsk skriftkultur, www.aasentunet.no.

[8] Ottar Grepstad: *Nynorsk faktabok 2005*, tabell 8.1.

Denne språklege lekkasjen pregar også Vestlandet, men svært ulikt frå fylke til fylke. Størst er skiftet i Møre og Romsdal. Der går heile 28 % frå nynorsk til bokmål – 4 % i grunnskulen, resten i vidaregåande skule. Minst er endringa i Sogn og Fjordane: 2–3 % skiftar i grunnskulen, 9–10 % i vidaregåande skule.

I det språkpolitiske ordskiftet har det lenge rådd uvisse om utviklinga i vidaregåande skule. Tala som her blir offentleggjorde, gir eit første avklarande svar om situasjonen i studieførebuande program. For yrkesførebuande program er uvissa framleis stor, men tala for 2012 gir iallfall ein peikepinn (tabell 19 og 20).

Der kjem den store overraskinga. Ein har gjerne rekna med at den språklege lekkasjen av nynorskbrukarar har vore større på yrkesførebuande enn studieførebuande program. Det kan godt hende det er slik, men hypotesen blir ikkje stadfesta for dei elevane som kjem frå yrkesførebuande program og tek påbyggingskurs i vg3. Tvert om viser det seg at i 2012 skriv 6,5 % av desse nynorsk på eksamen i norsk, mot 6,3 % på studieførebuande program.

Denne vesle desimalskilnaden er både interessant og uventa. Svaret ligg i Hordaland. Dette er det einaste fylket der prosentdelen nynorskelevar er større på påbyggingskurset enn for dei som har følgt det studieførebuande programmet. Skilnaden er så stor at den slår ut nasjonalt. Mykje må undersøkjast for å kunne forklare dette, og sjølv om det trengst tal for fleire år, dreiar det seg neppe om eit tilfeldig blaff. Så store skilnader i språkbruk oppstår ikkje frå eitt år til neste. Mest truleg ligg den viktigaste forklaringa i næringslivet og næringsstruktur. Både Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane har eit desentralisert næringsliv. Likevel kan det sjå ut til at det desentraliserte næringslivet er kopla sterkare til sterke, regionale nynorsktradisjonar i Hordaland enn i dei to fylka, og at dette gjer det lettare for ein del nynorskbrukarar å halde på språket. Årsakssamanhengen er ikkje opplagd, og er det noko det er språk- og sosialpolitisk viktig å finne utmeir om, er det dette.

Også i Sogn og Fjordane er det altså færre nynorskelevar på påbyggingskurset enn på studieførebuing, men her skil det seg mykje frå skule til skule. Nedgangen skriv seg frå Firda, Hafstad og Sygna vidaregåande skular, medan Måløy vidaregåande skule har like mange nynorskelevar på påbyggingskurset som elles, og Flora jamvel har fleire. Dette kan ikkje forklarast med moglege allmenne skilnader mellom ytre og indre strøk. Skilnader i yrkesprofilar og eventuell sosial status kan derimot verke inn, eventuelt også tilflytting.

Noko av språkskiftet må reknast som taktisk skifte ved eksamen. Det er kjent at ein del nynorskelevar i vidaregåande skule melder seg opp til eksamen med bokmål som hovudmål, slik at dei er sikra gode karakterar både i hovudmål og sidemål. Ingen veit kor mange som gjer dette, men det var openbert lite av slike språktaktiske skifte ved Firda vidaregåande skule både i 2004 og 2010. Det vitnar om ein skule som skaper språkleg tryggleik.

Tenåringane ved Firda vidaregåande skule i 2010 hadde to munnlege språk – sin eigen dialekt og eit såkalla blandingsspråk (tabell 21). Til familie og kjende brukte dei med få unntak sin eigen dialekt, medan dei til venene i større grad brukte blandingsspråket. Undersøkinga stadfestar at dialektane i fylket har høg status blant unge.

For den vidare bruken av nynorsk er det svært positivt at ni av ti Firda-elevar likte godt eller svært godt å skrive nynorsk, og at dei likte betre å skrive nynorsk enn engelsk, sjølv om svært mange av dei gjerne også skriv engelsk. I ei nasjonal undersøking i 2006 svara seks av ti nynorskelevar i vidaregåande skule at dei i ganske stor eller i stor grad likte å skrive nynorsk.[9]

Alt dette viser at dagens 19-åringar handterer mange språk og språkvariantar alt etter høve og sjanger. Dei gjer det på anna vis i Nordfjord enn i Valdres. Haldningar og praksis hos Firda-elevane i 2010 kan jamførast med ei tilsvarande undersøking ved Fagernes vidaregåande skule året før. Nesten alt som var stabilt over tid hos Firda-elevane, endra seg mykje hos

[9] Ottar Grepstad: *Språkfakta 2010*, tabell 7.17.

Fagernes-elevane.[10] 65 % av dei hadde hatt nynorsk som hovudmål i barneskulen. I ungdomsskulen hadde 41 % av elevane nynorsk, og då dei tok til i vidaregåande skule, hadde berre 21 % av dei nynorsk som hovudmål. Einast eit par prosent sa dei brukte begge målformene.

Hovudtendensen er framleis at den språklege lekkasjen frå nynorsk til bokmål slår inn med størst kraft først etter ungdomsskulen. Undersøkinga frå Valdres gir likevel grunn til å tru at der nynorsken er under press utanfor skulen, kan dette språkskiftet kome tidlegare. Utviklinga i Trøndelag på 1960- og 70-talet kan tene som eit varsku om kva prosessar som no gjer seg gjeldande i Valdres og delar av Telemark.

Gjennom det meste av 1900-talet har der altså vore ein språkleg lekkasje frå nynorsk til bokmål i Noreg. Dette gjer ein del av nynorskbrukarane tospråklege ved at dei tek vare på kompetansen i nynorsk. Deira samla språkkompetanse er dermed større enn hos mange andre. Likevel er det tydeleg at dei fleste av desse etter kvart bruker mindre nynorsk.

Sogn og Fjordane står for sin del endå sterkare som nynorskfylke jamført med resten av landet ved utgangen av vidaregåande skule enn ved inngangen til grunnskulen. Her dreiar det seg om grunnfjell av granitt. Også slikt kan slå sprekker. Førebels er sprekkene ganske små, men det ville vere klokt å rekne med at lekkasjen aukar viss særskilde tiltak ikkje blir sette inn.

Vernepliktige

Stabil bruk av nynorsk har altså prega born og unge i Sogn og Fjordane i snart hundre år. Denne stabiliteten viser seg også i sjølvmeldingane frå vernepliktige om kva målform dei bruker. I 1950 svara 88 % av dei vernepliktige i fylket at dei brukte nynorsk.[11] Desse 19-åringane byrja på skulen i 1938. Då var nynorsk språket for 94 % av elevane i Sogn og Fjordane (tabell 9). Det vil seie at 6 % av dei som brukte nynorsk i 1938, hadde gått over til bokmål i 1950.

Seinare har tala vore på dette høge nivået. Den negative utviklinga for nynorsk i fylket i 1960- og 70-åra viser att også for vernepliktige (tabell 28). Berre to tredelar av alle vernepliktige i fylket brukte i 1964 nynorsk. 30 år seinare brukte derimot ni av ti nynorsk.

I seinare år blir ikkje heile årskulla kalla inn til sesjon. For mange kommunar er få personar registrerte, og konklusjonane må takast med atterhald. Dei atterhalda må vere sterkare for geografi enn for språk. I 2010 brukte 82 % av dei vernepliktige i fylket i nynorsk (tabell 25). Det vil seie at 15 % av dei som i si tid hadde vore nynorskbrukarar i grunnskulen, no brukte bokmål. Noko fleire skifta altså til bokmål enn det undersøkinga i 2004 tydde på (tabell 23).

Det var i 2010 mindre enn 80 % nynorskbrukarar blant dei vernepliktige i sju kommunar. Høvesvis fleire av desse var å finne i ytre enn i indre strøk, og tala indikerer ein tendens til at fleire skiftar til bokmål i ytre strøk enn innover i fjordane og dalane. I så fall er den språklege lekkasjen mest eit kystfenomen i Sogn og Fjordane.

Tendensane frå 2010 kan jamførast med 2000 (tabell 26). Då utgjorde nynorskbrukarane på sesjonar i Sogn og Fjordane 88 %, og berre tre kommunar hadde mindre enn 80 % nynorskbrukarar. Med dei nemnde atterhalda var altså den språklege lekkasjen større i 2010 enn i 2000. Dette tyder på at ei språkleg endring er i emning.

Jamført med alle andre fylke var bruken av nynorsk meir stabil hos vernepliktige i tidsrommet 2000-2010 enn tilfellet var i andre fylke (tabell 27). Særleg i Møre og Romsdal var endringa så stor at tala det året neppe var representative for det fylket.

---

[10] Dokumentert i *Språkfakta 2010*.

[11] Vilhelm Coucheron Jarl: «Våre skriftlige målformers utbredelse», *Verdens Gang* 28.8.1953. Jarl har slik informasjon for alle fylka, men statistikken dekkjer berre bygdene. Det gjer det vanskeleg å bruke tala for andre fylke enn nettopp Sogn og Fjordane.

Vaksne

Talet på nynorskbrukarar har halde seg stabilt sidan 1990-åra. Dei bur over heile landet, men Vestlandet aukar prosentdelen sin.

Det er ein svak tendens til at fleire kvinner enn menn bruker nynorsk privat og at nynorskbrukarane utgjer ein større del i dei eldre aldersgruppene enn i dei yngre. Di meir utdanning ein person har, di meir sannsynleg er det at vedkomande bruker bokmål. Det er også fleire bokmålsbrukarar blant dei med høg inntekt enn blant dei med låg inntekt. Når bokmål og nynorsk har ulik posisjon i Noreg, heng det altså også saman med sosiale skilnader.

Fire nyare, store undersøkingar syner at nynorskbrukarane er sette saman av to grupper: Dei som berre bruker nynorsk i privat skrift, og dei som bruker begge målformene. Forholdet mellom desse gruppene er om lag 60–40 i undersøkingane. Mange av dei som bruker begge målformer, her kalla blandabrukarar, er truleg nynorskbrukarar som har flytta til byane og bruker bokmål i arbeidsdagen og kanskje i ein del urbane samanhengar. I 2005 svara 7,5 % at dei helst brukte nynorsk privat, og 5,5 % svara at dei like gjerne brukte bokmål som nynorsk. Tilsvarande tal ti år tidlegare var 7,4 % og 5,0 %.

Nynorskbrukarane bur over heile landet, er ikkje i fleirtal i nokon landsdel, men gjer mest av seg på Vestlandet. Det er også på Vestlandet det er mest vanleg å skifte mellom nynorsk og bokmål. Når dei tospråklege er rekna med, er det meir enn 20 % nynorskbrukarar i fire fylke: Rogaland (24 %), Hordaland (32 %), Møre og Romsdal (29 %) og Sogn og Fjordane (75 %). Kvar femte person på Vestlandet nyttar altså nynorsk privat. Sør- og Vestlandet har ved sida av Telemark og delar av Oppland og Nord-Trøndelag vore dei viktigaste heimstadene for nynorskbrukarane.

I Sogn og Fjordane bruker seks av ti vaksne innbyggjarar nynorsk, og to av ti er tospråklege (tabell 29). Dette viser to viktige trekk. Det eine er at ein del av dei som i barneåra brukte nynorsk, seinare skiftar til bokmål. Det andre er at språkkompetansen i fylket er stor.

Tendensen blir understreka av informasjon om målform hos medlemer i samyrkjelaga i 1977 (tabell 32). I størsteparten av fylket var så mykje som 96 % av medlemene nynorskbrukarar. Det indikerer at samyrkjelaga i stor grad rekrutterte medlemene sine frå dei miljøa der nynorsken stod sterkast. Samyrkeørsle brukte lenge mykje nynorsk. Ein tredel av dei over 460 000 medlemene i det som no er Coop, budde då i nynorskkommunar eller i språkblanda område. I august 2005 passerte Coop ein million medlemer. Coop hadde iallfall så seint som i 1998 språkreglar som mellom anna slo fast at det skulle vere ei rimeleg fordeling mellom nynorsk og bokmål. Dette gjaldt også for medlemsbladet, som då var eitt av få nynorske innslag i norsk handelsnæring på nasjonalt nivå, og kvart tredje år kom årsmeldinga for hovudkonsernet på nynorsk. Organisasjonen hadde også handbok for tillitsvalde på nynorsk.

Ei viktig side av saka er kva haldning innbyggjarane har til å lære å skrive og lese både nynorsk og bokmål. Sogn og Fjordane er det einaste fylket der fleirtalet av innbyggjarane meiner at det bør alle elevar gjere (tabell 30). Sogn og Fjordane er ganske eittspråkleg i praksis, men innbyggjarane gir sterk støtte for tanken om å vere tospråkleg. Dei som bruker nynorsk, er dei som også sterkast støttar tanken om at begge språka skal lærast.

Det fylket manglar, er deltaking i tradisjonen med lokale folkerøystingar om opplæringsspråk i grunnskulen. Frå og med 1965 til og med 2011 er det gjennomført 382 slike folkerøystingar i Noreg (tabell 31). Berre ei av dei har vore i Sogn og Fjordane – Flora i 2005. Flest har Nord-Trøndelag og Møre og Romsdal hatt, med høvesvis 71 og 64. Demografiske endringar har nok hatt meir å seie for endringane i språkbruk, men folkerøystingane fremjar det lokale ordskiftet om språkpolitikken og verdien av nynorsk.

Offentleg forvaltning

Kommunar med nynorsk tenestemål blir kalla nynorskkommunar. Deira rolle i den språkdelte norske kulturen er presentert i tabell 34, som syner at variasjonen er stor kommunane imellom.

Nynorskkommunane speglar i stor grad annan språkbruk i området. Ni av ti nynorskelevar i grunnskulen skuleåret 2008–09 budde då i desse kommunane, men berre sju av ti vernepliktige. Nær åtte av ti kyrkjesokn med nynorsk liturgi låg i nynorskkommunar.

Nynorskkommunane har mange av dei administrative einingane i både skule og kyrkje. 23 % av alle kyrkjesokna i landet ligg i desse kommunane, 20 % av grunnskulane og 15 % av dei vidaregåande skulane.

542 000 menneske budde i nynorskkommunane i 2009. Dette var 11 % av det samla folketalet i landet. Denne prosentdelen har vore ganske stabil sidan 1974, med større endringar begge vegar i tiåra før.

Bruken av nynorsk tenestemål i kommunane følgjer i hovudsak same tendensen som skulemålet. Det var i første halvdel av 1950-åra at nynorskkommunane utgjorde den største prosentdelen av alle innbyggjarane, 22 %. I absolutte tal blei toppen nådd i 1957.

Talet på kommunar endra seg mykje frå 1920-åra til i dag. 747 kommunar i 1930 er blitt til 429 i 2012. Difor varierer også talet på kommunar med nynorsk tenestemål mykje (tabell 33). Utover på 1900-talet og fram til i dag har styrkeforholdet mellom nynorsk, nøytral og bokmål skifta. Prosentdelen nøytrale kommunar var på sitt høgste i 1965, under dei mange kommunesamanslåingane. Det kan ha å gjere med at mange kommunar gjorde førebels vedtak i saka, og gjorde dei ingen vedtak, blei dei rekna som nøytrale. Slik er det framleis: Fråvær av vedtak gjer kommunen språknøytral – på papiret.

I 2011 var 36 % av kommunane språknøytrale, mot 35 % i 1985. I seinare år er det dei språknøytrale kommunane som har auka mest, rekna i absolutte tal. I eit lengre tidsperspektiv er det derimot bokmålskommunane som er blitt fleire. Då nynorskkommunane var som flest i 1954, utgjorde bokmålskommunane berre 27 %. I 2009 brukte derimot 37 % av kommunane bokmål.

Lov om målbruk i offentleg teneste inneber at også fylkeskommunane skal gjere vedtak om tenestemål. Desse vedtaka skal byggje på ei summering av kor mange kommunar som har nynorsk tenestemål, og kor mange som har bokmål. Dei språknøytrale kommunane skal ikkje reknast med. Er det flest nynorskkommunar i fylket, skal fylkeskommunen ha nynorsk tenestemål, og bokmål viss bokmålskommunane er i fleirtal. I 2012 hadde tre fylkeskommunar nynorsk tenestemål, to var nøytrale og 14 brukte bokmål. Dei tre nynorskfylka var Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal.

Kyrkje

Kyrkje er like eittspråkleg nynorsk i Sogn og Fjordane som den er eittspråkleg bokmål i mange delar av landet. Både for Noreg sett under eitt og for fylket har nok kyrkja vore ei språkleg stabiliserande kraft over lengre tid.

Reglane for språkbruk i kyrkja er i all hovudsak dei same i dag som i 1892. Då vedtok Kyrkjedepartementet at kvart kyrkjesokn gjennom folkerøysting avgjer om liturgien og kyrkjehandlingane skal vere på nynorsk eller bokmål. Presten står i preikene fritt i bruk av dei to språka. Prestegjeld er tenestedistriktet til den enkelte presten, og det er ofte fleire sokn i eitt prestegjeld. Ei ny kyrkjelov av 1996 førte til at alle tidlegare kapelldistrikt blei omforma til eigne sokn eller slått saman med andre sokn. Det kan vere fleire kyrkjer i eitt sokn, men målforma er som regel den same for alle. Derimot kan enkeltgudstenester ha avvikande målform.

Frå 1892 var det opp til kyrkjelydane om dei ville ta i bruk salmar av Elias Blix. Som i skulen var det i åra 1905–1910 dei store endringane kom i kyrkja (tabell 39). Av dei 78 sokna som innførte Blix-salmane før dei blei allmenne, gjorde heile 47 sokn vedtak om dette i åra 1905-10.

Mellom 1892 og 1954 blei det i Sogn og Fjordane halde minst 109 folkerøystingar om Blix-salmane, 87 om liturgi og 87 om Nynorsk Salmebok (tabell 40). Tala kan vere høgare då registreringa ikkje er komplett enno.

I 1990-åra blei organisasjonsstrukturen i Den norske kyrkja justert. 1369 sokn i 1996 er i 2012 blitt til 1266, og 397 nynorske sokn i 1996 er blitt til 369 sokn spreidde på sju av 11 bispedøme og 11 av 19 fylke. Endringane slo også inn i Sogn og Fjordane (tabell 37 og 38). Endringane har ikkje ført til noka vesentleg endring i bruken av nynorsk. Kyrkjesokna skiftar sjeldan språkbruk, og sjølv om inndelinga i sokn har vore endra fleire gonger, har nok slike endringar gjort meir av seg i skule og kommunestruktur. Demografiske endringar i omlandet til storbyane kan over tid utløyse ønske om fleire folkerøystingar.

Både i Stavanger, Bjørgvin og Møre bispedøme utgjorde dei nynorske kyrkjesokna ein større del i 2012 enn i 1996. Dette er den motsette utviklinga av skulebruken av nynorsk, men i skulen er dette ein individuell bruk, i kyrkja er den institusjonell.

Bøker, blad og aviser

Det har kome ut 57 aviser i Sogn og Fjordane. Ni av dei kjem framleis ut, og så seint som 2010 blei ei ny avis skipa, Bremanger Budstikke. 34 av desse har vore eller er redigerte på nynorsk.

Før 1940 hadde det vore meir blad enn aviser i den nynorske pressa. Tidleg på 2000-talet var breidda om lag den same, med ei riksdekkjande vekeavis og eit hopetal av lokale dagsaviser eller fådagarsaviser. I sum hadde desse avisene fleire lesarar enn nynorskpressa hadde hatt hundre år tidlegare. Det som mangla, var dei mange dagsavisene. I 1920- og 30-åra talde nynorskpressa gjerne fire dagsaviser på same tid. Etter 1945 har der berre vore to dagsaviser på nynorsk: Sogn Dagblad frå 1965 til 1997, og Firda frå 1996.[12] Med dei mange lokale fådagarsavisene blei den nynorske skriftkulturen knytt til det lokale, i tillegg til dei mange folkerøystingane og lokale vedtaka om målform. Nynorsk er nærast blitt eit kortreist språk som står sterkare i mange lokalsamfunn og regionar enn i storsamfunn og nasjonalstat. Det inneber også at den nynorske lokalpressa har gjort sitt til at nordmenn i dag lever i skiftande språklege fleirtal og mindretal, alt etter kvar dei er i landet.

I seinare år har særleg større papiraviser møtt veggen. Færre kjøper papiraviser, fleire bruker gratisutgåver av dei same avisene på Internett. Dei avisene som klarer seg best i denne nye mediemarknaden, er lokalaviser. Nesten alle nynorskaviser er lokalaviser, og dette gjer at nynorskavisene har auka marknadsdelen sin dei siste åra (tabell 42 og 43). I 1996 stod dei reine nynorskavisene for 6,3 % av det samla avisopplaget. I 2010 hadde dei auka marknadsdelen sin til 7,2 %. Rekna i tal aviser utgjorde derimot nynorskavisene ein større del i 1996 enn i 2010 fordi det i dette tidsrommet kom til mange små lokalaviser som var redigerte på bokmål.

I 1976 kom det ut ti aviser i fylket (tabell 41). Fire av desse gjekk inn i 1990-åra. I det same tidsrommet fram til i dag har det kome til tre nye nynorskaviser. I tillegg har Fjordenes Tidende lempa på sin praksis og bruker no meir nynorsk enn før. Slik sett er det samla redaksjonelle miljøet for nynorsk sterkare no enn i 1970-åra.

Dei to største nynorskavisene er Firda og Sogn Avis, som begge kjem ut i Sogn og Fjordane (tabell 44). Av språkblanda aviser er Fjordenes Tidende med blant dei ti største. Sogn og Fjordane har aldri hatt og har heller ikkje i dag den eine avisa som dekkjer og samlar fylket. Difor

[12] Jf. Terje Eggum: *På trykk. Avisene i Sogn og Fjordane 1874–2009*, Førde 2009, s. 73.

deler ni aviser på å vere størst i kommunane, regionavisene Sunnmørsposten og Bergens Tidende prøver begge å vinne fram, medan VG er den desidert største riksavisa i fylket (tabell 45). Lokalavisene gjorde det i 2004 best i Nordfjord og Sogn. Bergens Tidende dekte då frå 4 % (Årdal) til 37 % (Gulen) av husstandane. Spreiinga av VG strekte seg frå 10 til 34 %, og avisa hadde høvesvis flest lesarar i Selje og i Lærdal. Slike tal røper nokre lange linjer, som at indre Sogn historisk har orientert seg austover mot Oslo.

Dei to nynorske rikspublikasjonane Dag og Tid (avis) og Syn og Segn (tidsskrift) har ganske like spreiingsmønster (tabell 50). Begge har 6 % av tingarane sine i Sogn og Fjordane, og begge har vel 20 % av tingarane sine i Hordaland.

Som nemnt ovanfor var det berre i Sogn og Fjordane at eit fleirtal av vaksne innbyggjarar meiner alle i Noreg bør lære å lese og skrive både bokmål og nynorsk (side 14). Sogn og Fjordane er også eitt av tre fylke der eit fleirtal av innbyggjarane meiner at riksaviser som VG og Dagbladet bør bruke meir nynorsk (tabell 46). Ingen meiner dette sterkare enn sogningane og fjordingane: sju av ti i 2008, mot fem av ti i Hordaland og Møre og Romsdal, og tre av ti i Oslo.

Det første bladet på nynorsk som blei utgitt i Sogn og Fjordane, stod Ola Johannessen Vik for i Bremangerpollen i 1891 (tabell 47). Som så mange andre blad fekk det eit kort liv. Fram til 1938 kom det ut minst 45 ulike blad i fylket – ungdomsblad, kyrkjelydsblad, skuleblad.

Den første avisa i fylket kom ut i Florø i 1874 (tabell 48). Avisene er blitt sette i gang på 18 ulike stader. Dei tre viktigaste var Florø med 12 aviser, Sogndal med 8 og Leikanger med 5.

Den store spreiinga i fylket av riks- og regonaviser med bokmål som dominerande språk kunne på papiret tilseie at fleire nynorskbrukarar ville blitt bokmålsbrukarar enn det som faktisk har skjedd. Desse avisene har rett nok gitt store mengder lesestoff på bokmål i kvardagslivet, men dei mange lokalavisene på nynorsk har utgjort ei viss motvekt. Bruken av nynorsk blant lesarane har endra seg lite, og bokmålsbrukarane er blitt verande få. Det tilseier at riksmedia ikkje bør overvurderast som språkleg påverknadsfaktor viss der er andre sosiale og kulturelle krefter som dreg i anna lei. Dei fleste nynorskeavisene i fylket kom til etter at nynorsk alt var blitt heilt dominerande i skulen og kyrkja. Desse publikasjonane var i første omgang mest ein konsekvens av dei språklege endringane som skule og kyrkje utgjorde, men blei over tid også ein språkleg stabiliserande faktor.

Forlagsbransjen tok form mange stader i landet, men blei på 1900-talet stort sett konsentrert til Oslo. Mons Litleré skipa alt i 1886 Norskmaalets Boghandel i Naustdal og blei ein viktig forleggjar dei få åra han då hadde att å leve; han døydde i 1893, berre 28 år gamal. Seinare har det ikkje vore profesjonelle forlag i fylket før Forlaget Skald gav ut første boka si i 1993 og Selja Forlag følgde etter i 1996 (tabell 49). I dag er dette to små forlag som har sett seg i respekt i bransjen, og dei har kvar for seg gitt ut om lag 150 bøker. Kvart år gir dei ut 20–30 bøker på nynorsk og 3–5 på bokmål. Saman med fleire sterke lokalaviser gir dette miljø i fylket større tyngd i norsk publisistikk enn det som har vore vanleg i Sogn og Fjordane.

Scenekunst

Lenge var amatørteater i regi av ungdomslag og andre frivillige kulturmiljø dei viktigaste scenekunstskaparane i Sogn og Fjordane. I andre halvdel av 1900-talet kom Riksteatret, og Fjernsynsteatret blei eit nytt tilbod. Den som ville ha meir, måtte til byar som Berrgen og Oslo.

Sogn og Fjordane Teater hadde den første premieren i 1977 (tabell 51). Til og med 2011 har teatret hatt bort imot 800 000 gjester på 7000 framsyningar. Teatret sette opp framsyning nr. 5000 i 2001. Desse høge tala rommar mange års røynsle med scenekunst på nynorsk, og teatret har markert seg med solid språkrøkt i arbeidet med oppsetjingane.

Eit stykke på veg kan teatret jamførast med den yngste nynorske teaterscena, Hordaland

Teater i Bergen. Dette teatret har etter kvart spesialisert seg på barneframsyningar. Frå og med den første premieren i 1988 har teatret til og med 2011 hatt nær 700 000 gjester på 7000 framsyningar. Hordaland Teater spelte framsyning nr. 5000 i 2004.

Størst er Det Norske Teatret med vel 49 300 framsyningar sidan opninga i 1913. Premiere nr. 1000 blei gjennomført i 2006, og framsyning nr. 50 000 kjem i 2012. For dette teatret ligg det føre pålitelege gjestetal frå og med 1960. Frå då og fram til og med 2011 har Det Norske Teatret hatt nær 9,3 millionar gjester.

Desse tre nynorskteatra utviklar frå 2012 eit systematisk samarbeid i form av gjesteturnear og fellesproduksjonar. Dermed når også Sogn og Fjordane Teater ut til endå fleire.

Arbeidsplassar og økonomi

Språkbruk i næringslivet er dårleg dokumentert for Sogn og Fjordane som for andre delar av landet. Éi kjelde til kunnskap er annonsesidene i avisene, og for Sogn og Fjordane ligg det no føre to undersøkingar som viser noko av utviklinga frå 1940-åra fram til i dag. Dermed kan det dokumenterast at i Sogn og Fjordane er nynorsk blitt jamt meir brukt på annonseplass i avisene – frå 38 % i 1948 til 68 % i 2012.

Fram til no har den einaste kjende analysen av bruken av nynorsk i reklame handla om tre aviser i Sogn (tabell 55). Til gjengjeld var dette ein svært innhaldsrik studie av tidsrommet 1948–1980 på grunnlag av nærmare 9000 annonsar. Annonsane var henta frå *Sogn Dagblad* (Høyanger), *Sogn og Fjordane* (Hermansverk) og *Sogningen* (Leikanger), slik at undersøkinga omfatta både indre og ytre Sogn.

Frå 1948 til 1980 auka nynorskdelen frå 38 % i 1948 til 68 % i 1980. Grunnlagsmaterialet viser at annonsespråket utvikla seg ulikt i dei tre avisene. Der var ein tydeleg og noko overraskande tendens til at lokale annonsørar brukte meir bokmål, medan annonsørar utanfor regionen brukte meir nynorsk. Størst var endringa i marknadsføringa av daglegvarer, klede/sko/tekstil og bygg/utstyr. Tendensen gjekk i retning av fleire standardiserte annonsar, ferdiglaga frå produsentane og etter kvart kjedene. Der blei det mindre plass for nynorsk.

Heldt denne tendensen fram etter 1980? Den robuste nynorskbruken i fylket tilseier at svaret er ja. Ei ny, enkel undersøking av alle annonsane i Firda i ei veke i 1972, 1992 og 2012 stadfestar hypotesen, med atterhald (tabell 54). I dette tidsrommet gjekk Firda frå fire til seks nummer i veka, og i alt er 1558 annonsar undersøkte. For 40 år sidan var 62 % av annonsane på nynorsk, for 20 år sidan heile 82 %, og i 2012 var 74 % på nynorsk. Utviklinga skifta mykje frå bransje til bransje på desse 40 åra. Ein jamt større del av kunngjeringane frå organisasjonar og offentleg forvaltning var på nynorsk, medan bruken av nynorsk heile tida var høg innanfor stillingsannonsar, personlege annonsar og tenesteyting.

I 1972 brukte annonsørar frå Sunnfjord mykje meir nynorsk enn annonsørar frå andre regionar eller landsdelar. Det er svært interessant at denne skilnaden var blitt nesten heilt utjamna i 2012. Årsakene er fleire. Det er generelt blitt mindre kontroversielt å bruke nynorsk kommersielt, annonsar frå kjedar blir til ein viss grad meir tilpassa den lokale marknaden, og lokale annonsar står for ein mindre del av den samla annonseringa. I 1972 stod annonsørar frå Sunnfjord for 79 % av annonsane, i 1992 75 % og i 2012 68 %.

På redaksjonell plass bestemmer redaktøren, på annonseplass kundane. Kva språk som er brukt i avisannonsar, seier mykje om kva plass språket har i næringsliv og offentleg forvaltning, men gir ikkje heile biletet. Nokre bransjar annonserer mykje i aviser, særleg bygg og bil, medan andre bruker heilt andre kanalar. Målform i annonsar frå offentleg forvaltning er regulert gjennom kommunale vedtak og lov om målbruk i offentleg teneste. Personlege og private

annonsar – bortkomne kjæledyr, leige og utleige, dødsfall – speglar i stor grad den målforma privatpersonar bruker når dei står fritt.

Den nye undersøkinga vitnar om at folk i fylket gjerne bruker nynorsk når dei kan. Ein skriftkultur treng også sterke profesjonelle miljø av språkbrukarar. Både for avis, radio og tv og Sogn og Fjordane slike redaksjonsmiljø, til dels også for bokutgiving.

I 2010 arbeidde 726 personar i dei 59 norske avisene som formelt var redigerte på nynorsk (tabell 52). Størst var Firda med 64 tilsette. Berre fem aviser hadde meir enn 30 tilsette, og over halvparten hadde færre enn ti. Miljø med mindre enn 10–12 personar blir før eller seinare for spinkle. Som andre nynorskinstitusjonar er altså mange nynorskaviser i minste laget. Sett under eitt utgjorde nynorskpressa eit mykje større miljø for språkproduksjon enn NRK.

Halvparten av medarbeidarane arbeider redaksjonelt. Kvar veke produserer desse 362 redaktørane og journalistane stoff på nynorsk som blir publisert på papir og/eller nett. Av slikt blir det mykje å lese. Nynorskavisene gir kvar veke ut over 120 nummer med meir enn 3000 avissider. Annonsar fyller om lag 30 % av desse sidene. Av dei sidene som då er att, går inntil 40 % bort i illustrasjonar. Vidare må tekst på bokmål trekkjast frå. Summen av dette trass alt nokså stødige reknestykket blir at nynorskavisene kvar veke gir lesarane minst 1150 avissider nynorsk tekst. Varsamt rekna svarar det til om lag 8600 boksider i romanformat. Gjennom eit heilt år publiserer desse avisene dermed ei tekstmengd på nynorsk som ville fylle godt over 2100 bøker. På eitt år gir norske forlag ut mindre enn 500 bøker på nynorsk.[13]

Lokalavisene er ikkje små. Dei er større enn alle andre, språkleg sett. Ei enkel undersøking tyder på at Firda dette året gir lesarane om lag 2000 heile avissider nynorsk, Sunnmørsposten 1000 og Bergens Tidende 800 sider. Utanfor offentleg forvaltning er dagsavisa Firda i dag den suverent største produsenten av nynorsk tekst.

Først i 1964 tilsette Firda den første journalisten sin.[14] Likevel hadde nynorskaviser fast tilsette medarbeidarar mykje tidlegare enn nynorskforlaga. Det Norske Samlaget hadde gitt ut bøker i 82 år då dei i 1950 tilsette sin første medarbeidar. Den generelle profesjonaliseringa gjorde at meir av stoffet blei produsert redaksjonelt eller henta frå pressebyrå. Nynorskavisene blei mindre avhengige av det lesarane hadde å melde. Etter kvart fekk det difor meir å seie kva målform dei redaksjonelle medarbeidarane brukte. Det gjorde den formelle språklinja viktigare.

I 1988 hadde NRK 116 nynorskbrukande programmedarbeidarar (tabell 53). Desse utgjorde 19 % på distriktskontora og 18 % i riksredaksjonane for radio og tv. I 2003 var det framleis 19 % nynorskbrukarar på distriktskontora, men no utgjorde dei berre 10 % i riksredaksjonane. Totalt sett utgjorde dermed nynorskbrukarane ein mykje mindre del av programmedarbeidarane i NRK i 2003 enn 15 år tidlegare.

NRK sende mange fleire programtypar i 2003, og dei hadde mange fleire program-medarbeidarar. På distriktskontora var det heile 61 % fleire medarbeidarar i redaksjonane i 2003 enn i 1998. Seks av distriktskontora hadde fleire nynorskbrukarar, men det var også seks distriktskontor som stod heilt utan nynorskbrukarar i 2003, og åtte kontor hadde seks eller færre nynorskbrukarar. Nynorske redaksjonsmiljø over den kritiske storleiken var det berre i Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal, i 1988 så vel som i 2003.

I 2003 arbeidde godt og vel 430 personar i redaksjonane på distriktskontora i NRK. I riksredaksjonane for radio og tv arbeidde det over 870. Språkleg var desse riksredaksjonane sette i hop på heilt anna vis enn distriktskontora. Nynorskmedarbeidarane i NRK er regionaliserte på ein slik måte at over halvparten av dei arbeidde på distriktskontora.

NRK Sogn og Fjordane utgjer det største nynorskmiljøet i NRK, ikkje berre blant distriktskontora, men i heile NRK. Frå og med 2004 er dette styrkt med NRK Nynorsk

---

[13] Ottar Grepstad: *Språkfakta 2010*, www.aasentunet.no 2010, tabell 15.1.

[14] Sigurd Høst i Hans Fredrik Dahl mfl. (red.): *Norsk presses historie*, Oslo 2009, band 3, s. 357.

mediesenter som kvart år utdannar ti nynorskjournalistar for radio og tv. Denne institusjonen har på få år utvikla ei språkleg kraft som verkar langt utover fylkesgrensa.

Nynorsk blir altså meir brukt i annonsar i seinare tiår enn i 1970-åra. Samstundes utgjer annonsar ein mindre del av avisene. I 1972 fylte annonsar 46 % av dei undersøkte avissidene i Firda, I 1992 32 % og i 2012 berre 24 %.[15] Omrekna til lengdemål vil dette seie 1,0 spaltemeter i 1972, 1,6 i 1992 og 1,3 spaltemeter i 2012. Den samla annonsemarknaden har i det same tidsrommet auka svært mykje, men annonsørane bruker mange fleire kanalar enn før – Internett, radio, tv. Ingen har undersøkt kva dette gjer med annonsespråket. Sikkert er det at annonsesidene i den største avisa i fylket er med og gjer nynorsk til eit språk som kan brukast til alt.

Organisering

Om lag 95 % av nynorskbrukarane er ikkje organiserte målfolk. Begge dei to store norskdomsorganisasjonane, Noregs Mållag (NM) og Noregs Ungdomslag (NU), har vesentleg færre medlemer kring 2010 enn i sine velmaktsdagar, men det ser ut til at dei har greidd å etablere seg på eit nivå der NM har vel 10 000 medlemer og NU vel 16 000 medlemer.

Medlemsorganisasjonane har til dels ulike regionale profilar, men står sterkare på Austlandet enn omfanget av nynorskbrukarar der tilseier. Både NM og NU fekk raskt mange medlemer etter at dei var blitt skipa i 1906 og 1896.. Sidan har NM halde det jamnaste nivået. NU nådde nok vidare ut og har på det meste hatt opp mot 50 000 medlemmer. Medlemstalet er blitt meir enn halvert i etterkrigstida, men NU er enno ein stor ungdomsorganisasjon.

Den regionale krafta som pregar den nynorske skriftkulturen generelt, er mindre tydeleg i norskdomsorganisasjonane. Den organiserte målrørsla jamnar såleis ut andre tendensar i utviklinga av den nynorske skriftkulturen, og stabiliserer situasjonen. Organiserte målfolk er spreidde over heile landet. Samstundes er det tydeleg at ein større del av medlemene deira no kjem frå Vestlandet enn før, særleg i Noregs Ungdomslag (tabell 56 og 57). Det seier mykje om kvar grunnfjellet er å finne.

Tingartala for Syn og Segn i tabell 50 er lik medlemstala for Litteraturselskapet Det Norske Samlaget. Samlaget har nesten like mange medlemer i Sogn og Fjordane (6 %) som Noregs Mållag (7 %), men klart færre enn Noregs Ungdomslag (9 %). Dei eldste opplysningane om dette er frå åra 1880-85. I gjennomsnitt kom då 9 % av medlemene i Samlaget frå Sogn og Fjordane.[16] Det vitnar om at målsaka tidleg vann fotfeste her.

Ivar Aasen-året 1996 hadde eit klart tyngdepunkt på Vestlandet.[17] Av 1030 arrangement blei 48 % avvikla på Vestlandet. Kvart tiande arrangement blei gjennomført i Sogn og Fjordane. Det var mykje meir enn folketal og medlemstal i norskdomsorganisasjonane skulle tilseie.

Alt før Ivar Aasen døydde, var likevel eit tyngdepunkt i norskdomsrørsla på veg vestover. Det geografiske tyngdepunktet i målrørsla flytta seg vestover frå Austlandet alt i 1880-åra. Størst var aktiviteten i Hordaland. Like sidan 1880-åra har Telemark og Vestlandet nord for Rogaland vore kjerneområda for målrørsla. 1900-talet har vore prega av ei rørsle sørover frå Nord-Noreg, vestover frå Austlandet, nordover frå Sørvestlandet.

Mange av desse pilene peikar mot Sogn og Fjordane.

---

[15] I den store undersøkinga av tekstproduksjon var det ut frå normtal i avisbransjen rekna med ein større prosentdel annonsar. Det kan innebere at ei avisa som Firda produserer endå meir nynorsk tekst enn tala i tabell 52 tilseier.

[16] Ottar Grepstad: *Nynorsk faktabok 2005*, Ørsta 2005, tabell 19.5.

[17] Ottar Grepstad: *Nynorsk faktabok 2005*, Ørsta 2005, tabell 19.7.

Sogn og Fjordane i nynorsk kulturhistorie: nokre hendingar

I 1646 gir presten Christen Jensøn i Askvoll ut *Den norske Dictionarium eller Glosebog* med om lag tusen oppslagsord frå Sunnfjord. Dette er den eldste norske trykksaka på bygdemål.
29.9.1842 legg Ivar Aasen ut på si første språklege innsamlingsreise, den såkalla langferda, frå Ekset, med første overnatting på Naustdal ved Nordfjordeid. Denne delen av innsamlingsarbeidet hans varer i 26 år.

27.2.1874 kjem første nummeret av Nordre Bergenhus Amtstidende ut i Florø. Dette er den første avisa i fylket. Avisa er redigert på bokmål (dansk). Siste nummeret kjem i 1930. Den 10.7.1874 kjem første nummeret av Fjordenes Tidende. Avisa skiftar i 1920 namn til Fjordabladet.

I 1882 blir det første lærarkurset i landsmål i Noreg halde ved Sogndal folkehøgskule med Andreas Austlid i spissen for lærekreftene. Det er vedtaket frå 1878 om at elevane skulle kunne bruke heimemålet sitt i allmugeskulen som gjer at lærarane må utvide språkkunnskapane sine.

23.9.1884 vedtek lærarar på eit fylkesmøte i Sogn og Fjordane den såkalla Vadheims-resolusjonen, der dei krev jamstelling mellom dei to målformene i skule og forvaltning. Fram til 1.6.1885 kjem det bort imot 50 slike vedtak frå heile landet.

25.3.1885 blir landsmål for første gong nytta i ein annonse frå det offentlege. Det er Ivar Høyem, formann i Bremanger skulekommisjon, som lyser ut ein lærarpost i *Norsk Kundgjørelsestidende*.

I 1886 kjem Mons Litleré i gang med Norskmaalets bokhandel i Naustdal, flyttar seinare til Bergen med sitt Mons Litlerés Forlag. Den første boka gir han ut i september same året: *Forteljingar*, ein antologi. Han gir i alt ut 80 boktitlar på landsmål i tillegg til om lag 35 andre før drifta stansar i 1895.

I 1887 gir Mons Litleré ut første nummeret av Firda og Sygnafylkets Avis i Naustdal. I 1890 flyttar han avisredaksjonen til Bergen. Siste nummeret kjem i 1893. I denne avisa legg Arne Garborg i ein artikkel 3.1.1891 fram ideen om å skipe eit nynorsk teater.

I 1891 gir Ola Johannesen Vik i Bremangerpollen ut første nummeret av bladet Forteljaren. Dette er det første landsmålsbladet i fylket. Suste nummeret kjem i 1892.

24.2.1896 fører Fjaler heradstyre som det første i fylket møteboka på landsmål.

1.4.1899 blir Firda Mållag skipa i Florø. Initiativtakar Elias Melvær blir vald til formann.

24.9.1899 røystar eit fleirtal i Fresvik sokn i dåverande Leikanger kommune for at Blix-salmane skal takast i bruk. Dette er den første folkerøystinga i Sogn og Fjordane om Blix-salmane.

31.12.1900 vedtek Lavik skulestyre i dåverande Lavik kommune å innføre landsmål som opplæringsspråk og blir med det den første kommunen i fylket som gjer dette.
1.6.1901 skriv Anders Lothe norskstil på landsmål ved mellomskuleeksamen ved Hans Tanks

skole i Bergen. Lothe blir nekta sensur, men Kirkedepartementet pålegg skulen å gi han karakter, samstundes som Lothe skal skrive ein tilleggsstil på bokmål. Lothe blir seinare stortingsmann. Same året skriv Albert Joleik som den første landsmål ved embetseksamen ved Universitetet i Kristiania, sju år før dette blei lovleg, og er nær ved å stryke av den grunn.

9.2.1913 røystar 39 for og 10 mot at liturgien i Loen kyrkje skal vere på landsmål. Dei to neste søndagane røystar eit fleirtal i kyrkjelydane i Stryn og Oppstryn for det same.

25.6.1916 vedtek Sogn og Fjordane fylkesting å be kommunestyra avgjere om ruteheftet for Fylkesbaatarne i Sogn og Fjordane skal prentast på landsmål. Den 27.9.1920 melder Gula Tidend at selskapet har gått over til å prente båtrutene sine på landsmål.

5.1.1921 skiftar avisa Firda i Førde frå riksmål til landsmål som redaksjonsspråk. Avisa var blitt stifta i 1917. Dette er i dag den einaste nynorske dagsavisa.

17.10.1921 vedtek Gaular kommune som den første i fylket at staten skal bruke landsmål i all korrespondanse med kommunen. Sogn og Fjordane fylkeskommune gjer same vedtaket i 1922.

I 1931 prentar Jul i Sunnfjord «Julekveld» (Det lyser i stille grenser) av Jakob Sande. Lars Søraas lagar tonen i 1948.

17.11.1950 kjem første heftet av *Norsk Ordbok* på Det Norske Samlaget, til hundreårsjubileet for førsteutgåva av Aasens ordbok. Språkforskaren Alf Hellevik frå Fjaler er hovudredaktør. Første bandet er komplett i 1966, og tolvte og siste bandet kjem i 2014.

Hausten 1969 tek Sylfest Lomheim til som første nynorsktalande programmedarbeidar i *Sportsrevyen* på NRK TV. I 1972 blir Henning Rivedal den første som leier *Sportsrevyen* på nynorsk.

28.10.1977 opnar Sogn og Fjordane Teater med framsyninga *Dei siste maksveringar* av Rolf Losnegård. I prøveperioden fram til 1980 er teatret allmøtestyrt. Frå 1.1.1980 tek Sogn og Fjordane fylke og Førde kommune over drifta av Sogn og Fjordane Teater, med Anne Gullestad som første teatersjefen.

I 1993 gir Forlaget Skald på Leikanger ut den første boka si, og i 1996 følgjer Selja Forlag i Førde etter med si første bok.

3.12.2001 er det premiere på programposten «Radio Røynda» i *Norgesglasset*, NRK P1. Det som skulle vere ein adventsserie i 15 delar av Finn Tokvam, blir ein fast programpost der Halvor Folgerø og Odd-Erik Lothe etter kvart kjem med.

2.9.2004 opnar statsråd Valgerd Svarstad Haugland NRK Nynorsk mediesenter i Førde. Tidlegare distriktsprogramsjef Magni Øvrebotten er dagleg leiar; ho blei tilsett 3.3.2004.

7.12.2011 held Sogn og Fjordane fylkeskommune eit første drøftingsmøte i Førde om å skipe eit Nynorsk Forum for Sogn og Fjordane.

Tabell 1
Nynorsk språkbarometer 2011
Tal frå 2011 når ikkje anna er oppgitt

Sogn og Fjordane		%	Noreg	
100 % av kommunane har NN tenestemål	–	100		
99 % av kyrkjesokna bruker NN liturgi (2009)	–		–	99 % kan lese og skrive (2007)
97 % av elevane i grunnskulen har NN som opplæringsspråk	–			
I 96 % av kommunane har meir enn 90 % av elevane i grunnskulen NN som opplæringsspråk.	▲	95		
90 % av nynorskelevane i vidaregåande skule liker godt eller svært godt å skrive NN (2010)		90		
88 % av avisene er redigerte på NN	▲			
84 % av elevane i vidaregåande skule har NN som opplæringsspråk	–	85	▲	88 % av NN-elevane bur på Vestlandet (2008)
82 % av dei vernepliktige bruker NN (2010)	–	80		
			–	76 % av NN-elevane bur i NN-kommunar (2008)
73 % meiner at riksavisene bør bruke meir NN (2006)		75	▲	75 % av kyrkjesokna på Vestlandet bruker NN
68 % av ann0onsane i Firda er på nynorsk		70		
		65		
58 % av dei vaksne skriv som regel NN privat (2005)		60		
58 % meiner at alle bør lære å lese og skrive både NN og BM (2008)		55		53 % av NN-elevane liker i liten grad å lese NN (2006)
		50		
		45		
		40	–	39 % av kommunane har NN-elevar i grunnskulen (2008)
		35		
		30	–	30 % av kyrkjesokna bruker NN liturgi
				29 % meiner at riksavisene bør bruke meir NN (2008)
			–	29 % av avisene er redigerte på NN eller begge målformer (2010)
				27 % meiner at elevane skal lære å lese og skrive både BM og NN (2008)
		25	–	27 % av kommunane bruker NN tenestemål
		20	▼	I 22 % av kommunane bruker minst 90 % av elevane NN
		15	▲	13 % av avisopplaget er redigert på NN eller begge målformer (2008)
			–	13 % skriv som regel NN eller begge målformer privat (2005)
			▼	13 % av elevane i grunnskulen bruker NN
10 % av alle arrangement i Ivar Aasen-året 1996		10	–	11 % bur i NN-kommunar
9 % av medlemene i Noregs Ungdomslag	▲		–	
7 % av medlemene i Noregs Mållag	–		▼	7 % av alle vernepliktige bruker NN (2010)
6 % av dei som abonnerer på Dag og Tid	–		▼	7 % av elevane i vidaregåande skular bruker NN
		5	–	6 % av nye bøker frå norske forlag er på NN (2008)
		0		

Merknad

Vurdering av stiganbe eller fallande tendens byggjer på utviklinga det siste tiåret

Kjelder

Tabellar i Språkfakta 2010 og Nynorsk faktabok 2005

Publisert første gongen i Språkfakta Sogn og Fjordane

Sist oppdatert 5.5.2012

Tabell 2
Regionale trekk ved nynorsk skriftkultur 1910-2010

Prosent

	1910	1930	1950	1970	1990	2010
OFFENTLEG SKRIFT Kommunar med nynorsk tenestemål						
Noreg		32 [31]	39	22	25	26
Vestlandet		67 [33]	81	80	71	76
Rogaland		40 [33]	69	23	35	42
Hordaland		88 [33]	91	76	91	91
Sogn og Fjordane		**87** [33]	**95**	**88**	**96**	**100**
Møre og Romsdal		60 [33]	58	23	61	64
OFFENTLEG TALE Kyrkjesokn med nynorsk liturgi						
Noreg	15	22 [31]	31 [49]		29 [96]	30
Vestlandet		47 [37]	68 [49]		72 [96]	75
Rogaland		9 [33]	18 [49]		36 [96]	42
Hordaland		51 [33]	84 [49]		76 [96]	76
Sogn og Fjordane		**64** [33]	**100** [49]		**99** [96]	**99**
Møre og Romsdal		45 [33]	61 [49]		74 [96]	71
PRIVAT SKRIFT Elevar med nynorsk i grunnskulen						
Noreg	13	20	30	18	17	13
Vestlandet	18	47 [25]	65 [47]	50 [71]	50 [87]	42
Rogaland	20	60	73 [51]	31 [71]	31 [89]	25
Hordaland	52	69	79 [51]	47 [71]	49 [89]	40
Sogn og Fjordane	**59**	**92**	**98** [51]	**95** [71]	**96** [89]	**97**
Møre og Romsdal	38	67	92 [51]	59 [71]	59 [89]	53
PRIVAT TALE						
Ingen data er tilgjengelege for noko lengre tidsrom						

Merknad

For avvikande år er nøyaktig årstal oppgitt med heva skrift

Bergen er rekna med i Hordaland for alle åra

Kjelder

Nynorsk faktabok 1998

Nynorsk faktabok 2005

Språkfakta 2010

Ottar Grepstad: Avisene som utvida Noreg, 2010

Språkfakta Sogn og Fjordane

Publisert første gongen i Språkfakta Sogn og Fjordane *Sist oppdatert 25.3.2012*

Tabell 3

Elevar i grunnskulen etter kommune, årssteg og målform 1992-2012

Absolutte tal

			1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		Sum		Gutar		Jenter	
		Skular	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM
Fylket	2011-12	152	1333	44	1355	33	1391	15	1321	24	1390	14	1406	55	1417	28	1419	42	1452	56	1522	73	14006	384	7158	198	6848	186
	2002-03	181	1546	42	1436	46	1539	47	1449	34	1513	40	1496	41	1535	70	1464	57	1428	56	1606	122	15012	555	7807	317	7205	238
	1992-93	158	0	0	1305	69	1382	70	1273	74	1352	64	1310	69	1420	89	1458	0	1422	0	1443	0	12365	435	6236	219	6129	216
Nordfjord Ytre																												
Bremanger	2011-12	7	36	0	57	0	48	0	47	0	46	0	46	0	55	0	59	0	60	1	48	0	502	1	269	0	233	1
	2002-03	8	48	0	62	0	51	0	41	0	46	0	45	0	46	0	49	0	47	0	79	8	514	8	285	7	229	1
	1992-93	7	0	0	40	0	41	0	39	0	51	0	51	0	61	0	58	0	63	0	70	0	474	0	233	0	241	0
Selje	2011-12	5	22	0	37	0	36	1	29	0	34	0	39	1	41	0	40	0	48	1	50	1	376	4	178	2	198	2
	2002-03	5	52	0	42	0	50	0	37	0	44	0	44	0	36	0	38	0	54	0	47	4	444	4	213	2	231	2
	1992-93	5	0	0	43	0	52	0	48	0	45	0	48	0	51	0	49	0	50	0	53	0	439	0	217	0	222	0
Vågsøy	2011-12	7	44	31	69	13	64	10	51	18	57	11	49	33	65	7	68	8	63	20	53	22	583	173	312	97	271	76
	2002-03	10	57	22	61	24	69	27	52	14	67	22	62	20	73	30	65	15	64	15	54	14	624	203	357	113	267	90
	1992-93	12	0	0	60	22	79	23	55	17	63	25	58	26	70	20	83	0	91	0	70	0	629	133	318	69	311	64
Nordfjord Indre																												
Eid	2011-12	7	80	0	79	0	75	0	66	0	73	0	96	0	95	1	86	3	80	4	87	3	817	11	394	6	423	5
	2002-03	7	83	0	92	0	75	0	86	0	98	0	90	1	84	5	86	2	85	1	87	3	866	12	448	7	418	5
	1992-93	6	0	0	93	0	87	0	90	0	82	0	99	0	76	0	84	0	85	0	90	0	786	0	369	0	417	0
Gloppen	2011-12	6	62	0	95	0	78	0	62	0	79	0	73	0	78	0	59	2	75	0	108	1	769	3	394	0	375	3
	2002-03	10	110	0	68	0	80	0	80	0	79	0	99	0	79	0	92	1	76	0	80	2	843	3	437	2	406	1
	1992-93	11	0	0	86	0	70	0	71	0	93	0	86	0	112	0	93	0	73	0	94	0	778	0	386	0	392	0
Hornindal	2011-12	2	12	0	12	0	21	0	17	1	19	0	15	0	21	0	23	2	17	0	17	0	174	3	93	0	81	3
	2002-03	2	17	0	13	0	26	0	17	0	26	0	17	0	21	0	19	0	11	0	15	0	182	0	94	0	88	0

		Skular	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		Sum		Gutar		Jenter	
			NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM
	1992-93	1	0	0	13	0	20	0	16	0	12	0	18	0	23	0	16	0	21	0	14	0	153	0	86	0	67	0
Stryn	2011-12	11	91	1	82	0	106	1	89	2	93	2	91	0	82	0	98	2	102	2	108	3	942	13	450	7	492	6
	2002-03	12	100	0	80	0	86	0	108	0	104	0	89	0	85	0	101	2	95	2	105	3	953	7	500	4	453	3
	1992-93	12	0	0	73	0	97	0	76	0	88	0	76	0	94	0	97	0	96	0	91	0	788	0	392	0	396	0
Sunnfjord Ytre																												
Askvoll	2011-12	6	26	0	29	0	23	0	32	0	38	0	36	0	27	0	35	0	38	0	54	0	338	0	164	0	174	0
	2002-03	8	52	0	39	0	35	0	60	0	40	0	44	0	47	0	47	0	50	0	65	3	479	3	238	2	241	1
	1992-93	8	0	0	44	0	53	0	35	0	40	0	54	0	53	0	51	0	46	0	43	0	419	0	216	0	203	0
Fjaler	2011-12	6	37	0	33	1	43	0	26	2	38	0	23	0	26	1	19	4	31	4	40	1	316	13	159	4	157	9
	2002-03	7	40	0	31	0	32	0	44	0	39	0	33	0	57	3	44	0	41	0	34	2	395	5	203	4	192	1
	1992-93	7	0	0	29	0	42	0	28	0	44	0	35	0	37	0	33	0	43	0	41	0	332	0	159	0	173	0
Flora	2011-12	11	135	12	128	19	159	0	155	0	166	0	136	15	168	16	173	12	153	13	174	17	1547	104	778	55	769	49
	2002-03	17	175	20	153	22	182	20	157	20	144	18	141	20	160	28	145	31	134	31	142	31	1533	241	806	126	727	115
	1992-93	14	0	0	89	47	123	47	97	57	76	39	86	43	98	69	165	0	142	0	122	0	998	302	509	150	489	152
Sunnfjord Indre																												
Førde	2011-12	11	168	0	183	0	178	0	179	0	170	0	201	0	152	0	168	0	183	0	172	3	1754	3	913	2	841	1
	2002-03	12	175	0	179	0	174	0	169	0	196	0	167	0	192	0	148	2	183	3	160	9	1743	14	915	9	828	5
	1992-93	8	0	0	155	0	128	0	122	0	145	0	137	0	128	0	132	0	120	0	120	0	1187	0	607	0	580	0
Gaular	2011-12	4	46	0	46	0	37	0	34	0	34	0	34	0	40	1	41	0	40	0	40	2	392	3	222	0	170	3
	2002-03	4	36	0	39	0	49	0	35	0	51	0	44	0	54	0	38	0	35	0	36	0	417	0	203	0	214	0
	1992-93	3	0	0	43	0	35	0	36	0	47	0	51	0	44	0	38	0	43	0	36	0	373	0	200	0	173	0
Jølster	2011-12	4	53	0	38	0	36	0	40	0	40	0	51	0	52	0	41	0	37	0	49	2	437	2	237	1	200	1
	2002-03	5	48	0	35	0	37	0	50	0	44	0	49	0	44	0	54	0	37	0	44	2	442	2	213	1	229	1
	1992-93	2	0	0	39	0	41	0	46	0	35	0	45	0	35	0	44	0	46	0	36	0	367	0	178	0	189	0

		Skular	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		Sum		Gutar		Jenter	
			NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM
Naustdal	2011-12	5	42	0	43	0	35	0	30	0	33	0	30	0	39	0	38	0	43	0	30	0	363	0	198	0	165	0
	2002-03	5	33	0	31	0	44	0	39	0	35	0	41	0	34	0	42	0	44	0	42	4	385	4	209	3	176	1
	1992-93	5	0	0	42	0	30	0	42	0	43	0	48	0	52	0	32	0	41	0	46	0	376	0	196	0	180	0
Sogn Ytre																												
Gulen	2011-12	5	22	0	30	0	32	1	30	0	24	0	33	0	23	0	35	3	33	0	31	2	293	6	137	2	156	4
	2002-03	5	34	0	35	0	35	0	23	0	25	0	39	0	41	0	34	0	30	0	73	6	369	6	197	6	172	0
	1992-93	5	0	0	39	0	28	0	42	0	35	0	33	0	31	0	28	0	28	0	39	0	303	0	160	0	143	0
Hyllestad	2011-12	2	15	0	13	0	22	0	20	0	22	0	23	0	21	1	20	0	22	0	18	0	196	1	96	0	100	1
	2002-03	3	18	0	15	0	27	0	16	0	25	0	18	0	13	0	24	0	17	0	30	2	203	2	113	2	90	0
	1992-93	3	0	0	8	0	16	0	15	0	12	0	14	0	14	0	22	0	18	0	23	0	142	0	77	0	65	0
Solund	2011-12	3	11	0	11	0	8	0	12	0	11	0	12	0	3	0	9	0	12	0	10	0	99	0	49	0	50	0
	2002-03	3	8	0	9	0	11	0	8	0	16	0	6	0	13	0	17	0	11	0	18	1	117	1	60	1	57	0
	1992-93	3	0	0	11	0	12	0	13	0	15	0	7	0	14	0	19	0	13	0	14	0	118	0	58	0	60	0
Sogn Indre																												
Aurland	2011-12	3	18	0	21	0	13	0	22	0	20	0	19	0	25	0	15	0	11	0	26	3	190	3	87	2	103	1
	2002-03	6	31	0	21	0	22	0	25	0	29	0	28	0	37	3	29	0	31	0	25	0	278	3	148	2	130	1
	1992-93	5	0	0	22	0	24	0	22	0	15	0	23	0	21	0	23	0	22	0	31	0	203	0	106	0	97	0
Balestrand	2011-12	4	14	0	16	0	15	0	10	0	16	0	14	0	21	0	18	0	20	0	14	0	158	0	84	0	74	0
	2002-03	4	18	0	21	0	25	0	26	0	22	0	21	0	23	0	21	0	15	0	20	1	212	1	115	1	97	0
	1992-93	5	0	0	22	0	19	0	25	0	28	0	16	0	24	0	31	0	19	0	16	0	200	0	95	0	105	0
Høyanger	2011-12	6	61	0	43	0	52	0	62	0	56	0	62	0	72	0	57	0	64	0	58	0	587	0	302	0	285	0
	2002-03	8	55	0	73	0	67	0	54	0	57	0	62	0	76	1	57	1	62	1	51	6	614	9	317	6	297	3
	1992-93	9	0	0	65	0	57	0	51	0	80	0	42	0	64	0	52	0	49	0	67	0	527	0	254	0	273	0
Leikanger	2011-12	3	35	0	27	0	27	0	33	0	50	0	29	0	29	0	22	0	26	0	26	1	304	1	153	1	151	0
	2002-03	3	27	0	32	0	33	0	32	0	25	0	28	0	31	0	27	0	30	0	45	2	310	2	164	2	146	0
	1992-93	2	0	0	33	0	38	0	39	0	22	0	22	0	43	0	25	0	26	0	37	0	285	0	140	0	145	0

		Skular	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		Sum		Gutar		Jenter	
			NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM
Luster	2011-12	12	69	0	62	0	70	1	61	0	59	0	72	4	68	1	67	0	63	3	79	4	670	13	343	8	327	5
	2002-03	13	86	0	70	0	73	0	63	0	64	0	84	0	70	0	74	0	71	1	79	5	734	6	371	4	363	2
	1992-93	10	0	0	53	0	76	0	48	0	71	0	55	0	62	0	55	0	62	0	51	0	533	0	267	0	266	0
Lærdal	2011-12	5	27	0	23	0	25	1	28	1	25	1	25	1	20	0	39	2	35	1	25	1	272	8	150	4	122	4
	2002-03	5	26	0	32	0	31	0	30	0	34	0	20	0	28	0	29	0	30	0	32	3	292	3	158	2	134	1
	1992-93	3	0	0	25	0	27	0	29	0	29	0	25	0	23	0	25	0	25	0	27	0	235	0	129	0	106	0
Sogndal	2011-12	6	107	0	94	0	98	0	94	0	96	0	94	1	87	0	92	4	88	5	85	5	935	15	475	7	460	8
	2002-03	6	97	0	87	0	108	0	98	0	94	0	109	0	84	0	92	3	82	2	96	4	947	9	491	6	456	3
	1992-93	4	0	0	82	0	67	0	90	0	81	0	85	0	70	0	98	0	92	0	93	0	758	0	417	0	341	0
Vik	2011-12	6	29	0	26	0	33	0	33	0	28	0	33	0	27	0	32	0	32	1	45	0	318	1	152	0	166	1
	2002-03	6	41	0	40	0	32	0	31	0	40	0	46	0	37	0	33	0	31	0	63	3	394	3	186	2	208	1
	1992-93	5	0	0	35	0	40	0	36	0	32	0	28	0	37	0	35	0	41	0	40	0	324	0	170	0	154	0
Årdal	2011-12	3	64	0	53	0	51	0	49	0	60	0	62	0	73	0	65	0	76	1	75	1	628	2	342	0	286	2
	2002-03	3	77	0	72	0	83	0	67	0	63	0	66	0	70	0	59	0	62	0	84	4	703	4	354	3	349	1
	1992-93	3	0	0	61	0	80	0	62	0	68	0	68	0	83	0	70	0	67	0	79	0	638	0	297	0	341	0

Merknad

I 1992-93 var 2. klasse lik 1. klasse fordi tiårig skule blei innført seinare.

Kjelde

Grunnskolens Informasjonssystem (GSI), lesedato 14.3.2012

Publisert første gongen i Språkfakta Sogn og Fjordane

Sist oppdatert 14.3.2012

Tabell 4
Bokmåls- og nynorskelevar i grunnskulen etter kommune 2001-2012
Absolutte tal og prosent

	2001/02					2011/12					+/- 2011-01	
	Skular	BM	NN	% BM	% NN	Skular	BM	NN	% BM	% NN	Tal	%
Noreg	3933	510667	89235	*85,1*	*14,9*	3487	532603	78794	*87,1*	*12,9*	-10441	*-11,7*
Vestlandet	1189	89780	76668	*53,9*	*46,1*	1035	98162	69834	*58,4*	*41,6*	-6834	*-8,9*
Sogn og Fjordane	**185**	**557**	**14768**	***3,6***	***96,4***	**150**	**384**	**14006**	***2,7***	***97,3***	**-762**	***-5,2***
Askvoll	8	3	466	*0,6*	*99,4*	6	0	338	*0,0*	*100,0*	-128	*-27,5*
Aurland	6	2	257	*0,8*	*99,2*	3	3	190	*1,6*	*98,4*	-67	*-26,1*
Balestrand	4	4	219	*1,8*	*98,2*	4	0	158	*0,0*	*100,0*	-61	*-27,9*
Bremanger	8	7	520	*1,3*	*98,7*	7	1	502	*0,2*	*99,8*	-18	*-3,5*
Eid	7	9	863	*1,0*	*99,0*	7	11	817	*1,3*	*98,7*	-46	*-5,3*
Fjaler	7	11	375	*2,8*	*97,2*	6	13	316	*4,0*	*96,0*	-59	*-15,7*
Flora	17	248	1470	*14,4*	*85,6*	11	104	1547	*6,3*	*93,7*	77	*5,2*
Førde	12	8	1709	*0,5*	*99,5*	11	3	1754	*0,2*	*99,8*	45	*2,6*
Gaular	4	3	429	*0,7*	*99,3*	4	3	392	*0,8*	*99,2*	-37	*-8,6*
Gloppen	10	2	794	*0,3*	*99,7*	6	3	769	*0,4*	*99,6*	-25	*-3,1*
Gulen	5	4	360	*1,1*	*98,9*	5	6	293	*2,0*	*98,0*	-67	*-18,6*
Hornindal	2	1	194	*0,5*	*99,5*	2	3	174	*1,7*	*98,3*	-20	*-10,3*
Hyllestad	6	0	206	*0,0*	*100,0*	2	1	196	*0,5*	*99,5*	-10	*-4,9*
Høyanger	8	11	607	*1,8*	*98,2*	6	0	587	*0,0*	*100,0*	-20	*-3,3*
Jølster	4	2	428	*0,5*	*99,5*	3	2	437	*0,5*	*99,5*	9	*2,1*
Leikanger	3	3	312	*1,0*	*99,0*	3	1	304	*0,3*	*99,7*	-8	*-2,6*
Luster	13	6	721	*0,8*	*99,2*	12	13	670	*1,9*	*98,1*	-51	*-7,1*
Lærdal	5	2	294	*0,7*	*99,3*	5	8	272	*2,9*	*97,1*	-22	*-7,5*
Naustdal	5	32	358	*8,2*	*91,8*	5	0	363	*0,0*	*100,0*	5	*1,4*
Selje	5	4	422	*0,9*	*99,1*	5	4	376	*1,1*	*98,9*	-46	*-10,9*
Sogndal	6	9	917	*1,0*	*99,0*	6	15	935	*1,6*	*98,4*	18	*2,0*
Solund	3	1	124	*0,8*	*99,2*	3	0	99	*0,0*	*100,0*	-25	*-20,2*
Stryn	12	3	952	*0,3*	*99,7*	10	13	942	*1,4*	*98,6*	-10	*-1,1*
Vik	6	0	407	*0,0*	*100,0*	6	1	318	*0,3*	*99,7*	-89	*-21,9*
Vågsøy	14	179	664	*21,2*	*78,8*	7	173	583	*22,9*	*77,1*	-81	*-12,2*
Årdal	3	3	699	*0,4*	*99,6*	3	2	628	*0,3*	*99,7*	-71	*-10,2*

Merknader

Endring i talet på nynorskelevar frå 2001 til 2011 er rekna ut på grunnlag av talet på nynorskelevar 2001/02

Resultat folkerøystingar frå perioden 2001-2010

Prosenttal er fargemerka der det var meir enn 20 nynorskelevar i 2001/02

Kjelder

Grunnskolens informasjonssystem (GSI), lesedato 18.12.2011

Ottar Grepstad: Språkfakta 2010 med seinare tillegg

Publisert første gongen i Språkfakta Sogn og Fjordane

Sist oppdatert 18.12.2011

Tabell 5
Elevar i grunnskulen etter kommune og målform 1993-2012

	1993-94				1998-99				2003-04				2008-09				2011-12			
Kommune	Skular	BM	NN	% NN	Skular	BM	NN	% NN	Skular	BM	NN	% NN	Skular	BM	NN	% NN	Skular	BM	NN	% NN
SOGN OG FJORDANE	**158**	**336**	**12540**	*97*	**151**	**593**	**14315**	*96*	**142**	**546**	**15071**	*97*	**128**	**425**	**14376**	*97*	**152**	**384**	**14006**	*97*
NORDFJORD																				
Ytre																				
Bremanger	7	0	460	*100*	7	8	474	*98*	7	7	512	*99*	6	3	517	*99*	7	1	502	*100*
Selje	5	1	424	*100*	4	1	446	*100*	4	6	458	*99*	4	3	414	*99*	5	4	376	*99*
Vågsøy	12	141	634	*82*	11	149	701	*82*	6	215	617	*74*	6	191	587	*75*	7	173	583	*77*
Indre																				
Eid	6	5	771	*99*	6	3	891	*100*	6	8	875	*99*	6	11	841	*99*	7	11	817	*99*
Gloppen	11	6	748	*99*	10	56	739	*93*	9	1	838	*100*	9	4	747	*99*	6	3	769	*100*
Hornindal	1	0	161	*100*	1	0	184	*100*	1	0	191	*100*	1	0	193	*100*	2	3	174	*98*
Stryn	12	2	843	*100*	11	2	932	*100*	11	8	970	*99*	10	7	958	*99*	11	13	942	*99*
SUNNFJORD																				
Ytre																				
Askvoll	8	0	422	*100*	7	0	459	*100*	7	5	452	*99*	5	3	368	*99*	6	0	338	*100*
Fjaler	7	1	322	*100*	7	2	373	*99*	6	8	388	*98*	5	10	312	*97*	6	13	316	*96*
Flora	14	159	1152	*88*	15	256	1364	*84*	15	226	1559	*87*	12	132	1630	*93*	11	104	1547	*94*
Indre																				
Førde	8	1	1193	*100*	10	7	1613	*100*	10	10	1761	*99*	10	12	1737	*99*	11	3	1754	*100*
Gaular	3	0	387	*100*	3	2	418	*100*	3	0	418	*100*	3	1	368	*100*	4	3	392	*99*
Jølster	2	0	366	*100*	2	4	418	*99*	2	0	441	*100*	2	0	448	*100*	4	2	437	*100*
Naustdal	5	0	371	*100*	5	1	388	*100*	4	4	390	*99*	4	3	371	*99*	5	0	363	*100*

Kommune	1993-94				1998-99				2003-04				2008-09				2011-12			
	Skular	BM	NN	% NN	Skular	BM	NN	% NN	Skular	BM	NN	% NN	Skular	BM	NN	% NN	Skular	BM	NN	% NN
SOGN																				
Ytre																				
Gulen	5	2	291	*99*	4	86	260	*75*	4	7	362	*98*	4	7	310	*98*	5	6	293	*98*
Hyllestad	3	0	173	*100*	3	0	204	*100*	1	3	201	*99*	1	0	204	*100*	2	1	196	*99*
Solund	3	0	129	*100*	3	1	140	*99*	2	1	122	*99*	2	1	101	*99*	3	0	99	*100*
Indre																				
Aurland	5	0	205	*100*	5	2	256	*99*	5	2	270	*99*	2	1	206	*100*	3	3	190	*98*
Balestrand	4	4	209	*98*	4	4	233	*98*	3	2	226	*99*	3	1	191	*99*	4	0	158	*100*
Høyanger	9	0	506	*100*	7	4	570	*99*	7	3	627	*100*	5	4	613	*99*	6	0	587	*100*
Leikanger	2	1	279	*100*	2	0	330	*100*	2	2	289	*99*	2	0	304	*100*	3	1	304	*100*
Luster	10	1	545	*100*	10	0	708	*100*	10	4	720	*99*	9	9	660	*99*	12	13	670	*98*
Lærdal	3	0	247	*100*	3	1	288	*100*	3	4	304	*99*	3	0	298	*100*	5	8	272	*97*
Sogndal	4	6	746	*99*	4	2	857	*100*	5	15	959	*98*	5	15	936	*98*	5	15	935	*98*
Vik	5	0	336	*100*	5	0	416	*100*	5	0	383	*100*	5	0	336	*100*	6	1	318	*100*
Årdal	3	6	620	*99*	2	2	653	*100*	2	5	710	*99*	2	1	689	*100*	3	2	628	*100*

Merknader

Kommunestrukturen for skuleåret 2008-09 er i kjeldematerialet også brukt for dei tidlegare åra.

Feilføring i GSI av elevars målform i Jondal skuleåret 1998/99 er retta

Kjelder

Grunnskolens Informasjonssystem (GSI), lesedato 10.3.2012

Standard for økonomiske regioner. Rapport 99/8. SSB 1999

Publisert første gongen i Språkfakta Sogn og Fjordane

Sist oppdatert 16.3.2012

Tabell 6
Elevar i grunnskulen etter målform og fylke 1910-1947

	1910		1915		1920		1925		1930		1935		1938		1942		1947	
	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM
Østfold	0	24992	0	25652	0	25403	0	24924	0	23752	0	21509	0	19265	0	16523	0	15831
Akershus	0	20045	0	21774	0	24487	0	27186	0	31047	0	29700	0	28312	0	24813	0	14986
Oslo	0	16024	0	28917	0	25384	0	23027	0	22253	0	19056	0	16806	0	14076	0	24246
Hedmark	300	22035	260	22422	540	22927	570	24313	750	25101	594	23756	596	22017	579	18898	557	16260
Oppland	1130	18815	1740	18002	2370	17306	2670	17565	2937	17911	3232	16857	4010	14954	7101	9883	6783	9147
Buskerud	0	19960	0	20774	180	21458	200	21743	303	20926	381	18373	388	16014	1389	12202	1170	11424
Vestfold	0	16490	0	16659	0	17407	0	18709	0	19195	0	16330	0	14456	0	13326	0	13336
Telemark	4260	12789	4550	12776	5980	12625	6380	13196	6271	12814	5118	11172	4662	9461	4115	7460	3931	7223
Aust-Agder	2750	9408	2850	8537	3170	7664	3080	7624	3379	7537	2928	6301	2585	5668	2186	5222	2099	5086
Vest-Agder	1610	11070	1520	10845	2880	8435	2610	9187	2861	9083	2685	8229	2426	7744	2955	6214	2794	5266
Rogaland	2750	19715	3960	20152	7480	19184	7980	18724	9619	17690	8961	14599	8794	13585	11287	9343	10488	9900
Hordaland	12280	21280	12040	22237	14860	19392	16000	20352	17663	20266	17028	17032	17521	14828	17439	12209	16506	12785
Sogn og Fjordane	**8520**	**6154**	**9060**	**5487**	**12270**	**1646**	**11820**	**1370**	**11887**	**1213**	**11291**	**1074**	**11086**	**895**	**10891**	**540**	**9851**	**531**
Møre og Romsdal	7380	16151	8450	15714	11700	11797	11680	12313	13305	11642	12394	10361	13066	8485	15411	3841	14446	3896
Sør-Trøndelag	50	22628	50	23873	1680	22602	1950	23447	2005	23405	1735	21661	2636	19032	5404	13465	5116	12727
Nord-Trøndelag	4790	8669	2640	10689	4390	8968	4940	9116	5351	9025	4590	9217	5048	7802	7199	4389	6897	4188
Nordland	1300	27645	1450	27814	1720	27653	1850	27681	1882	28429	1981	27045	2334	26017	7255	18434	6516	18958
Troms	70	13843	50	14157	590	14316	580	15103	680	15433	661	14797	771	14054	5591	8130	4987	8678
Finnmark	0	6085	0	6976	0	7311	0	8237	0	8747	0	9213	0	9200			0	8494
Svalbard																		
Sum	**47190**	**313798**	**48620**	**333457**	**69810**	**315965**	**72310**	**323817**	**78893**	**325469**	**73579**	**296282**	**75923**	**268595**	**98802**	**198968**	**92141**	**202962**

Kjelder

Skolevæsenets tilstand 1910, 1915, 1920, 1925

Statistisk Årbok 1933-1949

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 1998

Sist oppdatert 22.5.2005

Tabell 7
Elevar i grunnskulen etter målform og fylke 1952-1987

Fylke	1952		1957		1962		1967		1972		1977		1982		1987	
	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM
Østfold	1	18936	0	24403	0	22502	0	21914	0	21497	0	32618	0	32486	3	29013
Akershus	0	18812	0	26092	0	27822	0	32012	0	35007	1	56718	2	55562	1	49743
Oslo	0	32641	0	42903	0	37636	0	37007	3	33094	0	43073	0	39097	0	34758
Hedmark	719	18918	553	22576	101	20300	41	18112	53	16855	72	25721	70	25367	58	21517
Oppland	7641	10915	7989	13390	6323	13042	5101	13099	4544	12905	6624	19016	6540	18781	5295	16237
Buskerud	1493	13611	1572	17809	1351	16865	1010	18039	888	17399	1457	27877	1500	28421	1264	20052
Vestfold	1	15275	0	19971	0	19634	0	17763	0	16702	0	26786	0	26232	1	23801
Telemark	4224	9494	4778	12983	4250	12690	3860	11502	4587	17122	4455	18255	4529	18021	3868	16184
Aust-Agder	2012	5999	2297	7315	2039	6933	1546	6605	1225	6654	1174	11473	1247	12505	1240	11945
Vest-Agder	2917	7641	2010	11001	1742	11651	1424	11208	1121	12235	1192	19931	1153	19567	961	18188
Rogaland	11318	13572	13232	16524	11234	20079	9336	19999	8913	20187	13527	32819	14224	33006	13864	30616
Hordaland	18503	15515	22650	20492	21930	19419	19897	21050	18137	20755	27775	31911	27978	30806	25516	26542
Sogn og Fjordane	**10457**	**450**	**12402**	**507**	**12182**	**586**	**11247**	**589**	**10318**	**596**	**14962**	**939**	**14663**	**840**	**13062**	**640**
Møre og Romsdal	17385	5679	19669	8858	18371	9941	17140	10455	14841	10210	21017	15793	20900	14953	18415	12875
Sør-Trøndelag	6185	16223	4865	21115	3668	21313	2145	21367	1383	21420	1451	34677	844	34400	278	29687
Nord-Trøndelag	7679	6204	7366	8827	5491	9912	3705	10534	2633	10555	2684	17750	1798	17953	1074	15714
Nordland	5883	24020	3160	31462	1298	31253	684	28513	203	26434	192	39263	190	36801	196	30235
Troms	3804	12073	1996	16290	530	17168	0	16201	0	15145	16	24140	61	23225	96	18446
Finnmark	0	9455	0	11212	0	10898	0	9072	0	8868	1	13968	1	13035	1	9459
Svalbard															0	97
Sum	**100222**	**255433**	**104539**	**333730**	**90510**	**329644**	**77136**	**325041**	**68849**	**323640**	**96600**	**492728**	**95700**	**481058**	**85193**	**415749**

Kjelder

Skolevæsenets tilstand 1910, 1915, 1920, 1925

Statistisk Årbok 1933-1997

Publiosert første gongen i Nynorsk fasktabok 1998

Sist oppdatert 9.8.2004

Tabell 8
Elevar i grunnskulen etter målform og fylke 1993-2012

	1993		1998		2003		2008		2012	
	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM
Østfold	0	24423	0	29950	1	33748	0	34733	2	34519
Akershus	0	45809	1	62761	0	71191	0	74179	6	75549
Oslo	1	35997	52	48566	33	52087	6	54401	1	57711
Hedmark	37	18792	1	22517	0	24184	0	23180	2	22665
Oppland	4675	13864	5074	16684	5144	18445	4595	18550	4163	18080
Buskerud	1373	22116	1308	27880	1252	30631	976	30919	950	31490
Vestfold	0	22342	0	27398	2	30124	2	29709	3	29511
Telemark	3628	14004	3794	17076	3425	18563	2742	18152	2224	17984
Aust-Agder	1036	11145	1097	12627	967	13505	924	13413	795	13527
Vest-Agder	827	17358	962	20919	883	22755	806	22486	753	22242
Rogaland	14467	29705	16017	37630	16114	42080	14822	44022	14227	44369
Hordaland	23211	24125	26609	31178	27253	35481	25220	36918	24347	37545
Sogn og Fjordane	**12540**	**336**	**14315**	**593**	**15071**	**546**	**14376**	**425**	**14006**	**384**
Møre og Romsdal	15982	12699	18461	14386	18887	15381	17785	15516	17254	15864
Sør-Trøndelag	112	26695	96	33359	84	36802	42	36182	39	35910
Nord-Trøndelag	514	14600	476	16894	239	18288	36	18081	0	17559
Nordland	116	27260	111	31594	38	33759	10	31246	2	29722
Troms og Svalbard	232	14473	160	19351	79	21338	50	20431	21	19529
Finnmark	5	7733	2	8982	0	9630	0	9147	0	8636
Sum	**78756**	**383476**	**88536**	**480345**	**89472**	**528538**	**82392**	**531690**	**78795**	**532796**

Kjelder

Nynorsk faktabok 2005, tabell 8.6

Grunnskolens Informasjonssystem (GSI)

Språkfakta 2010, tabell 8.9

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 1998

Sist oppdatert 17.12.2011

Tabell 9
Prosent nynorskelevar i folkeskulen etter fylke 1910-1959

Fylke	1910	1915	1920	1925	1930	1935	1938	1939	1942	1943	1945	1946	1947	1948	1949	1951	1952	1953	1954	1955	1957	1958	1959
Østfold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Akershus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hedmark	1	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	5	4	4	4	4	3	2	2
Oppland	6	9	13	14	15	17	22	40	44	44	44	45	45	46	45	48	44	43	43	43	40	40	39
Buskerud	0	0	1	1	2	3	3	11	13	13	12	12	12	11	11	12	13	13	13	11	11	11	10
Vestfold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Telemark	32	35	46	47	47	43	44	46	47	47	47	47	47	47	48	44	43	41	40	39	38	37	35
Aust-Agder	30	32	37	37	40	41	41	40	38	38	38	39	39	39	39	38	33	36	36	34	32	31	30
Vest-Agder	17	17	34	31	33	34	34	44	45	44	45	45	44	44	43	42	41	37	34	29	23	22	21
Rogaland	20	28	50	52	60	61	60	77	79	80	79	77	76	77	75	73	68	70	70	68	66	67	66
Hordaland	52	52	63	66	69	73	77	79	81	82	81	81	80	80	80	79	78	76	76	76	75	74	75
Sogn og Fjordane	**59**	**63**	**90**	**91**	**92**	**93**	**94**	**95**	**97**	**96**	**97**	**97**	**96**	**97**	**97**	**98**	**98**	**98**	**98**	**98**	**98**	**98**	**97**
Møre og Romsdal	38	43	61	62	67	68	74	88	93	93	93	93	93	92	92	92	92	92	91	90	86	87	87
Sør-Trøndelag	1	1	10	11	11	10	16	31	36	36	35	37	36	37	36	38	36	35	33	29	25	22	21
Nord-Trøndelag	38	21	35	38	41	36	42	65	66	66	67	68	67	68	67	54	61	61	58	54	50	49	47
Nordland	5	5	6	7	7	8	9	29	31	31	30	30	28	28	27	24	22	20	19	15	11	9	8
Troms	1	1	4	4	5	5	6	38	44	47	48	46	40	38	38	29	27	25	23	18	12	10	8
Finnmark	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kjelder

Nynorsk faktabok 2005, tabell 8.12, 8.13

Einar Haugen: Rikksspråk og folkemål, Oslo 1968, s. 268

Statistisk Årbok 1933-60

Arne Torp og Lars S. Vikør: Hovuddrag i norsk språkhistorie, Oslo 1993, s. :210

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 1998

Sist oppdatert mars 1998

Tabell 10
Prosent nynorskelevar i grunnskulen etter fylke 1960-2012

Fylke	1960	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1971	1976	1980	1984	1989	1994	1999	2004	2009	2012
Østfold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Akershus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oslo																0,1	0,1	0	0
Hedmark	3	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,2	0	0	0,2	0
Oppland	37	35	34	40	39	39	38	36	36	26	26	26	26	25	24	23	21	20	19
Buskerud	10	10	9	12	11	10	10	10	10	5	5	5	5	5	6	5	4	3	3
Vestfold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Telemark	34	33	34	47	48	48	49	47	48	22	20	20	20	20	20	18	15	12	11
Aust-Agder	29	29	28	27	26	26	25	24	23	16	10	9	9	9	9	8	7	6	6
Vest-Agder	21	19	18	19	40	31	33	31	28	8	6	6	5	5	5	4	4	3	3
Rogaland	60	53	51	49	68	68	66	64	62	31	29	30	31	31	33	29	27	25	24
Hordaland	73	71	70	69	67	66	65	63	62	47	47	47	48	49	49	45	42	40	39
Sogn og Fjordane	**97**	**97**	**97**	**97**	**97**	**94**	**97**	**97**	**97**	**95**	**94**	**94**	**95**	**96**	**96**	**96**	**97**	**97**	**97**
Møre og Romsdal	85	80	79	80	79	79	78	79	78	59	57	58	59	59	57	55	55	53	52
Sør-Trøndelag	20	18	14	21	19	18	18	16	14	6	5	3	2	1	0,3	0,3	0,2	0,1	0,1
Nord-Trøndelag	45	39	36	31	30	26	25	23	20	20	14	11	8	5	4	3	1	0,2	0
Nordland	7	5	5	3	3	3	3	2	1	1	1	1	1	1	0,6	0,3	0,1	0	0
Troms	7	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,9	0,8	0,3	0,2	0,1
Finnmark	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kjelder

Nynorsk faktabok 2005, tabell 8.5

Grunnskolens Informasjonssystem (GSI)

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 1998

Sist oppdatert 17.12.2011

Tabell 11
Målform i folkeskulekrinsar etter fylke 1900-1947
Tal skulekrinsar i landsfolkeskulen

	1900		1905		1910		1915		1920		1925		1930		1935		1938		1942		1947	
	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM
Østfold	0	188	0	188	0	193	0	195	0	198	0	198	0	198	0	196	0	187	0	174	0	160
Akershus	0	210	0	209	0	203	0	207	0	209	0	215	0	218	0	218	0	216	0	213	0	177
Hedmark	0	347	0	343	8	326	7	385	12	336	12	332	15	325	16	325	15	312	17	311	16	287
Oppland	8	310	8	308	20	294	31	280	47	256	50	250	55	241	62	233	79	213	150	140	146	133
Buskerud	0	268	0	267	0	268	0	269	5	264	6	260	9	257	14	247	14	243	48	194	48	186
Vestfold	0	148	0	148	0	146	0	148	0	145	0	142	0	144	0	142	0	139	0	136	0	132
Telemark	70	250	87	230	140	177	164	157	189	134	185	128	183	124	182	119	179	117	175	105	181	99
Aust-Agder	29	211	38	202	104	139	116	131	124	116	121	109	120	102	121	100	117	100	108	99	105	93
Vest-Agder	0	336	0	336	61	269	73	252	122	204	123	194	129	184	122	174	112	167	148	129	147	122
Rogaland	0	365	14	337	84	271	120	231	195	164	203	148	231	100	231	89	230	79	281	28	264	34
Hordaland	92	479	149	426	321	251	310	247	372	180	379	150	399	133	446	79	462	56	483	34	488	30
Sogn og Fjordane	**27**	**460**	**65**	**422**	**289**	**205**	**309**	**190**	**421**	**54**	**417**	**44**	**420**	**34**	**428**	**24**	**425**	**15**	**428**	**5**	**421**	**4**
Møre og Romsdal	63	412	83	391	201	281	220	279	300	195	310	182	329	159	338	152	370	113	454	27	451	26
Sør-Trøndelag	0	336	0	331	1	327	1	368	30	305	34	295	37	289	39	292	58	265	129	191	135	186
Nord-Trøndelag	23	228	28	205	79	156	67	219	78	166	78	159	87	154	88	155	106	134	168	76	163	73
Nordland	45	570	45	561	49	571	50	579	56	591	53	578	51	583	55	582	64	549	218	400	200	414
Troms	0	385	0	398	3	399	2	411	17	388	15	375	15	369	17	364	19	347	176	199	147	212
Finnmark	0	151	0	156	0	154	0	156	0	178	0	147	0	134	0	125	0	122	0		0	124
Sum	**357**	**5654**	**517**	**5458**	**1360**	**4630**	**1470**	**4704**	**1968**	**4083**	**1986**	**3906**	**2080**	**3748**	**2159**	**3616**	**2250**	**3374**	**2983**	**2461**	**2912**	**2492**

Merknader

Tala for 1900 og 1905 er ein kombinasjon av offisiell statistikk (bokmål) og Hovdan (landsmål).

Tal manglar for enkelte år, difor er det uråd å lage regelmessige mellomrom.

Kjelder

Peder Hovdan: Arkliv for norsk målreising, Ivar Aasen-tunet

Peder Hovdan: Frå folkemål til riksmål, Oslo 1928, s. 85

Norigs Maallag 1906-1914:84-88

Skolevæsenets tilstand 1900:2, 1905:2, 1910:3, 1915:3, 1920:3, 1925:3

Statistisk Årbok1933-1997

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 1998

Sist oppdatert mars 1998

Tabell 12
Målform i folkeskulekrinsar etter fylke 1952-1995
Tal skulekrinsar i landsfolkeskulen

	1952		1957		1962		1967		1972		1977		1982		1987		1991		1995	
	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM	NN	BM
Østfold	0	153	0	156	0	134	0	107	0	121	0	130	0	133	0	137	0	132	0	129
Akershus	0	171	0	156	0	136	0	136	0	192	0	211	0	222	0	224	0	222	0	226
Hedmark	17	275	11	246	3	209	1	138	1	150	1	158	1	162	1	162	1	160	1	155
Oppland	148	123	137	110	96	97	66	92	73	103	71	109	70	111	67	112	66	110	62	107
Buskerud	51	163	45	170	30	121	20	100	22	123	21	123	21	127	21	132	21	134	17	135
Vestfold	0	129	0	130	0	117	0	97	0	121	0	128	0	128	0	128	0	129	0	128
Telemark	169	103	144	113	100	95	77	82	76	98	76	101	74	106	66	112	63	102	56	94
Aust-Agder	91	108	86	89	43	66	31	46	21	59	18	101	19	69	18	70	18	69	18	69
Vest-Agder	135	118	93	125	44	91	22	57	18	79	18	66	17	90	14	92	14	90	14	92
Rogaland	265	39	242	56	170	75	102	76	101	105	99	123	105	130	108	130	105	133	110	125
Hordaland	483	29	454	41	385	43	322	51	299	86	286	97	285	101	272	108	265	104	257	102
Sogn og Fjordane	**401**	**3**	**393**	**2**	**332**	**3**	**237**	**2**	**218**	**3**	**200**	**2**	**190**	**2**	**183**	**1**	**170**	**0**	**151**	**2**
Møre og Romsdal	455	22	387	50	300	65	230	65	222	72	219	84	219	86	218	85	211	85	205	81
Sør-Trøndelag	145	181	97	185	59	151	38	126	21	153	11	162	7	169	2	174	2	169	1	168
Nord-Trøndelag	149	83	105	98	79	97	36	90	37	99	20	116	16	120	11	122	9	121	6	117
Nordland	160	435	70	476	23	441	13	362	4	341	3	341	2	344	1	321	1	298	0	279
Troms	102	249	53	267	11	253	0	207	0	168	0	172	0	177	0	176	0	171	0	164
Finnmark	0	130	0	132	0	125	0	106	0	109	0	115	0	118	0	120	0	105	0	99
Sum	**2771**	**2514**	**2317**	**2602**	**1675**	**2319**	**1195**	**1940**	**1113**	**2182**	**1043**	**2339**	**1026**	**2395**	**982**	**2406**	**946**	**2334**	**898**	**2272**

Merknader

Tala for 1900 og 1905 er ein kombinasjon av offisiell statistikk (bokmål) og Hovdan (landsmål).

Tal manglar for enkelte år, difor er det uråd å lage regelmessige mellomrom. Frå og med 1957 er krinsane i bykommunane med.

Kjelder

Peder Hovdan: Arkliv for norsk målreising, Ivar Aasen-tunet

Peder Hovdan: Frå folkemål til riksmål, Oslo 1928, s. 85

Statistisk Årbok1953-1997

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 1998

Sist oppdatert mars 1998

Tabell 13
Kommunar med nynorskelevar i grunnskulen 1905-2012
Tal på kommunar

	1905	1927	1935	1940	1950	1976	1995	2004	2008	2011
Østfold	0	0	0	0	0	0	0	3	0	2
Akershus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Oslo	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
Hedmark	0	6	6	7	7	1	1	1	0	1
Oppland	1	14	16	23	20	16	16	17	15	16
Buskerud	0	3	3	10	8	6	5	4	4	4
Vestfold	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2
Telemark	7	17	20	20	17	13	13	13	13	12
Aust-Agder	7	19	20	20	19	9	8	6	8	6
Vest-Agder	1	23	23	25	24	8	6	5	5	6
Rogaland	1	41	45	48	47	20	22	23	21	20
Hordaland	9	52	61	62	57	34	34	33	33	33
Sogn og Fjordane	**7**	**37**	**38**	**38**	**37**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**
Møre og Romsdal	10	52	53	64	64	32	31	31	32	31
Sør-Trøndelag	0	14	14	30	31	7	4	3	1	2
Nord-Trøndelag	6	23	24	37	37	7	6	6	3	0
Nordland	2	13	13	38	34	3	1	2	2	2
Troms	0	4	5	21	19	2	4	3	2	2
Finnmark	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Sum	**51**	**318**	**341**	**443**	**421**	**184**	**178**	**180**	**168**	**169**
Kommunar i alt	559	739	747	747	744	445	435	433	431	430
% av alle kommunar	*9,1*	*43,0*	*45,6*	*59,3*	*56,6*	*41,3*	*40,9*	*41,6*	*39,0*	*39,3*

Kjelder

Nynorsk faktabok 2005, tabell 8.3

Språkfakta 2010, tabell 8.8

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 1998

Sist oppdatert 18.12.2011

Tabell 14

Kommunar etter dominerande språk i grunnskulen 1935-2012

Kommunar med minst 90 % nynorsk- eller bokmålselevar i grunnskulen
Tal og prosent

	1935					1950					1993					2001					2012				
	NN	BM	Blanda	I alt	% NN	NN	BM	Blanda	I alt	% NN	NN	BM	Blanda	I alt	% NN	NN	BM	Blanda	I alt	% NN	NN	BM	Blanda	I alt	% NN
Østfold	0	33	0	33	*0*	0	32	0	32	*0*	0	18	0	18	*0*	0	18	0	18	*0*	0	18	0	18	*0*
Akershus	0	34	0	34	*0*	0	32	0	32	*0*	0	22	0	22	*0*	0	22	0	22	*0*	0	22	0	22	*0*
Oslo	0	1	0	1	*0*	0	1	0	1	*0*	0	1	0	1	*0*	0	1	0	1	*0*	0	1	0	1	*0*
Hedmark	0	28	4	32	*0*	1	31	0	32	*3*	0	21	1	22	*0*	0	22	0	22	*0*	0	22	0	22	*0*
Oppland	5	21	11	37	*14*	16	17	4	37	*43*	11	10	5	26	*42*	7	10	9	26	*27*	7	12	7	26	*27*
Buskerud	0	25	3	28	*0*	3	18	5	26	*12*	2	17	2	21	*10*	0	16	5	21	*0*	0	17	4	21	*0*
Vestfold	0	26	0	26	*0*	0	26	0	26	*0*	0	14	0	14	*0*	0	14	0	14	*0*	0	14	0	14	*0*
Telemark	16	12	4	32	*50*	14	15	3	32	*44*	8	6	4	18	*44*	7	6	5	18	*39*	4	8	6	18	*22*
Aust-Agder	15	17	4	36	*42*	15	19	2	36	*42*	4	8	3	15	*27*	4	10	1	15	*27*	3	10	2	15	*20*
Vest-Agder	16	20	5	41	*39*	18	18	5	41	*44*	3	9	3	15	*20*	3	10	2	15	*20*	3	11	1	15	*20*
Rogaland	27	15	13	55	*49*	39	8	7	54	*72*	10	6	10	26	*38*	10	6	10	26	*38*	10	10	6	26	*38*
Hordaland	41	-4	19	56	*73*	52	0	4	56	*93*	29	2	2	33	*88*	28	2	3	33	*85*	23	2	8	33	*70*
Sogn og Fjordane	**31**	**2**	**6**	**39**	***79***	**37**	**1**	**1**	**39**	***95***	**24**	**0**	**2**	**26**	***92***	**24**	**2**	**0**	**26**	***92***	**25**	**1**	**0**	**26**	***96***
Møre og Romsdal	35	17	16	68	*51*	57	6	5	68	*84*	19	6	11	36	*53*	19	6	11	36	*53*	19	7	10	36	*53*
Sør-Trøndelag	3	44	9	56	*5*	19	26	11	56	*34*	0	24	1	25	*0*	0	25	0	25	*0*	0	25	0	25	*0*
Nord-Trøndelag	11	25	12	48	*23*	18	14	16	48	*38*	0	23	1	24	*0*	0	23	1	24	*0*	0	24	0	24	*0*
Nordland	3	57	9	69	*4*	10	41	18	69	*14*	0	44	0	44	*0*	0	44	0	44	*0*	0	44	0	44	*0*
Troms	0	32	3	35	*0*	5	19	11	35	*14*	0	25	1	26	*0*	0	26	0	26	*0*	0	26	0	26	*0*
Finnmark	0	23	0	23	*0*	0	23	0	23	*0*	0	19	0	19	*0*	0	19	0	19	*0*	0	19	0	19	*0*
I alt	**203**	**428**	**118**	**749**	***27***	**304**	**347**	**92**	**743**	***41***	**110**	**275**	**46**	**431**	***26***	**102**	**282**	**47**	**431**	***24***	**94**	**293**	**44**	**431**	***22***

Merknader

Bergen er medrekna i Hordaland også i 1935 og 1950
Svalbard er rekna med under Troms
Byar medrekna også i 1935 og 1950

Kjelder

Statistisk Årbok 1935, tabell 191
Statistisk årbok 1950, tabell 2
Nynorsk faktabok 2005, tabell 8.14 og 8.9
Språkfakta 2010, tabell 8.26
Grunnskolens Informasjonssystem (GSI), lesedato 4.1.2012

25 kommunar i Tromsø 1993-?

Publisert første gongen i Språkfakta Sogn og Fjordane
Sist oppdatert 4.1.2012

Tabell 15
Elevar i folkeskulen etter målform og kommune 1935-1950

	1935			1940			1945			1950		
	NN	BM	% NN	NN	BM	% NN	NN	BM	% NN	NN	BM	% NN
Rogaland	8959	5393	62 %	11388	2757	81 %	10839	2628	80 %	11100	3631	75 %
Hordaland	17028	5035	77 %	17938	3258	85 %	16977	2429	87 %	16949	3071	85 %
Sogn og Fjordane	**11282**	**910**	**93 %**	**11154**	**502**	**96 %**	**10166**	**364**	**97 %**	**9924**	**260**	**97 %**
Møre og Romsdal	12394	5699	69 %	16047	1017	94 %	14666	830	95 %	15459	1216	93 %
NORDFJORD												
Ytre												
Bremanger	509		100 %	448		100 %	391		100 %	353		100 %
Davik	448	25	95 %	464		100 %	441		100 %	442		100 %
Nord-Vågsøy	198		100 %	172		100 %	149		100 %	133		100 %
Selje	337	152	69 %	424		100 %	433		100 %	426		100 %
Sør-Vågsøy	146	245	37 %	123	275	31 %	95	205	32 %	100	214	32 %
Indre												
Breim	206		100 %	179		100 %	191		100 %	215		100 %
Eid	391		100 %	387		100 %	360		100 %	368		100 %
Gloppen	441		100 %	407		100 %	376		100 %	342		100 %
Hornindal	177		100 %	179		100 %	171		100 %	174		100 %
Innvik	358		100 %	353		100 %	350		100 %	362		100 %
Stryn	370		100 %	320		100 %	293		100 %	288		100 %
SUNNFJORD												
Ytre												
Askvoll	305	17	95 %	370		100 %	397		100 %	377		100 %
Bru	165	17	91 %	187		100 %	184		100 %	198		100 %
Eikefjord	138		100 %	112		100 %	132		100 %	153		100 %
Fjaler	540		100 %	491		100 %	459		100 %	436		100 %
Kinn	254	148	63 %	353	5	99 %	290		100 %	293		100 %
Stangfjorden bruksskule	77		100 %	62		100 %						
Indre												
Førde	386		100 %	348		100 %	317		100 %	269		100 %
Gaular	471		100 %	470		100 %	402		100 %	328		100 %
Jølster	384		100 %	374		100 %	305		100 %	311		100 %
Naustdal	298		100 %	285		100 %	282	1	100 %	203		100 %
Vevring	139		100 %	141		100 %	137		100 %	106		100 %
SOGN												
Ytre												
Brekke	80		100 %	83		100 %	105		100 %	96		100 %
Gulen	422		100 %	362		100 %	337		100 %	338		100 %
Hyllestad	214	40	84 %	201	38	84 %	226	23	91 %	260		100 %
Solund	276		100 %	245		100 %	224		100 %	220		100 %
Indre												
Jostedal	153		100 %	131		100 %	124		100 %	108		100 %
Luster	294		100 %	331		100 %	353		100 %	342		100 %

	1935			1940			1945			1950		
	NN	BM	% NN	NN	BM	% NN	NN	BM	% NN	NN	BM	% NN
Hafslo	363		100 %	379		100 %	313		100 %	305		100 %
Årdal	222		100 %	249		100 %	227		100 %	307		100 %
Lærdal	225	51	82 %	242		100 %	215		100 %	213		100 %
Sogndal	404		100 %	418		100 %	379		100 %	394		100 %
Aurland	328	24	93 %	297		100 %	227	14	94 %	228		100 %
Leikanger	294		100 %	261		100 %	236		100 %	250		100 %
Balestrand	249		100 %	234		100 %	193		100 %	188		100 %
Vik	428		100 %	438		100 %	347		100 %	271		100 %
Kyrkjebø	472	191	71 %	517	184	74 %	415	121	77 %	406	46	90 %
Lavik	120		100 %	117		100 %	90		100 %	121		100 %

Merknader

Enkelte summeringsfeil i originalkjeldene er retta opp

Ål og Torpo blei slått saman til ein kommune før 1950

Kjelder

Skolevesen 1935-36

Skolestatistikk 1940-1941, 1945-1946, 1950-51

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 2005

Sist oppdatert 13.3.2012

Tabell 16
Innføring av nynorsk i skulekrinsane etter fylke 1890-1925
Krinstal i folkeskulen

	Hed-mark	Opp-land	Buske-rud	Tele-mark	Aust-Agder	Vest-Agder	Roga-land	Horda-land	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nord-land	Troms	I alt	Akku-mulert
1890					15			19							34	34
1891															0	0
1892															0	0
1893										11					11	45
1894															0	0
1895															0	0
1896										3					3	48
1897															0	0
1898				10	14			40	18	44		6			132	180
1899		8		39				33		5		13			98	278
1900				21					9			4	45		79	357
1901									7	14					21	378
1902				17	9			14	8	2		5			55	433
1903															0	433
1904								12	12						24	457
1905							14	31	11	4					60	517
1906				13	17	12		11		11					64	581
1907	1	4			4		8	85	96	19					217	798
1908	5	12		49	26	30	62	31	120	88	1	39	3	6	472	1270
1909					19	8	7	2	35	6			2		79	1349
1910	1			1	4	14	6								26	1375
1911		4		6		5	4	12	4	13					48	1423
1912		2		9	12	6		3					6		38	1461
1913				1		7	10		5						23	1484
1914		2					9			4					15	1499
1915								1		1					2	1501

	Hed-mark	Opp-land	Buske-rud	Tele-mark	Aust-Agder	Vest-Agder	Roga-land	Horda-land	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nord-land	Troms	I alt	Akku-mulert
1916		2								1			1		4	1505
1917		3		1		8	7		3	4		5			31	1536
1918		1		3		5	4	2	8	20				2	45	1581
1919	5	8	5	6	2	35	40	64	98	35	2	31	5		336	1917
1920		3	1	3		4	12	18	9	20	6		5	10	91	2008
1921				1	1		2	4	4	4	1	1			18	2026
1922				1			1	3	3						8	2034
1923		1				3	1	3	7	2			1	1	19	2053
1924		1	1		1		3	1			1	1			9	2062
1925	1	7						1	1	1	2				13	2075
Sum	**13**	**58**	**7**	**181**	**124**	**137**	**190**	**390**	**458**	**312**	**13**	**105**	**68**	**19**	**2075**	

Merknader

1 udatert krins før 1917 er ikkje medrekna.

I 26 kommunar kom nynorskkrinsane til i ulike år før 1917, men krinstala for dei enkelte åra er ukjende.

Det dreiar seg om 247 krinsar, eller 16 % av alle nynorskkrinsane før 1917.

Desse er første opp det året dei første krinsane blei nynorske.

Krinsar som har gått tilbake til bokmål, er ikkje medrekna. Dei akkumulerte tala blir difor noko for høge.

Kjelder

Peder Hovdan: Arkiv for norsk målreising, Ivar Aasen-tunet

Peder Hovdan, mange artiklar 1918-1926

Peder Hovdan: Frå folkemål til riksmål, Oslo 1928, s. 86ff

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 1998

Sist oppdatert 7.4.2012

Tabell 17
Grunnskular med meir enn 300 nynorskelevar 2004-05

	Kommune	Fylke	Elevar
Stord ungdomsskule	Stord	Hordaland	556
Voss ungdomsskule	Voss	Hordaland	449
Trudvang skule	**Sogndal**	**Sogn og Fjordane**	**449**
Farnes skule	**Årdal**	**Sogn og Fjordane**	**442**
Ulsteinvik barneskule	Ulstein	Møre og Romsdal	427
Os ungdomsskule	Os	Hordaland	408
Halbrend skule	**Førde**	**Sogn og Fjordane**	**400**
Varhaug skule	Hå	Rogaland	393
Hystad skule	Stord	Hordaland	391
Florø barneskole	**Flora**	**Sogn og Fjordane**	**368**
Høyanger skule	**Høyanger**	**Sogn og Fjordane**	**368**
Slåtten skule	**Førde**	**Sogn og Fjordane**	**366**
Flora ungdomsskule	**Flora**	**Sogn og Fjordane**	**359**
Leirvik skule	Stord	Hordaland	357
Enge skule	Etne	Hordaland	356
Osterøy ungdomsskule	Osterøy	Hordaland	355
Ørsta ungdomsskule	Ørsta	Møre og Romsdal	353
Fjelltun skole	Strand	Rogaland	346
Os skule	Os	Hordaland	343
Rosseland skule	Time	Rogaland	334
Motland skule	Hå	Rogaland	332
Nore Neset skule	Os	Hordaland	332
Langeland skule	Stord	Hordaland	329
Tomrefjord skule	Vestnes	Møre og Romsdal	326
Bryne skule	Time	Rogaland	325
Bergsøy skule	Herøy	Møre og Romsdal	318
Odda barneskole	Odda	Hordaland	314
Riksfjord skole	Aukra	Møre og Romsdal	310
Førde ungdomsskule	Førde	Sogn og Fjordane	309
Sula ungdomsskule	Sula	Møre og Romsdal	309
Sykkylven ungdomsskule	Sykkylven	Møre og Romsdal	306
Ulstein ungdomsskule	Ulstein	Møre og Romsdal	306
Finnøy sentralskule	Finnøy	Rogaland	304
Bø skule	Hå	Rogaland	303
Nordfjordeid skule	**Eid**	**Sogn og Fjordane**	**303**
Vikemarka skule	Ørsta	Møre og Romsdal	300
I alt			**12846**
Prosent av alle nynorskelevar			15 %

Kjelde
Nynorsk faktabok 2005, tabell 8.20

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 2005
Sist oppdatert 15.5.2005

Tabell 18
Nynorskelevar frå grunnskule til vidaregåande skule 1996-2012

Frå innmelding grunnskule til eksamen i norsk skriftleg studieførebuande program og påbyggingskurs
Prosent

Studieførebuande VG3	2009	2010	2011	2012
Noreg	7,4	7,2	6,7	6,4
Vestlandet	24,9	24,6	23,4	22,5
Rogaland	7,6	7,8	7,2	6,1
Hordaland	23,4	21,4	21,9	21,5
Sogn og Fjordane	**84,0**	**85,4**	**84,1**	**86,1**
Møre og Romsdal	29,6	30,6	26,7	26,0

Grunnskule 10. klasse	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09
Noreg	13,3	13,1	12,9	12,6
Vestlandet	42,7	42,3	42,1	40,7
Rogaland	26,0	25,3	25,5	23,6
Hordaland	40,1	38,5	39,1	38,3
Sogn og Fjordane	**94,3**	**95,4**	**95,0**	**94,5**
Møre og Romsdal	52,5	53,9	51,9	50,4

Grunnskule 1. klasse	1996-97	1997-98	1998-99	1999-00
Noreg	15,1	15,1	14,6	14,6
Vestlandet	46,5	45,8	45,8	44,3
Rogaland	28,0	28,2	28,1	27,7
Hordaland	44,2	43,8	44,7	43,6
Sogn og Fjordane	**95,3**	**97,3**	**96,7**	**97,3**
Møre og Romsdal	57,1	56,0	54,6	54,2

Merknader

Elevar på yrkesførebuande program har berre lokalt gitt eksamen, og det ligg difor ikkje føre tal for desse
Frå 2012 er oppmelde elevar til eksamen i påbyggingskurs skilde ut av di timetala i opplæringa er ulike

Kjelder

Utdanningsdirektoratet
Grunnskolens Informasjonssystem (GSI), lesedato 26.3.2012 og 5.5.2012
Tabell 19

Publisert første gongen i Språkfakta Sogn og Fjordane *Sist oppdatert 5.5.2012*

Tabell 19

Elevar i vidaregåande skular etter målform og fylke 2009-2012

Oppmeldingr til eksamen vg 3 norsk skriftleg studieførebuande program og påbygging
Tal og prosent

	2009				2010				2011				2012											
													Studieførebuande				Påbygging				I alt			
	NN	BM	I alt	% NN	NN	BM	I alt	% NN	NN	BM	I alt	% NN	NN	BM	I alt	% NN	NN	BM	I alt	% NN	NN	BM	I alt	% NN
Østfold	0	2125	**2125**	*0,0*	1	2220	**2221**	*0,0*	0	2529	**2529**	*0,0*	1	1871	**1872**	*0,1*	2	707	**709**	*0,3*	3	2578	**2581**	*0,1*
Akershus	6	5020	**5026**	*0,1*	2	5316	**5318**	*0,0*	5	5616	**5621**	*0,1*	7	4174	**4181**	*0,2*	0	1572	**1572**	*0,0*	7	5746	**5753**	*0,1*
Oslo	7	4175	**4182**	*0,2*	6	4520	**4526**	*0,1*	22	5931	**5953**	*0,4*	17	5151	**5168**	*0,3*	2	883	**885**	*0,2*	19	6034	**6053**	*0,3*
Hedmark	2	1495	**1497**	*0,1*	4	1636	**1640**	*0,2*	1	1724	**1725**	*0,1*	1	1177	**1178**	*0,1*	0	493	**493**	*0,0*	1	1670	**1671**	*0,1*
Oppland	99	1417	**1516**	*6,5*	55	1481	**1536**	*3,6*	64	1647	**1711**	*3,7*	65	1156	**1221**	*5,3*	7	497	**504**	*1,4*	72	1653	**1725**	*4,2*
Buskerud	14	2016	**2030**	*0,7*	20	2270	**2290**	*0,9*	15	2367	**2382**	*0,6*	15	1700	**1715**	*0,9*	3	722	**725**	*0,4*	18	2422	**2440**	*0,7*
Vestfold	1	1984	**1985**	*0,1*	4	2117	**2121**	*0,2*	3	2458	**2461**	*0,1*	5	1678	**1683**	*0,3*	0	671	**671**	*0,0*	5	2349	**2354**	*0,2*
Telemark	70	1279	**1349**	*5,2*	71	1443	**1514**	*4,7*	75	1457	**1532**	*4,9*	72	1211	**1283**	*5,6*	19	385	**404**	*4,7*	91	1596	**1687**	*5,4*
Aust-Agder	28	854	**882**	*3,2*	21	963	**984**	*2,1*	22	1005	**1027**	*2,1*	17	745	**762**	*2,2*	0	317	**317**	*0,0*	17	1062	**1079**	*1,6*
Vest-Agder	18	1403	**1421**	*1,3*	10	1532	**1542**	*0,6*	18	1836	**1854**	*1,0*	10	1443	**1453**	*0,7*	2	411	**413**	*0,5*	12	1854	**1866**	*0,6*
Rogaland	263	3220	**3483**	*7,6*	286	3387	**3673**	*7,8*	294	3815	**4109**	*7,2*	186	2740	**2926**	*6,4*	63	1122	**1185**	*5,3*	249	3862	**4111**	*6,1*
Hordaland	997	3269	**4266**	*23,4*	997	3652	**4649**	*21,4*	1095	3898	**4993**	*21,9*	781	2946	**3727**	*21,0*	320	1071	**1391**	*23,0*	1101	4017	**5118**	*21,5*
Sogn og Fjordane	**806**	**153**	**959**	***84,0***	**883**	**151**	**1034**	***85,4***	**921**	**174**	**1095**	***84,1***	**616**	**89**	**705**	***87,4***	**262**	**53**	**315**	***83,2***	**878**	**142**	**1020**	***86,1***
Møre og Romsdal	623	1480	**2103**	*29,6*	685	1556	**2241**	*30,6*	668	1838	**2506**	*26,7*	451	1142	**1593**	*28,3*	171	626	**797**	*21,5*	622	1768	**2390**	*26,0*
Sør-Trøndelag	8	2400	**2408**	*0,3*	11	2657	**2668**	*0,4*	13	2987	**3000**	*0,4*	8	2119	**2127**	*0,4*	4	846	**850**	*0,5*	12	2965	**2977**	*0,4*
Nord-Trøndelag	3	1241	**1244**	*0,2*	2	1258	**1260**	*0,2*	3	1347	**1350**	*0,2*	1	850	**851**	*0,1*	1	579	**580**	*0,2*	2	1429	**1431**	*0,1*
Nordland	2	1744	**1746**	*0,1*	4	1834	**1838**	*0,2*	5	2033	**2038**	*0,2*	2	1490	**1492**	*0,1*	0	619	**619**	*0,0*	2	2109	**2111**	*0,1*
Troms	3	1281	**1284**	*0,2*	9	1499	**1508**	*0,6*	5	1705	**1710**	*0,3*	6	1285	**1291**	*0,5*	0	498	**498**	*0,0*	6	1783	**1789**	*0,3*
Finnmark	4	464	**468**	*0,9*	17	478	**495**	*3,4*	1	553	**554**	*0,2*	1	384	**385**	*0,3*	1	175	**176**	*0,6*	2	559	**561**	*0,4*
Utlandet	2	64	**66**	*3,0*	1	64	**65**	*1,5*	0	50	**50**	*0,0*	1	52	**53**	*1,9*	0	0	**0**	*0,0*	1	52	**53**	*0,0*
I alt	**2956**	**37084**	**40040**	***7,4***	**3089**	**40034**	**43123**	***7,2***	**3230**	**44970**	**48200**	***6,7***	**2263**	**33403**	**35666**	***6,3***	**857**	**12247**	**13104**	***6,5***	**3120**	**45650**	**48770**	***6,4***

Merknader

Svalbard er rekna med under Troms

Elevar på yrkesførebuande program har berre lokalt gitt eksamen, og det ligg difor ikkje føre tal for desse

Frå 2012 er oppmelde elevar til eksamen i påbyggingskurs skilde ut av di timetala i opplæringa er ulike

Publisert første gongen i Språkfakta Spogn og Fjordane

Sist oppdatert 4.5.2012

Kjelde

Utdanningsdirektoratet

Tabell 20
Elevar ved vidaregåande skular i Sogn og Fjordane etter målform 2009-2012

Oppmelding til eksamen vg 3 i norsk skriftleg studieførebuande program og påbygging
Absolutte tal og prosent

		2009				2010				2011				2012											
														Studieførebuande				Påbygging				Sum			
	Kommune	NN	BM	Sum	% NN	NN	BM	Sum	% NN	NN	BM	Sum	% NN	NN	BM	Sum	% NN	NN	BM	Sum	% NN	NN	BM	Sum	% NN
Sogn og Fjordane		806	153	**959**	*84,0*	883	151	**1034**	*85,4*	920	174	**1094**	*84,1*	616	89	**705**	*87,4*	262	53	**315**	*83,2*	878	142	**1020**	*86,1*
Dale vidaregåande skule	Fjaler	36	2	**38**	*94,7*	44	0	**44**	*100,0*	50	1	**51**	*98,0*	42	3	**45**	*93,3*	0	0	**0**		42	3	**45**	*93,3*
Eid vidaregåande skule	Eid	73	11	**84**	*86,9*	87	6	**93**	*93,5*	82	9	**91**	*90,1*	36	6	**42**	*85,7*	39	1	**40**	*97,5*	75	7	**82**	*91,5*
Firda vidaregåande skule	Gloppen	94	6	**100**	*94,0*	104	10	**114**	*91,2*	113	2	**115**	*98,3*	82	8	**90**	*91,1*	11	4	**15**	*73,3*	93	12	**105**	*88,6*
Flora vidaregåande skule	Flora	71	54	**125**	*56,8*	70	36	**106**	*66,0*	65	46	**111**	*58,6*	50	26	**76**	*65,8*	18	8	**26**	*69,2*	68	34	**102**	*66,7*
Hafstad vidaregåande skule	Førde	184	17	**201**	*91,5*	196	22	**218**	*89,9*	199	30	**229**	*86,9*	127	12	**139**	*91,4*	45	19	**64**	*70,3*	172	31	**203**	*84,7*
Høyanger vidaregåande skule	Høyanger	19	0	**19**	*100,0*	30	0	**30**	*100,0*	23	0	**23**	*100,0*	19	0	**19**	*100,0*	0	0	**0**		19	0	**19**	*100,0*
Luster vidaregåande skule	Luster	0	0	**0**		20	1	**21**	*95,2*	23	2	**25**	*92,0*	0	0	**0**		22	3	**25**	*88,0*	22	3	**25**	*88,0*
Mo og Jølster vidaregåande skule	Førde	40	7	**47**	*85,1*	45	8	**53**	*84,9*	42	8	**50**	*84,0*	11	0	**11**	*100,0*	39	0	**39**	*100,0*	50	0	**50**	*100,0*
Måløy vidaregåande skule	Vågsøy	38	20	**58**	*65,5*	29	26	**55**	*52,7*	34	26	**60**	*56,7*	26	2	**28**	*92,9*	26	2	**28**	*92,9*	52	4	**56**	*92,9*
Sogndal vidaregåande skule	Sogndal	157	11	**168**	*93,5*	176	5	**181**	*97,2*	182	20	**202**	*90,1*	125	6	**131**	*95,4*	57	6	**63**	*90,5*	182	12	**194**	*93,8*
Stryn vidaregåande skule	Stryn	54	1	**55**	*98,2*	44	0	**44**	*100,0*	51	2	**53**	*96,2*	56	2	**58**	*96,6*	0	0	**0**		56	2	**58**	*96,6*
Sygna vidaregåande skule	Balestrand	17	24	**41**	*41,5*	16	30	**46**	*34,8*	28	28	**56**	*50,0*	17	21	**38**	*44,7*	5	10	**15**	*33,3*	22	31	**53**	*41,5*
Årdal vidaregåande skule	Årdal	23	0	**23**	*100,0*	22	7	**29**	*75,9*	28	0	**28**	*100,0*	25	3	**28**	*89,3*	0	0	**0**		25	3	**28**	*89,3*

Merknader

Øyrane vidaregåande skule i Førde hade ingen elevar oppmelde til eksamen til norsk

Elevar på yrkesførebuande program har berre lokalt gitt eksamen, og det ligg difor ikkje føre tal for desse

Frå 2012 er oppmelde elevar til eksamen i påbyggingskurs skilde ut av di timetala i opplæringa er ulike

Kjelder

Utdanningsdirektoratet

Publisert første gongen i Språkfakta Sogn og Fjordane

Sist oppdatert 4.5.2012

Tabell 21
Språkpraksis og språksyn elevar Firda vidaregåande skule 2010
Absolutte tal og prosent

Språkbruk i skulen	Barne-skule	Ungdoms-skule	Vg1	Vg3
Nynorsl	302	302	303	302
Bokmål	5	0	0	0
Først nynorsk, så bokmål	6	5	0	0
Først bokmål, så nynorsk	8	16	21	24
Sum	**321**	**323**	**324**	**326**

Skriftspråk privat i framtida	NN	NN og BM	BM	Anna
Prosent	59	19	11	2

Munnleg språk i samtale med andre personar	Eigen dialekt	Blanding	Bokmål	Anna
Mor	236	48	4	3
Far	229	50	3	6
Dei fleste venene	119	166	4	5
Andre unge som talar dialekt frå fylket	269	0	2	38

(N) = frå 288 til 309

Like å høyre dialektar frå fylket	Svært godt	Godt	Ikkje så godt	Vil ikkje høyre
Tal	165	109	15	34
Prosent	*51*	*33*	5	11

Ikkje svar: 2 personar

Like å skrive nynorsk	Svært godt	Godt	Ikkje så godt	Vil helst ikkje skrive
Tal	*128*	*136*	29	3
Prosent	*43*	*45*	*10*	*1*

(N) = 296

Like å skrive engelsk	Svært godt	Godt	Ikkje så godt	Vil helst ikkje skrive
Tal	*73*	*148*	61	17
Prosent	*24*	*49*	*20*	*6*

(N) = 299

Viktig å bruke nynorsk fordi nynorsk er ein del av kulturen her'	Heilt samd	Delvis samd	Delvis usamd	Heilt usamd
Tal	*170*	*110*	12	*7*
Prosent	*57*	*37*	*4*	*2*
(N) = 299				

Vi bør skrive bokmål fordi dette språket blir brukt av dei fleste i landet	Heilt samd	Delvis samd	Delvis usamd	Heilt usamd
Tal	*9*	*22*	49	219
Prosent	*3*	*7*	*16*	*73*
(N) = 299				

Merknad

Svar på spørjeundersøking blant 325 elevar i 2010

Kjelder

Kamel Øzerk og Jon Todal: "Nynorsk som skriftspråk er truet?
Presentasjon på seminar i Noregs Mållag 5.9.2010

Publisert første gongen i Språkfakta Sogn og Fjordane
Sist oppdatert 18.3.2012

Tabell 22
Bruk av nynorsk i tre årskull 1985-2004
Elevar ved fem vidaregåande skular

	NN	BM
Hovudmål grunnskule 1985	13679	716
Hovudmål grunnskule 1986	13371	644
Hovudmål grunnskule 1987	13062	640
Sum hovudmål grunnskule 1985-87	40112	2000
Hovudmål vidaregåande skule 2004	784	73
Prosent hovudmål grunnskule 1985-87	*95,3*	*4,7*
Prosent hovudmål vidaregåande skule 2004	*91,5*	*8,5*
Endring prosent	***-3,8***	***3,8***

Merknad
Svar på spørjeundersøking september 2004: Eid vidaregåande skule, Firda vidaregåande skule, Flora vidaregåande skule, Hafstad vidaregåande skule og Sogndal vidaregåande skule
(N) i undersøkinga = 857

Kjelder
Statistisk sentralbyrå: Utdanningsstatistikk 1986-1988
Hafstad vidaregåande skule

Publisert første gongen i Språkfakta Sogn og Fjordane
Sist oppdatert 16.3.2012

Tabell 23
Haldningar hos nynorskelevar i Sogn og Fjordane 2004
Aboslutte tal og prosent

	Ja	Nei
Trur nynorsk hovudmål vil bli ein ulempe no og i framtida	189	595
%	*24,1*	*75,9*
Har vore inne på tanken å skifte til bokmål	151	633
%	*19,3*	*80,7*
Kjem truleg til å skifte til bokmål	81	703
%	*10,3*	*89,7*
(N)= 784 nynorskelevar		

Merknader
Svar på spørjeundersøking september 2004
1. Har du nokon gong vore inne på tanken om å skifte til bokmål?
2. Trur du at du kjem til å skifte til bokmål ein gong i framtida?=
3. Trur du det er ein fordel eller ein ulempe for deg personleg - no og i framtida -
å ha nynorsk som hovudmål?
Personar som ikkje har svart, er ikkje rekna med

Kjelde
Nynorsk faktabok 2005, tabell 9.9
Hafstad vidaregåande skule

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 2005
Sist oppdatert 26.8.2005

Tabell 24
Examen artium etter målform 1968-1971
Absolutte tal

	Menn			Kvinner			Sum		
	NN	BM	% NN	NN	BM	% NN	NN	BM	% NN
Noreg									
1968	796	7458	9,6	603	5403	9,9	1399	12921	9,8
1989	894	8058	10,0	649	5869	10,0	1543	13927	10,0
1970	1479	13548	9,8	675	5859	10,3	2154	19407	10,0
1971	1747	17954	8,9	747	7803	8,7	2494	25757	8,8,
Sogn og Fjordane									
1968	138	28	*16,9*	114	22	*16,2*	252	50	*83,4*
1969	164	46	*78,1*	131	38	*77,5*	295	84	*77,8*
1970	344	94	*78,5*	149	29	*83,7*	493	123	*80,0*
1971	383	107	*78,2*	162	37	*81,4*	545	144	*79,1*

Merknad

Personar utan oppgitt målform er ikkje rekna med.

Kjelde

Undervisningsstatistikk. Gymnaseksamen 1969

Undervisningsstatistikk. Gymnaseksamen 1970

Publisert første gongen i årstale nr. 4 om tilstanden for nynorsk skriftkultur, 2004

Sist oppdatert 13.3.2012

Tabell 25
Målform hos vernepliktige etter kommune 2010
Absolutte tal og prosent

	Vernepliktige					
	NN	Nøytral	BM	Ikkje oppgitt	I alt	% NN
Noreg	1301	11	16995	0	18307	*7,1*
Vestlandet	1222	0	4440	0	5662	*21,6*
Rogaland	112	0	1939	0	2051	*5,5*
Hordaland	552	0	1481	0	2033	*27,2*
Sogn og Fjordane	**490**	**0**	**108**	**0**	**598**	***81,9***
Møre og Romsdal	68	0	912	0	980	*6,9*
NORDFJORD						
Ytre						
Bremanger	15		1		16	*93,8*
Selje	11		4		15	*73,3*
Vågsøy	23		13		36	*63,9*
Indre						
Eid	23		8		31	*74,2*
Gloppen	42		6		48	*87,5*
Hornindal	5		0		5	*100,0*
Stryn	28		3		31	*90,3*
SUNNFJORD						
Ytre						
Askvoll	15		3		18	*83,3*
Fjaler	16		1		17	*94,1*
Flora	51		38		89	*57,3*
Indre						
Førde	59		10		69	*85,5*
Gaular	20		0		20	*100,0*
Jølster	21		1		22	*95,5*
Naustdal	12		5		17	*70,6*
SOGN						
Ytre						
Gulen	9		1		10	*90,0*
Hyllestad	8		1		9	*88,9*
Solund	4		0		4	*100,0*
Indre						
Aurland	9		0		9	*100,0*
Balestrand	5		1		6	*83,3*
Høyanger	15		6		21	*71,4*
Leikanger	6		0		6	*100,0*
Luster	22		0		22	*100,0*
Lærdal	3		1		4	*75,0*

	Vernepliktige					
	NN	Nøytral	BM	Ikkje oppgitt	I alt	% NN
Sogndal	29		4		33	*87,9*
Vik	17		0		17	*100,0*
Årdal	22		1		23	*95,7*

Kjelder
Vernepliktsverket

Publisert første gongen i Språkfakta Sogn og Fjordane
Sist oppdatert 16.3.2012

Tabell 26
Målform hos vernepliktige etter kommune 2000
Absolutte tal

	Vernepliktige					
	NN	Nøytral	BM	Ikkje oppgitt	I alt	% NN
Noreg	2558	17	21931	0	24506	*10,4*
Vestlandet	1987	4	4255	0	6246	*31,8*
Rogaland	338	3	1675	0	2016	*16,8*
Hordaland	830	0	1868	0	2698	*30,8*
Sogn og Fjordane	**399**	**1**	**56**	**0**	**456**	***87,5***
Møre og Romsdal	420	0	656	0	1076	*39,0*
NORDFJORD						
Ytre						
Bremanger	22	1	3		26	*84,6*
Selje	15		3		18	*83,3*
Vågsøy	5		1		6	*83,3*
Indre						
Eid	36		1		37	*97,3*
Gloppen	39		2		41	*95,1*
Hornindal	5		0		5	*100,0*
Stryn	3		0		3	*100,0*
SUNNFJORD						
Ytre						
Askvoll	1		0		1	*100,0*
Fjaler						
Flora	44		20		64	*68,8*
Indre						
Førde	73		8		81	*90,1*
Gaular	1		0		1	*100,0*
Jølster	9		0		9	*100,0*
Naustdal	1		1		2	*50,0*
SOGN						
Ytre						
Gulen	13		7		20	*65,0*
Hyllestad	10		0		10	*100,0*
Solund	4				4	*100,0*
Indre						
Aurland	6		1		7	*85,7*
Balestrand	8		2		10	*80,0*
Høyanger	2		2		4	*50,0*
Leikanger	8		1		9	*88,9*
Luster	32		0		32	*100,0*
Lærdal	14		0		14	*100,0*

	Vernepliktige					
	NN	Nøytral	BM	Ikkje oppgitt	I alt	% NN
Sogndal	44		4		48	*91,7*
Vik	1		0		1	*100,0*
Årdal	3		0		3	*100,0*

Kjelder
Vernepliktsverket

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 2005
Sist oppdatert 14.3.2012

Tabell 27
Målform hos vernepliktige etter fylke 2000-2010
Absolutte tal

	2000				2010			
	NN	Nøytral	BM	% NN	NN	Nøytral	BM	% NN
Østfold	7	0	602	*1,1*	3		1012	*0,3*
Akershus	9	3	979	*0,9*	4		1750	*0,2*
Oslo	21	2	236	*8,1*	6		1291	*0,5*
Hedmark	3	0	391	*0,8*	2		773	*0,3*
Oppland	267	0	861	*23,7*	18		748	*2,3*
Buskerud	25	0	266	*8,6*	8		856	*0,9*
Vestfold	10	0	649	*1,5*	1		707	*0,1*
Telemark	138	0	706	*16,4*	10		439	*2,2*
Aust-Agder	52	0	394	*11,7*	9		463	*1,9*
Vest-Agder	21	0	660	*3,1*	4		766	*0,5*
Rogaland	338	3	1675	*16,8*	112		1939	*5,5*
Hordaland	727	0	487	*59,9*	532		529	*50,1*
Bergen	103		1381	*6,9*	20		952	*2,1*
Sogn og Fjordane	**399**	**1**	**56**	***87,5***	**490**		**108**	***81,9***
Møre og Romsdal	420	0	656	*39,0*	68		912	*6,9*
Sør-Trøndelag	9	0	1066	*0,8*	6		1336	*0,4*
Nord-Trøndelag	1	0	15	*6,3*	0		339	*0,0*
Nordland	5	2	331	*1,5*	1		1010	*0,1*
Troms	0	0	892	*0,0*	1		813	*0,1*
Finnmark	3	0	1	*75,0*	1		217	*0,5*
Ukjent fylke	0	0	0		5		35	
Heile landet	**2558**	**11**	**12304**	***17,2***	**1301**	**0**	**16995**	***7,1***

Kjelde
Klassifiseringsstyrken 2010, Vernepliktsverkets stab 2010

Publisert første gongen i Språkfakta Sogn og Fjordane
Sist oppdatert 21.12.2011

Tabell 28
Målform hos vernepliktige etter fylke 1964-2010
Prosent av klassifiseringsstyrken

	1964				1993			2004			2010		
	NN	Nøytral	BM	Utan svar	NN	BM	Utan svar	NN	BM	Utan svar	NN	BM	Utan svar
Østfold	0,2	4,2	93,6	2,0	0,0	99,9	0,1	0,4	99,6	0,0	0,3	99,7	0,0
Akershus	0,4	2,6	95,9	1,1	0,4	99,6	0,0	0,1	99,9	0,0	0,2	99,8	0,0
Oslo	0,2	4,9	93,7	1,2	0,7	99,3	0,0	0,1	99,9	0,0	0,5	99,5	0,0
Hedmark	0,3	5,8	92,3	1,6	0,2	99,8	0,0	0,2	99,8	0,0	0,3	99,7	0,0
Oppland	11,7	12,5	74,5	1,3	10,2	89,8	0,0	10,9	89,0	0,1	2,3	97,7	0,0
Buskerud	2,7	10,4	84,5	2,4	2,2	97,7	0,1	2,6	97,4	0,0	0,9	99,1	0,0
Vestfold	0,0	5,6	92,3	2,1	0,0	100,0	0,0	0,3	99,7	0,0	0,1	99,9	0,0
Telemark	13,1	6,7	79,4	0,7	9,3	90,7	0,0	14,9	85,1	0,0	2,2	97,8	0,0
Aust-Agder	7,2	7,0	82,8	3,0	4,6	95,4	0,0	3,4	96,6	0,0	1,9	98,1	0,0
Vest-Agder	7,4	3,7	85,9	3,0	2,1	97,8	0,1	2,3	97,7	0,0	0,5	99,5	0,0
Rogaland	19,7	7,5	71,7	1,1	13,6	86,3	0,1	11,5	88,5	0,0	5,5	94,5	0,0
Hordaland	41,0	17,8	39,6	1,6	36,8	62,8	0,4	22,8	77,0	0,2	50	49,9	0,0
Bergen	2,5	7,3	89,0	1,2				1,9	98,1	0,0	2,1	97,9	0,0
Sogn og Fjordane	**66,0**	**18,4**	**13,2**	**1,6**	**89,9**	**10,0**	**0,1**	**88,0**	**11,8**	**0,2**	**81,9**	**18,1**	**0,0**
Møre og Romsdal	37,1	17,6	43,9	2,4	39,4	60,6	0,0	32,4	67,6	0,0	6,9	93,1	0,0
Sør-Trøndelag	5,7	9,5	82,1	1,4	0,4	99,5	0,1	0,2	99,8	0,0	0,4	99,6	0,0
Nord-Trøndelag	15,6	9,6	72,8	2,0	0,2	99,8	0,0	0,3	99,4	0,3	0	100,0	0,0
Nordland	1,6	8,6	85,8	4,0	0,3	99,7	0,0	0,1	98,5	1,4	0,1	99,9	0,0
Troms	2,6	11,1	80,2	6,1	0,2	99,8	0,0	0,1	96,4	3,5	0,1	99,9	0,0
Finnmark	0,7	13,5	77,2	8,6	0,2	99,8	0,0	0,2	99,4	0,4	0,5	99,5	0,0
Heile landet	**11,2**	**9,0**	**77,6**	**2,2**	**11,0**	**88,7**	**0,3**	**9,3**	**90,5**	**0,2**	**7,1**	**92,9**	**0,0**

Kjelder

Innstilling om språksaken 1966:7

Klassifiseringsstyrken 2004, Vernepliktsverkets stab 2004

Klassifiseringsstyrken 2010, Vernepliktsverkets stab 2010

Årsmelding Noregs Mållag 1993-94

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 1998

Sist oppdatert 16.3.2012

Tabell 29
Skriftleg bruk av målformer privat 2000-2005
Prosent

	Nynorsk	Bokmål Riksmål	Begge delar om lag like mykje	Utan svar Veit ikkje	To-språkleg
Noreg					
2000	8,5	85,8	5,3	0,4	13,8
2005	7,5	86,3	5,5	0,7	13,0
Sogn og Fjordane					
2000	59,6	19,8	20,7	0,0	80,3
2005	57,9	24,4	17,6	0,1	75,5

Spørsmål
"Når du skal skrive i private sammenhenger - benytter du da som regel nynorsk, som regel bokmål/riksmål eller begge former omtrent like mye?"

Kjelder
Riksmålsforbundet: Målformenes stilling i befolkningen. Gallup Dagsbuss august/september 2000
Spørjeundersøking ved TNS Gallup 22.8.-16.10.2005

Publisert første gongen i Språkfakta 2010
Sist oppdatert 13.3.2012

Tabell 30
Haldning til å lære både nynorsk og bokmål 2008
"Det er viktig at alle skoleelever lærer å lese og skrive både nynorsk og bokmål"
Prosent

	Usamd	Verken samd eller usamd	Samd	Veit ikkje
Noreg	44	28	27	1
Oslo og Akershus	49	25	25	1
Austlandet elles	47	29	23	1
Sørlandet	50	24	25	1
Vestlandet	34	30	35	1
Midt-Noreg	42	22	34	2
Nord-Noreg	45	33	20	2
Rogaland	48	23	27	2
Hordaland	27	31	41	1
Sogn og Fjordane	**14**	**28**	**58**	**0**
Møre og Romsdal	25	27	45	3

Merknader
Svararane skulle velje mellkom 6 alternativ, der 1 var "helt uenig" og 6 var "helt enig.
I samsvar med presentasjonen frå oppdragsgivar er her svara i kategoriuane 1-3 rekna saman, likeins 4-7 og 8-10.
For nokre parti er utvalet svært lite, t.d. var det 6 som røysta Kystpartiet

Kjelde
Nationens distriktsbarometer i samarbeid med Nynorsk Pressekontor
Sentio telefonintervju med 1800 personar 28.2.-3.3.2008

Publisert første gongen i Språkfakta 2010
Sist oppdatert 20.1.2010

Tabell 31
Folkerøystingar om skulemål etter fylke 1965-2011
Absolutte tal

	1965-69	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-11	I alt
Østfold	0	0	0	0	0		**0**
Akershus	0	0	0	0	0		**0**
Oslo	0	0	0	0	0		**0**
Hedmark	0	1	1	1	0		**3**
Oppland	0	10	5	2	5	2	**24**
Buskerud	0	2	0	2	4		**8**
Vestfold	0	0	0	0	0		**0**
Telemark	4	5	10	7	9	2	**37**
Aust-Agder	3	8	3	2	2	2	**20**
Vest-Agder	6	7	5	4	5		**27**
Rogaland	15	11	4	7	8		**45**
Hordaland	3	3	12	5	6	2	**31**
Sogn og Fjordane	0	0	0	0	1		**1**
Møre og Romsdal	10	24	14	4	9	3	**64**
Sør-Trøndelag	6	17	11	2	0		**36**
Nord-Trøndelag	15	26	18	4	7	1	**71**
Nordland	9	3	1	0	0		**13**
Troms	2	0	0	0	0		**2**
Finnmark	0	0	0	0	0		**0**
I alt	**73**	**117**	**84**	**40**	**56**	**12**	**382**
%	*19,1*	*30,6*	*22,0*	*10,5*	*14,7*	*3,1*	*100*

Kjelder

Språkfakta 2010, tabell 5.4

Seinare oppdateringar

Publisert første gongen i Språkfakta 2010

Sist oppdatert 22.4.2012

Tabell 32
Medlemer i samyrkjelag etter målform 1977
Absolutte tal og prosent

	Reine NN-område				Område med NN og BM				Reine BM-område				I alt	
	Lag	%	Med-lemer	%	Lag	%	Med-lemer	%	Lag	%	Med-lemer	%	Lag	Med-lemer
Noreg	190	28	81 801	18 %	107	16 %	83 609	18 %	337	51 %	315 050	67,4 %	667	467 643
Vestlandet	148	69 %	61853	53,4 %	36	17 %	28135	24,3 %	31	14 %	25809	22,3 %	215	115797
Rogaland	38	58 %	15 868	32,6 %	16	25 %	11 516	23,6 %	11	17 %	21 329	43,8 %	65	48 713
Hordaland	34	83 %	13 584	59,6 %	6	15 %	9 220	40,4 %	1	2 %	0	0,0 %	41	22 804
Sogn og Fjordane	**25**	**89 %**	**15 307**	**95,9 %**	**1**	**4 %**	**200**	**1,3 %**	**2**	**7 %**	**462**	**2,9 %**	**28**	**15 969**
Møre og Romsdal	51	63 %	17 094	60,4 %	13	16 %	7 199	25,4 %	17	21 %	4 018	14,2 %	81	28 311

Kjelde
Oddvin Lundanes
Tabellmanuskript 19.12.1977

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 2005
Sist oppdatert 13.3.2012

Tabell 33
Kommunar med nynorsk tenestemål etter fylke 1922-2011
Absolutte tal

	1922	1927	1933	1940	1945	1950	1955	1960	1965	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2004	2011
Østfold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Akershus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oslo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hedmark	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppland	12	14	15	15	15	16	16	14	12	9	8	9	8	8	8	8	7	7
Buskerud	0	0	2	1	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3
Vestfold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Telemark	5	15	14	15	15	15	15	15	7	7	8	8	8	8	8	8	8	8
Aust-Agder	9	16	18	18	18	18	18	16	11	6	5	3	5	4	4	4	4	4
Vest-Agder	5	21	22	26	26	26	23	20	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2
Rogaland	6	9	22	32	32	37	39	37	6	6	9	8	9	9	10	12	12	11
Hordaland	24	40	49	51	51	51	53	53	17	31	28	29	31	31	31	31	30	30
Sogn og Fjordane	**28**	**33**	**34**	**37**	**37**	**37**	**37**	**37**	**15**	**22**	**23**	**23**	**25**	**25**	**26**	**26**	**26**	**26**
Møre og Romsdal	17	31	41	47	47	49	49	46	8	8	19	21	23	23	23	23	23	23
Sør-Trøndelag	5	5	6	5	5	9	10	10	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Nord-Trøndelag	5	11	19	23	23	24	23	19	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Nordland	1	3	5	5	5	6	5	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Troms	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Finnmark	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	**117**	**200**	**247**	**275**	**276**	**290**	**290**	**274**	**85**	**96**	**106**	**108**	**114**	**113**	**115**	**117**	**115**	**114**

Kjelder

Nynorsk faktabok 2005, tabell 11.4

Språkfakta 2010, tabell 10.1

Lovdata, lesedato 12.3.2012

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 1998

Sist oppdatert 16.3.2012

Tabell 34
Kommunalt språkportrett 2009

Kommune	SAMTID								HISTORIE			
	% NN-elevar 2008	% NN verne-plikt-ige 2008	% end-ring folke-tal 2001-09	% inn-vand-rarar 2009	Aviser utgitt 2009	Tal grunn-skular	Tal vidare-gåande skular	Kyrkje-sokn	Første NN skule-krins	Første NN kyrkje-sokn	Nyaste vedtak NN teneste-mål	Nyaste folke-røysting skulemål etter 1965
Noreg	13	8	7	11	237	3059	455	1260	1890	1890	2006	2008
Nynorskkommunar	89	67	2	6	47	609	69	290	1890	1908	2006	2005
Sogn og Fjordane	**97**	**73**	**-2**	**6**	**7**	**129**	**16**	**81**	**1897**	**1913**	**2004**	**2005**
NORDFJORD												
Ytre												
Bremanger	99	65	-6	8		6		7	1907	1915	1970	
Selje	99	80	-6	4		4		3	1913	1938	1936	
Vågsøy	75	44	-7	6		6	1	3	1913	1938	1967	
Indre												
Eid	99	53	1	5	1	6	1	3	1907	1925	1972	
Gloppen	99	86	0	4	1	9	1	4	1908	1919	1967	
Hornindal	100	50	0	4		1		1	1908	1920	1979	
Stryn	99	91	1	10	1	10	1	8	1897	1913	1981	
SUNNFJORD												
Ytre												
Askvoll	99	95	-10	3		5		1	1909	1923	1979	
Fjaler	97	79	-3	11		5	1	1	1908	1933	1932	
Flora	93	46	1	8	1	13	2	4	1907	1923	1964	2005
Indre												
Førde	99	83	11	5	1	10	2	2	1918	1941	2004	
Gaular	100	83	-4	3		3		3	1908	1923	1932	
Jølster	100	94	-1	3		3	1	2	1905	1922	1932	
Naustdal	99	100	-3	2		4		2	1908?	1922	1967	
SOGN												
Ytre												
Gulen	98	69	-8	3		4		3	1902	1926	1967	
Hyllestad	100	57	-5	8		1		1	1908	1938	1932	
Solund	99	57	-7	7		2		1	1908	1934	1973	
Indre												
Aurland	100	80	-8	3		2	1	4	1908	1922	1932	
Balestrand	99	90	-12	11		3	1	1	1908	1934	1932	
Høyanger	99	65	-8	5	1	5	1	4	1900	1921	1973	
Leikanger	100	86	-2	3	1	2		1	1901	1926	1979	
Luster	99	76	-2	3		9	1	8	1907	1924	1981	
Lærdal	100	81	0	6		3		3	1908	1925	1967	
Sogndal	98	79	-10	6		5	1	4	1908	1919	1932	
Vik	100	61	-6	5		5		5	1908	1924	1980	

Kommune	SAMTID								HISTORIE			
	% NN-elevar 2008	% NN verne-plikt-ige 2008	% end-ring folke-tal 2001-09	% inn-vand-rarar 2009	Aviser utgitt 2009	Tal grunn-skular	Tal vidare-gåande skular	Kyrkje-sokn	Første NN skule-krins	Første NN kyrkje-sokn	Nyaste vedtak NN teneste-mål	Nyaste folke-røysting skulemål etter 1965
Årdal	100	64	-3	6		3	1	2	1907?	1920	1932	

Kjelder
Språkfakta 2010

Publisert første gongen i Språkfakta 2010
Sist oppdatert 13.3.2012

Tabell 35
Tenestemål og administrasjonsspråk i kpommunane 2006

	Nynorsk tenestemål		Administrasjonsspråk		
	Første vedtak	Nyaste vedtak	Vedtak	NN	Nøytral
Flora	2.6.1964	2.6.1964		1	
Gulen	19.11.1921	6.3.1967	6.3.1967	1	
Solund	8.2.1922	16.3.1973		1	
Hyllestad	14.1.1922	1932	14.12.1999	1	
Høyanger	18.10.1973	18.10.1973	18.10.1973	1	
Vik	6.12.1921	9.6.1980	9.6.1980	1	
Balestrand	18.11.1921	1932		1	
Leikanger	26.3.1925	9.12.1979	9.12.1979	1	
Sogndal	29.10.1921	1932	-	1	
Aurland	10.2.1922	1932	14.5.1998	1	
Lærdal	17.12.1921	31.3.1967	0	1	
Årdal	26.11.1921	1932	1915	1	
Luster	2.12.1921	21.4.1981	0	1	
Askvoll	9.1.1922	27.8.1979	9.1.1922	1	
Fjaler	20.12.1921	1932	NN	1	
Gaular	17.10.1921	1932	0	1	
Jølster	30.11.1921	1932		1	
Førde	17.12.1921	16.12.2004	16.12.2004	1	
Naustdal	15.2.1922	20.2.1967		1	
Bremanger	21.12.1921	20.2.1970		1	
Vågsøy	31.12.1921	14.7.1967			1
Selje	8.3.1935	1936	0	1	
Eid	8.7.1922	4.12.1972		1	
Hornindal	3.12.1921	1979	1979	1	
Gloppen	4.3.1922	1967	-	1	
Stryn	4.2.1927	20.3.1981	20.3.1981	1	
Telemark fylkeskommune		Nøytral	18.10.2005	1	
Hordaland fylkeskommune	-	0	1976	1	
Sogn og Fjordane fylkeskommune	1922	-	11.5.1981	1	
Møre og Romsdal fylke			1923	1	

Merknad

Første kjende vedtak er ført opp

Teiknforklaring

NN = Vedtak om nynorsk, men dato ukjend

0 = Ikkje vedtak

- = Ikkje svar

Kjelder

Nynorsk faktabok 2005, tabell 11.2.

Spørjeundersøking 2006

Publisert første gongen i årstale nr. 6 om tilstanden for nynorsk skriftkultur, 2006

Sist oppdatert 25.9.2006

Tabell 36
Dei første kommunane med nynorsk tenestemål 1921-1927
Absolutte tal

	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	I alt
Østfold								0
Akershus								0
Oslo								0
Hedmark				2				2
Oppland		12				1	1	14
Buskerud								0
Vestfold								0
Telemark	1	4	2	2	2	3	1	15
Aust-Agder	3	6	1		1	2	3	16
Vest-Agder		5	15	1				21
Rogaland		6					3	9
Hordaland	18	6	5	2	2	7		40
Sogn og Fjordane	**18**	**10**	**2**		**1**	**1**	**1**	**33**
Møre og Romsdal	2	15	3	7	3		1	31
Sør-Trøndelag		5						5
Nord-Trøndelag		5	1	1	1		3	11
Nordland		1		1	1			3
Troms								0
Finnmark								0
Sum	**42**	**75**	**29**	**16**	**11**	**14**	**13**	**200**
Akkumulert	**42**	**117**	**146**	**162**	**173**	**187**	**200**	

Kjelde
Peder Hovdan: Frå folkemål til riksmål, Oslo 1928, s. 143 ff.

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 1998
Sist oppdatert mars 1998

Tabell 37
Målform i sokn i Den norske kyrkja etter prosti 1996-2012
Tal sokn

Bispedømme/prosti	1996					2012				
	NN	NN/BM	BM	I alt	% NN	NN	NN/BM	BM	I alt	% NN
Noreg	**390**	**7**	**972**	**1369**	***29***	**369**	**16**	**881**	**1266**	***29***
Bjørgvin	**189**	**1**	**32**	**222**	***85***	**168**	**4**	**24**	**196**	***86***
Hordaland										
Bergen	0	0	13	13	*0*	0	0	6	6	*0*
Fana	0	1	6	7	*0*	0	1	6	7	*0*
Laksevåg	0	0	5	5	*0*	0	0	6	6	*0*
Arna og Åsane	0	0	4	4	*0*	2	0	4	6	*33*
Nordhordland	26	0	0	26	*100*	23	0	0	23	*100*
Hardanger og Voss	27	0	0	27	*100*	26	0	0	26	*100*
Vesthordland						5	3	1	9	*56*
Midhordland	15	0	3	18	*83*	4	0	0	4	*100*
Sunnhordland	29	0	0	29	*100*	27	0	0	27	*100*
Sogn og Fjordane										
Indre Sogn	24	0	0	24	*100*	22	0	0	22	*100*
Ytre Sogn	20	0	0	20	*100*	14	0	0	14	*100*
Sunnfjord	22	0	0	22	*100*	18	0	0	18	*100*
Nordfjord	26	0	1	27	*96*	27	0	1	28	*96*

Merknader

Kyrkjer med eit mindre tal gudstenester på NN, er rekna med under BM, og omvendt.

Dette gjeld svært få sokn.

Tala for 1996 inkluderer kapell

Kjelde

Nynorsk faktabok 2005, tabell 10.2

Opplysningar frå bispedømekontora september-november 2009

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 2005

Sist oppdatert 17.3.2012

Tabell 38
Kyrkjesokn med nynorsk liturgi etter fylke 1928-2012
Absolutte tal

	1928	1933	1937	1941	1945	1949	1953	1996	2004	2009	2012
Østfold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Akershus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oslo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hedmark	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0
Oppland	4	8	11	12	16	16	16	17	19	19	19
Buskerud	0	0	0	0	0	0	2	4	6	6	6
Vestfold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Telemark	31	31	31	31	33	33	34	36	32	32	32
Aust-Agder	17	17	16	17	17	17	17	6	5	5	5
Vest-Agder	7	9	9	9	13	12	12	18	17	17	17
Rogaland	3	6	5	11	15	12	21	27	36	36	38
Hordaland	44	47	48	54	56	79	73	83	87	87	87
Sogn og Fjordane	**46**	**51**	**60**	**69**	**75**	**80**	**77**	**82**	**81**	**81**	**81**
Møre og Romsdal	35	39	40	43	45	54	57	65	73	70	70
Sør-Trøndelag	2	1	1	1	1	2	5	3	2	2	2
Nord-Trøndelag	14	10	12	11	13	14	16	12	12	12	12
Nordland	0	0	1	1	1	1	2	0	0	0	0
Troms	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Finnmark	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	**203**	**219**	**234**	**260**	**286**	**321**	**333**	**353**	**370**	**367**	**369**

Merknader

Kapell er ikkje medrekna i 1996-tala.

Språkdelte sokn er ikkje rekna med

Kjelder

Nynorsk faktabok 2005, tabell 10.9

Språkfakta 2010, tabell 9.2

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 1998

Sist oppdatert 17.3.2012

Tabell 39
Innføring av Blix' salmar i kyrkjelydane etter fylke 1892-1926
Tal kyrkjesokn

	Hed-mark	Opp-land	Buske-rud	Tele-mark	Aust-Agder	Vest-Agder	Roga-land	Horda-land	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nord-land	Troms	I alt	Akku-mulert
1892												2			**2**	2
1893															**0**	2
1894															**0**	2
1895															**0**	2
1896								1							**1**	3
1897				1											**1**	4
1898	2			6	1			1		3		9			**22**	26
1899				2	2			6	1	6		2			**19**	45
1900				1	1		2	1		1	1	2			**9**	54
1901		2			4			2		5					**13**	67
1902			1	3				1	4	2					**11**	78
1903				1	1				1	4		1			**8**	86
1904				3		3		1	2	1		2			**12**	98
1905		1	1		1		2	2	8	2		1	1		**19**	117
1906	5	8	1	10	6	2	3	13	25	10		12	2		**97**	214
1907	3	8		1	1	1	3	15	9	13	4	8	9	2	**77**	291
1908	1	2		3	1		2	1	2	8	2	2	4		**28**	319
1909						1	1		2	3			1		**8**	327
1910				1		1			1		1				**4**	331
1911		2				2	2	2		1					**9**	340
1912				3					1						**4**	344
1913								2	1						**3**	347
1914		3			1	2	4	3	2	3	1				**19**	366
1915					1	2	2	1	1	2		1			**10**	376
1916				1			2	2	1		3				**9**	385
1917			2		1	3	6	1	7	4		1	1		**26**	411

	Hed-mark	Opp-land	Buske-rud	Tele-mark	Aust-Agder	Vest-Agder	Roga-land	Horda-land	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nord-land	Troms	I alt	Akku-mulert
1918				1			4	3	**4**	1	1				**14**	425
1919					2	1	2							1	**6**	431
1920				1				2	**1**	2		1			**7**	438
1921						1	2	1							**4**	442
1922		1					3	3			1				**8**	450
1923		2				2		1	**1**				3	6	**15**	465
1924			1				4		**1**					4	**10**	475
1925	1				2		2				1		3	1	**10**	485
1926		15	13	20	15	22	14	17	**3**	24	49	17	61	23	**293**	778
Sum	**12**	**44**	**19**	**58**	**40**	**43**	**60**	**82**	**78**	**95**	**64**	**61**	**85**	**37**	**778**	
%	*1,5*	*5,7*	*2,4*	*7,5*	*5,1*	*5,5*	*7,7*	*10,5*	***10,0***	*12,2*	*8,2*	*7,8*	*10,9*	*4,8*		

Kjelde

Peder Hovdan: Arkiv for norsk målreising, Ivar Aasen-tunet

Publisert første gongen i Nynrosk faktabok 1998

Sist oppdatert 7.4.2012

Tabell 40

Folkerøystingar og vedtak om målform i skule og kyrkje 1892-1954

Røystetal og prosent

Halvfeit **0** = tal ligg ikkje føre

Kommune 2012	Kommune ca. 1920	Kyrkjesokn	Første nyno. krins	Folkerøystingar Blix-salmar 1892-1926							Folkerøystingar Nynorsk liturgi 1908-1954							Folkerøystingar Nynorsk Salmebok 1925-1953						
				Tal	Dato	År	Ja	Nei	Sum	% ja	Tal	Dato	År	Ja	Nei	Sum	% ja	Tal	Dato	År	Ja	Nei	Sum	% ja
Noreg				641			39717	22894	62611	*63,4*	338			20930	8115	29045	*72,1*	337			25536	15735	41271	*61,9*
Sogn og Fjordane				**109**			**8436**	**5129**	**13565**	***62,2***	**87**			**5928**	**2467**	**8395**	***70,6***	**87**			**6610**	**3083**	**9693**	***68,2***
Askvoll	Askvoll	Askvoll	1909	1	31.3.	1907	136	86			1	22.5.	1932	143	41			1	22.5.	1931	125	61		
Askvoll	Askvoll	Vilnes		1	6.10.	1907	55	11			1	15.7.	1934	58	26			1	15.7.	1934	59	26		
Aurland	Aurland	Aurland	1908	1	7.5.	1905	65	39			1	6.5.	1923	83	28			1	18.9.	1927	83	62		
Aurland	Aurland	Flåm		1	18.3.	1906	64	36			1	21.5.	1923	51	6			1	2.10.	1927	48	30		
Aurland	Aurland	Nærøy		1	27.5.	1906	43	12			1	13.7.	1919	**0**	0			1	23.10.	1927	**0**			
Aurland	Aurland	Underdal		1	31.3.	1907	26	9			1	17.9.	1922	25	4			1	4.11.	1927	32	10		
Balestrand	Balestrand	Balestrand	1908	1	24.6.	1906	127	59			1	11.2.	1934	142	54			1	1.3.	1936	85	65		
Balestrand	Balestrand II																							
Balestrand	Balestrand	Vangsnes		1	23.8.	1908	39	12			1		1936	**0**				1	13.3.	1947	**0**			
Bremanger	Bremanger	Bremanger	1907	1	30.12.	1906	31	49			1	28.10.	1923		**0**			1	??.7.	1942	6	3		
Bremanger	Bremanger	Bremanger II		1	5.9.	1909	113	48			1	6.10.	1935	32	78									
Bremanger	Bremanger	Midtgulen		1	26.11.	1905	79	11			1	29.8.	1915	52	30			1	6.5.	1928	80	55		
Bremanger	Davik	Davik	1909	1	2.6.	1907	88	59			1	9.4.	1933	95	84			1	??.5.	1942	20	4		
Bremanger	Davik	Rugsund		1		1907	102	82			1	20.11.	1932	141	26			1	??.7.	1942	47	1		
Bremanger	Davik	Ålfoten		1		1907	39	41			1	22.8.	1937	57	15			1	??.5.	1942	67	9		
Bremanger	Davik	Ålfoten II		1	6.6.	1909	74	21																
Eid	Eid	Eid	1907	1	22.4.	1906	173	6			1	6.12.	1925	204	27			1	11.9.	1927	184	44		
Eid	Eid																							
Eid	Eid	Stårheim		1	5.8.	1906	90	17			1	??.2.	1926	**0**				1	28.8.	1927	**0**	0		
Fjaler	Fjaler	Dale	1908								1	5.12.	1920	141	289			1	??.4.	1928	64	145		
Fjaler	Fjaler II																							
Fjaler	Fjaler	Dale II									1	15.4.	1934	108	53			1	15.8.	1934	108	53		
Fjaler	Fjaler	Ytre Holmedal		1	19.11.	1906	158	53			1	5.12.	1920	141	289			1	23.7.	1933	182	108		
Fjaler	Fjaler	Ytre Holmedal									1	23.7.	1933	180	91									
Fjaler	Fjaler	Guddal		1	22.3.	1908	84	10			1	9.9.	1934	77	**0**			1	9.9.	1934	77	60		
Flora	Bru	Nordalsfjord k.		1	25.11.	1917	23	8			1	16.9.	1923	68	59			1	28.8.	1938	37	13		
Flora	Bru	Stavang	1916	1	18.11.	1917	38	8			1	9.9.	1923	63	13			1	??.8.	1938	46	10		

Kommune 2012	Kommune ca. 1920	Kyrkjesokn	Første nyno. krins	Folkerøystingar Blix-salmar 1892-1926							Folkerøystingar Nynorsk liturgi 1908-1954							Folkerøystingar Nynorsk Salmebok 1925-1953						
				Tal	Dato	År	Ja	Nei	Sum	% ja	Tal	Dato	År	Ja	Nei	Sum	% ja	Tal	Dato	År	Ja	Nei	Sum	% ja
Flora	Bru	Svanøy		1	18.11.	1917	38	8																
Flora	Eikefjord	Eikefjord	1907	1	25.5.	1905		**0**			1	29.10.	1922	**0**	0			1	10.5.	1931	92	142		
Flora	Eikefjord	Eikefjord II		1	??.5.	1909	163	209										1	12.7.	1936	108	71		
Flora	Eikefjord	Eikefjord III		1	9.8.	1908	93	102																
Flora	Eikefjord	Eikefjord IV		1	20.9.	1914	131	158																
Flora	Eikefjord	Eikefjord V		1	14.10.	1917	125	46																
Flora	Eikefjord II																							
Flora	Flora	Flora		1	23.9.	1923	150	323										1	??.7.	1942	174	173		
Flora	Florø																							
Flora	Kinn	Kinn	1909	1	23.9.	1923	63	76										1	??.7.	1942	174	173		
Flora	Kinn	Batalden																1	??.7.	1942	174	173		
Førde	Førde	Førde	1918	1	5.5.	1918	159	61			1	15.6.	1941	67	2			1	25.9.	1927	73	125		
Førde	Førde	Førde II																1	15.6.	1941	63	6		
Førde	Førde	Holsen		1		1909		**0**										1	26.6.	1938	44	26		
Førde	Førde	Holsen II		1	4.10.	1914	37	0																
Gaular	Gaular	Sande	1908	1	11.3.	1900	13	84			1	20.12.	1925	**0**				1	9.9.	1934	104	28		
Gaular	Gaular	Sande II		1	20.1.	1907	45	93																
Gaular	Gaular	Sande III		1	7.7.	1918	**0**	0																
Gaular	Gaular	Viksdalen		1	25.3.	1900	23	101			1	17.6.	1923	92	31			1	23.9.	1934	89	10		
Gaular	Gaular	Viksdalen II		1	24.6.	1906	61	41																
Gaular	Gaular	Viksdalen III		1		1912	155	112																
Gaular	Gaular	Bygstad		1	5.4.	1917	111	24			1	25.7.	1926		**0**			1	16.12.	1934	92	94		
Gloppen	Breim	Breim	1909	1	21.10.	1906	118	56			1	4.9.	1920	175	10			1	4.9.	1927	106	37		
Gloppen	Gloppen	Gloppen	1908	1	30.7.	1905	206	54			1	13.7.	1919	72	0			1	25.9.	1927	163	22		
Gloppen	Gloppen	Gimmestad		1	30.6.	1901	8	40			1	10.8.	1919	59	0			1	25.9.	1927	60	12		
Gloppen	Gloppen	Gimmestad		1	8.7.	1906	68	5																
Gloppen	Gloppen	Hyen		1	10.6.	1906	105	6			1	31.8.	1919	116	4			1	18.9.	1927	110	20		
Gloppen	Gloppen	Vereide		1	??.3.	1900	47	96			1		1919	**0**				1	25.9.	1927	**0**			
Gulen	Brekke	Brekke	1902	1	28.9.	1902	71	56			1	17.4.	1921	126	55			1	16.5.	1926	143	36		
Gulen	Gulen	Gulen	1907	1	22.7.	1906	113	20			1	3.10.	1926	66	3			1	13.2.	1927	110	57		
Gulen	Gulen	Mjømna		1	1.4.	1907	70	58			1	31.10.	1930	**0**	1			1	16.10.	1927	66	55		
Hornindal	Hornindal	Hornindal	1908	1	5.8.	1906	87	11			1	5.12.	1920	150	16			1	19.2.	1928	110	34		
Hornindal	Innvik	Randabygd k.									1	25.4.	1926	157	6			1	18.9.	1927	54	2		
Hyllestad	Hyllestad	Hyllestad	1908	1	16.6.	1907	120	4			1	15.5.	1938	**0**	0			1	4.9.	1932	80	38		
Hyllestad	Hyllestad	Øn		1	11.8.	1918	164	158			1	11.3.	1951	25	15			1	13.3.	1947	**0**			
Hyllestad	Hyllestad	Bø		1	6.12.	1914	78	47			1	6.4.	1942	65	19			1	6.4.	1942	65	19		
Høyanger	Kyrkjebø	Bjordal kapell		1	1.11.	1906					1	7.1.	1922	**0**				1	20.3.	1927	**0**	0		
Høyanger	Kyrkjebø	Kyrkjebø	1904	1	10.6.	1900	58	59			1	7.4.	1918	**0**				1	14.4.	1927	51	13		
Høyanger	Kyrkjebø	Kyrkjebø II		1	3.8.	1902	73	40			1	26.12.	1926	**0**	0									
Høyanger	Kyrkjebø	Ortnevik																1	20.3.	1927	57	0		

Kommune 2012	Kommune ca. 1920	Kyrkjesokn	Første nyno. krins	Folkerøystingar Blix-salmar 1892-1926							Folkerøystingar Nynorsk liturgi 1908-1954							Folkerøystingar Nynorsk Salmebok 1925-1953						
				Tal	Dato	År	Ja	Nei	Sum	% ja	Tal	Dato	År	Ja	Nei	Sum	% ja	Tal	Dato	År	Ja	Nei	Sum	% ja
Høyanger	Lavik	Lavik	1900	1		1900		0			1	28.8.	1921	51	15			1	17.4.	1927	74	4		
Høyanger	Lavik	Lavik II		1	12.10.	1902	74	48																
Jølster	Jølster	Helgheim	1905	1	22.10.	1905	78	15			1	10.9.	1922	300	4			1	23.10.	1927	90	59		
Jølster	Jølster	Helgheim II		1	14.2.	1906	153	106																
Jølster	Jølster	Ålhus		1	26.3.	1916					1	17.2.	1922	52	4			1	30.10.	1927	74	39		
Leikanger	Leikanger	Leikanger	1901	1	17.7.	1904	100	12			1	11.7.	1926	70	0			1	1.3.	1928	131	5		
Luster	Hafslo	Hafslo	1907								1	25.2.	1940	0				1	25.2.	1940	0			
Luster	Hafslo	Fet		1	20.5.	1906	61	2			1	16.11.	1930	0				1	16.11.	1930	0			
Luster	Hafslo	Joranger		1	4.6.	1906	41	21			1	6.1.	1935	0				1	6.1.	1935	0			
Luster	Hafslo	Solvorn									1	26.4.	1931	0				1	26.4.	1931	90	67		
Luster	Jostedal	Jostedal	1901	1	19.7.	1903	12	56			1	5.2.	1923	0				1	2.6.	1935	65	18		
Luster	Jostedal	Jostedal II		1	12.5.	1907	51	3																
Luster	Luster	Dale	1907	1	25.2.	1906	84	21			1	1.6.	1924	84	41			1	7.5.	1933	55	17		
Luster	Luster	Nes	1907	1		1906	0				1	16.5.	1926	46	7			1	14.5.	1933	0			
Luster	Luster	Gaupne		1	10.5.	1923	57	7			1	13.5.	1926	56	8			1		1933	0			
Luster	Luster	Fortun									1	13.3.	1947	0				1	22.9.	1940	0			
Lærdal	Borgund	Tønjum									1		1925	0										
Lærdal	Borgund	Borgund		1	17.8.	1924	19	3			1	16.11.	1941	0	0			1	16.11.	1941	0	0		
Lærdal	Borgund II																							
Lærdal	Borgund III																							
Lærdal	Borgund IV																							
Lærdal	Borgund V																							
Lærdal	Lærdal	Lærdal	1908	1	8.10.	1905	28	3			1	14.6.	1925	88	0			1	3.12.	1933	0			
Lærdal	Lærdal	Hauge		1	8.6.	1902	38	12			1	25.4.	1926	72	23			1	10.12.	1933	0			
Naustdal	Naustdal	Naustdal	1908?	1		1904		0			1	10.12.	1922	76	35			1	2.9.	1934	275	35		
Naustdal	Naustdal	Naustdal II		1	23.9.	1917	102	15																
Naustdal	Vevring	Vevring	1909	1	1.7.	1906	121	109			1	4.5.	1924	68	37			1	22.9.	1935	99	54		
Naustdal	Vevring	Vevring II		1	17.11.	1907	121	65																
Sogndal	Balestrand	Mundal		1	28.6.	1903	55	49			1	7.12.	1919	113	20			1	4.9.	1927	84	14		
Sogndal	Balestrand	Mundal II		1	22.11.	1903	67	71																
Sogndal	Balestrand	Mundal III		1	9.7.	1905	133	62																
Sogndal	Sogndal	Sogndal	1908	1		1902	82	128			1	6.5.	1923	206	302			1	23.4.	1939	257	169		
Sogndal	Sogndal	Sogndal II									1	25.5.	1930	228	40									
Sogndal	Sogndal	Sogndal II		1	6.8.	1905	160	81																
Sogndal	Sogndal	Kaupanger		1	4.7.	1920	40	2			1	8.7.	1923	71	59			1	5.5.	1929	51	15		
Solund	Solund	Solund	1908	1	29.8.	1915	0	6			1	7.9.	1941	88	66			1	7.9.	1941	88	66		
Solund	Solund	Hersvik		1	4.6.	1906	63	54			1	21..5.	1934	73	27			1	21.5.	1934	73	27		
Solund	Solund	Husøy									1	22.12.	1940	37	25			1	22.12.	1940	37	25		
Stryn	Innvik	Innvik	1906	1	10.12.	1905	144	0			1	25.4.	1926	133	0			1	11.9.	1927	167	2		
Stryn	Innvik	Innvik		1	18.4.	1915	95	14																

Kommune 2012	Kommune ca. 1920	Kyrkjesokn	Første nyno. krins	Folkerøystingar Blix-salmar 1892-1926							Folkerøystingar Nynorsk liturgi 1908-1954							Folkerøystingar Nynorsk Salmebok 1925-1953						
				Tal	Dato	År	Ja	Nei	Sum	% ja	Tal	Dato	År	Ja	Nei	Sum	% ja	Tal	Dato	År	Ja	Nei	Sum	% ja
Stryn	Innvik	Olden		1	19.8.	1906	192	32			1	18.4.	1926	96	12			1	4.9.	1927	174	0		
Stryn	Innvik	Utvik		1	23.7.	1905	135	27			1	11.4.	1926	147	6			1	18.9.	1927	117	9		
Stryn	Stryn	Stryn	1897	1	2.6.	1901	73	80			1	16.2.	1913	89	59			1	4.11.	1927	94	11		
Stryn	Stryn	Stryn II		1	8.7.	1906	78	44																
Stryn	Stryn II																							
Stryn	Stryn	Loen		1	29.4.	1906	46	14			1	9.2.	1913	39	10			1	31.7.	1927	**0**			
Stryn	Stryn	Oppstryn		1	8.4.	1906	217	48			1	23.2.	1913	73	14			1	28.8.	1927	90	3		
Vik	Leikanger	Feios		1	14.10.	1900	15	38			1	11.4.	1926	**0**	0			1	9.4.	1928	**0**	7		
Vik	Leikanger	Feios II		1	5.8.	1906	75	10																
Vik	Leikanger	Fresvik		1	24.9.	1899	**0**	0			1	9.2.	1924	110	1			1	21.2.	1926	99	12		
Vik	Leikanger	Fresvik II		1	14.1.	1900	37	10																
Vik	Vik	Vik	1908	1	15.4.	1906	153	223			1	31.5.	1931	158	136			1	31.5.	1931	158	136		
Vik	Vik	Vik		1	18.3.	1917	132	22																
Vik	Vik	Arnefjord		1	24.8.	1902	11	25			1	13.7.	1924	**0**										
Vik	Vik	Arnefjord II		1	23.6.	1918	65	55																
Vik	Vik	Kvamsøy		1	5.6.	1904	80	36			1	10.11.	1929	77	40			1	10.11.	1929	76	43		
Vågsøy	Selje	Selje	1913	1	16.12.	1906	78	55			1	3.7.	1938	**0**	0			1	10.5.	1942	96	56		
Vågsøy	Selje II																							
Vågsøy	Selje	Selje II									1	9.5.	1954	47	37									
Vågsøy	Selje	Leikanger k.		1	9.12.	1906	69	144			1	12.6.	1938	**0**	0			1	??.5.	1942	111	11		
Vågsøy	Selje	Leikanger k. II		1	26.7.	1914	112	131																
Vågsøy	Selje	Leikanger k. III		1	21.10.	1917	135	61																
Vågsøy	Sør-Vågsøy	Sør-Vågsøy	1919	1	21.8.	1910	77	57										1	14.5.	1942	58	27		
Vågsøy	Nord-Vågsøy	Nord-Vågsøy	1913	1	5.5.	1907	79	72			1	11.5.	1952	37	15			1	1.3.	1942	31	7		
Vågsøy	Nord-Vågsøy	Nord-Vågsøy II		1	11.8.	1907	77	96																
Vågsøy	Nord-Vågsøy	Nord-Vågsøy III		1	??.8.	1913	85	47																
Vågsøy	Nord-Vågsøy II																							
Årdal	Årdal	Årdal	1907?	1	5.7.	1903	36	12			1	20.6.	1915	20	30			1	30.10.	1927	84	20		
Årdal	Årdal	Årdal II									1	??.5.	1920	92	19									

Kjelder

Peder Hovdan: Norsk målreising. Målskiftet i heradi 1865-1940-195...Protokollen

Peder Hovdan: Frå folkemål til riksmål. Oslo 1928

Peder Hovdan: Eit norsk Noreg. Oslo 1947

Dag Juvkam: Historisk oversikt over endringer i kommune- og fylkesinndelingen. Rapporter 99/13. Statistisk sentralbyrå 1999

Merknader

Der det er avvik mellom protokollen og trykte tekstar av Hiovdan, er opplysningane frå protokollen brukte.

Publisert første gongen i Språkfakta Sogn og Fjordane

Sist oppdatert 2.3.2007

Tabell 41
Opplagsutvikling lokalaviser 1976-2011

Aviser som er redigerte på nynorsk eller på både nynorsk og bokmål
Netto-opplag

	1976	1984	1988	1992	1996	2000	2004	2008	2011	% 2000-2011
Bremanger Budstikke									1 074	
Firda	9 957	12 592	13 656	13 270	13 675	14 628	14 108	13 875	12 909	*-11,8*
Firda Folkeblad	3 367	2 170	2 297							
Firda Tidend	2 647	3 056	3 251	3 239	3 138	3 227	3 110	3 056	3 062	*-5,1*
Firdaposten	4 058	5 960	6 457	6 588	5 830	5 702	5 630	5 484	4 681	*-17,9*
Fjordabladet	2 406	2 707	2 978	3 004	2 860	2 908	2 824	2 800	2 749	*-5,5*
Fjordenes Tidende *	5 957	6 848	6 805	6 780	6 683	6 590	5 855	5 485	5 180	*-21,4*
Fjordingen	3 726	4 193	4 451	4 655	4 709	4 701	4 589	4 285	4 228	*-10,1*
Sogn Avis				9 580	11 101	10 770	11 203	10 085	9 786	*-9,1*
Sogn Dagblad	4 230	5 569	5 509	5 450	4 653					
Sogn og Fjordane	8 212	5 949	5 995	5 557						
Sogningen/Sogns Avis	5 329	8 351	9 317	9 580						
Ytre Sogn Avis						2 060	1 852	1 666	1 517	*-26,4*
Sum	**49 889 0**	**57 395**	**60 716**	**67 703**	**52 649**	**48 526**	**47 319**	**45 070**	**43 669**	***-10,0***

Kjelder
Nynorsk faktabok 2005, tabell 16.4
MBL Aviskatalogen
LLA Nærpressekatalogen

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 1998
Sist oppdatert 17.3.2012

Tabell 42
Aviser etter målform, språk og fylke 2010
Medrekna periodiske publikasjonar
Absolutte tal

	I alt		NN		NN og BM		BM		SAM og MIN	
	Tal	Opplag	Tal	Opplag	Tal	Opplag	Tal	Opplag	Tal	Opplag
Østfold	7	80 962	0	0	0	0	7	80 962	0	0
Akershus	12	115 647	0	0	0	0	12	115 647	0	0
Oslo	24	979 174	1	8 338	2	39 171	21	931 665	0	0
Hedmark	9	78 520	0	0	0	0	9	78 520	0	0
Oppland	8	79 739	1	3 927	3	15 322	4	60 490	0	0
Buskerud	9	84 111	1	9 620	0	0	8	74 491	0	0
Vestfold	8	74 537	0	0	0	0	8	74 537	0	0
Telemark	10	74 068	2	8 000	0	0	8	66 068	0	0
Aust-Agder	11	51 561	2	6 193	1	1 445	8	43 923	0	0
Vest-Agder	6	64 360	0	0	0	0	6	64 360	0	0
Rogaland	15	154 272	4	8 545	4	25 275	7	120 452	0	0
Hordaland	27	227 744	15	63 143	3	15 980	9	148 621	0	0
Sogn og Fjordane	**9**	**47 061**	**8**	**41 753**	**1**	**5 308**	**0**	**0**	**0**	**0**
Møre og Romsdal	21	117 011	13	39 655	5	42 107	3	35 249	0	0
Sør-Trøndelag	14	124 227	0	0	1	1 585	13	122 642	0	0
Nord-Trøndelag	13	68 454	0	0	0	0	13	68 454	0	0
Nordland	18	98 599	0	0	0	0	18	98 599	0	0
Troms	8	64 574	0	0	0	0	7	63 926	1	648
Finnmark	9	31 052	0	0	0	0	8	29 848	1	1 204
Svalbard	1	2 841	0	0	0	0	1	2 841	0	0
Sum	**239**	**2 618 514**	**47**	**189174**	**20**	**146193**	**170**	**2281295**	**2**	**1852**
Prosent			*19,7*	*7,2*	*8,4*	*5,6*	*71,1*	*87,1*	*0,8*	*0,1*

Merknad
Nokre opplagstal er frå 2008

Kjelder
Landslaget for lokalaviser
Mediebedriftenes Landsforbund

Publisert første gongen i Språkfakta Sogn og Fjordane
Sist oppdatert 17.3.2012

Tabell 43
Opplag nynorskredigerte aviser etter fylke 1996-2010

	1996				2004				2010			
	NN		NN og BM		NN		NN og BM		NN		NN og BM	
	Tal	Opplag	Tal	Opplag	Tal	Opplag	Tal	Opplag	Tal	Opplag	Tal	Opplag
Østfold	0		0		0	0	0	0	0	0	0	0
Akershus	0		0		0	0	0	0	0	0	0	0
Oslo	1	6 375	2	37 801	1	7 029	4	42 581	1	8 338	2	39 171
Hedmark	0		0		0	0	0	0	0	0	0	0
Oppland	1	2 423	2	11 774	1	3 914	3	15 335	1	3 927	3	15 322
Buskerud	1	9 316	0		1	10 099	0	0	1	9 620	0	0
Vestfold	0		0		0	0	0	0	0	0	0	0
Telemark	2	7 504	0	0	2	7 771	1	1 963	2	8 000	0	0
Aust-Agder	0		0		1	4 562	1	1 248	2	6 193	1	1 445
Vest-Agder	2	5 783	0		1	1 800	0	0	0	0	0	0
Rogaland	6	11 710	3	18 180	5	9 991	4	22 622	4	8 545	4	25 275
Hordaland	16	68 365	3	15 603	16	67 259	3	15 631	15	63 143	3	15 980
Sogn og Fjordane	**7**	**45 966**	**0**		**7**	**43 316**	**1**	**5 855**	**8**	**41 753**	**1**	**5 308**
Møre og Romsdal	12	35 980	7	54 346	13	40 070	5	47 644	13	39 655	5	42 107
Sør-Trøndelag	0		1	5 662	0	0	1	1 474	0	0	1	1 585
Nord-Trøndelag	0		1	1 407	0	0	1	3 162	0	0	0	0
Nordland	0		0		0	0	0	0	0	0	0	0
Troms	0		0		0	0	0	0	0	0	0	0
Finnmark	0		0		0	0	0	0	0	0	0	0
Svalbard	0		0		0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	**48**	**193422**	**19**	**144773**	**48**	**195811**	**24**	**157515**	**47**	**189174**	**20**	**146193**
Prosent	*23,0*	*6,3*	*10,0*	*4,9*	*20,9*	*6,4*	*10,9*	*5,4*	19,7	7,2	8,8	5,8

Kjelder

Nynorsk faktabok 1998

Nynorsk faktabok 2005

Språkfakta 2010

Tabell 14.28

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 2005

Sist oppdatert 17.3.2012

Tabell 44

Dei største nynorskredigerte avisene 2000-2010

Aviser som er redigerte på nynorsk eller på både nynorsk og bokmål
Absolutte tal

	Utgivarstad	2000		2004		2008		2010		+/-	
		NN	NN/BM	NN	NN/BM	NN	NN/BM	NN	NN/BM	2000-2010	
Firda	**Førde**	**14 628**		**14 108**		**13 875**		**13 330**		**-1 298**	
Sogn Avis	**Leikanger**	**10 770**		**11 203**		**10 085**		**10 053**		**-717**	
Hallingdølen	Ål	9 839		10 099		10 038		9 620		-219	
Hordaland	Voss	10 133		9 742		9 582		9 386		-747	
Dag og Tid	Oslo	6 318		7 029		7 233		8 338		2 020	▲
Sunnhordland	Stord	8 506		8 183		7 832		7 137		-1 369	
Nordhordland	Isdalstø	4 497		6 247		6 384		5 994		1 497	▲
Møre-Nytt	Ørsta	5 540		5 454		5 526		5 705		165	▲
Hordaland Folkeblad	Norheimsund	5 768		5 741		5 799		5 680		-88	
Vest-Telemark Blad	Kviteseid	5 883		5 517		5 530		5 675		-208	
Os og Fusaposten	Os	5 434		5 583		5 820		5 495		61	▲
Firdaposten	**Florø**	**5 702**		**5 630**		**5 484**		**5 327**		**-375**	
I alt		**93 018**		**94 536**		**93 188**		**91 740**		**-1 278**	
Sunnmørsposten	Ålesund		38 478		35 129		32 667		30 730	-7 748	
Vårt Land	Oslo		29 578		27 880		26 344		24 781	-4 797	
Jærbladet	Bryne		12 475		12 598		13 264		13 305	830	▲
Klassekampen	Oslo		6 557		7 512		12 109		14 390	7 833	▲
Valdres	Fagernes		9 714		9 696		9 342		8 609	-1 105	
Vestnytt	Straume		6 037		5 838		6 176		6 069	32	▲
Hardanger Folkeblad	Odda		5 876		5 705		5 499		5 326	-550	
Bygda-Nytt	Indre Arna		3 922		4 088		4 587		4 585	663	▲
Strandbuen	Jørpeland		3 771		4 068		4 458		5 248	1 477	▲
Dølen	Vinstra		1 990		3 501		4 325		4 292	2 302	▲
Driva	Sunndalsøra		4 391		4 419		4 217		3 976	-415	
I alt			**122 789**		**120 434**		**122 988**		**121 311**	**-1 478**	

Kjelder
Nynorsk faktabok 2005, tabell 16.5
Spraåkfakta 2010, tabell 14.27
www.medienorge.no

Publisert første gongen i Språkfakta 2010
Sist oppdatert 17.3.2012

Tabell 45
Største lokal- og regionavis i kommunane 2004
Dekning av husstandar i prosent

	Hus-standar	Største lokalavis	%	Målform avis NN	NN+BM	BM	Største regionavis	%	Største riksvis kvardagar	%
NORDFJORD										
Ytre										
Bremanger	1 562	Firdaposten	*59*	1			Bergens Tidende	*6*	VG	*11*
Selje	1 115	Fjordenes Tidende	*78*			1	Sunnmørsposten	*17*	VG	*10*
Vågsøy	2 504	Fjordenes Tidende	*78*			1	Sunnmørsposten	*9*	VG	*19*
Indre										
Eid	2 013	Fjordabladet	*80*	1			Sunnmørsposten	*20*	VG	*26*
Gloppen	2 254	Firda Tidend	*86*	1			Bergens Tidende	*8*	VG	*20*
Hornindal	391	Fjordingen	*75*	1			Sunnmørsposten	*34*	VG	*16*
Stryn	2 350	Fjordingen	*83*	1			Sunnmørsposten	*14*	VG	*23*
SUNNFJORD										
Ytre										
Askvoll	1 256			1			Firda	*76*	VG	*11*
Fjaler	1 091	Firda	*68*	1			Bergens Tidende	*13*	VG	*13*
Flora	4 156	Firdaposten	*72*	1			Bergens Tidende	*9*	VG	*20*
Indre										
Førde	3 936	Firda	*76*	1			Bergens Tidende	*12*	VG	*25*
Gaular	1 021	Firda	*77*	1			Bergens Tidende	*10*	VG	*11*
Jølster	1 058	Firda	*76*	1			Bergens Tidende	*8*	VG	*15*
Naustdal	883	Firda	*75*	1			Bergens Tidende	*7*	VG	*10*
SOGN										
Ytre										
Gulen	921	Nordhordland	*45*			1	Bergens Tidende	*37*	VG	*13*
Hyllestad	614	Firda	*73*	1			Bergens Tidende	*17*	VG	*14*
Solund	403	Firda	*50*	1			Bergens Tidende	*31*	VG	*6*
Indre										
Aurland	733	Sogn Avis	*63*	1			Bergens Tidende	*16*	VG	*29*
Balestrand	720	Sogn Avis	*83*	1			Bergens Tidende	*13*	VG	*14*
Høyanger	1 933	Ytre Sogn	*54*	1			Bergens Tidende	*15*	VG	*28*
Leikanger	831	Sogn Avis	*84*	1			Bergens Tidende	*19*	VG	*24*
Luster	1 943	Sogn Avis	*75*	1			Bergens Tidende	*6*	VG	*18*
Lærdal	909	Sogn Avis	*77*	1			Bergens Tidende	*8*	VG	*34*
Sogndal	2 256	Sogn Avis	*75*	1			Bergens Tidende	*13*	VG	*30*
Vik	1 154	Sogn Avis	*75*	1			Bergens Tidende	*13*	VG	*16*
Årdal	2 399	Sogn Avis	*70*	1			Bergens Tidende	*4*	VG	*28*
Sum	**28 217**			**18**	**0**	**1**				

Merknader

For kommunar utan ei lokalavis står dette feltet tomt

Aviser som berre oppgir dekningsområde utan prosenttal, er ikkje rekna med.

Ein del dekningsprosenttal i Nærpressekatalogen er omtrentlege, forelda eller manglar heilt

Kjelder

Aviskatalogen 2004 Nærpressekatalogen 2005

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 2005
Sist oppdatert 13.3.2012

Tabell 46
Haldning til meir nynorsk i VG og Dagbladet 2006

Telefonintervju med 1000 personar
Prosent

	Ja	Nei	Veit ikkje
Noreg	29,1	60,0	10,9
Oslo og Akershus	24,3	63,3	12,4
Austlandet elles	24,0	67,3	8,7
Sørlandet	31,8	55,3	12,9
Vestlandet	43,9	45,6	10,5
Midt-Noreg	34,1	52,4	13,5
Nord-Noreg	13,0	79,2	7,8
Rogaland	28,6	67,2	6,2
Hordaland	51,0	38,1	10,9
Sogn og Fjordane	**72,6**	**3,5**	**23,9**
Møre og Romsdal	55,0	31,0	14,0

Spørsmål
"Noregs Mållag ønskjer å få VG og Dagbladet til å bruke meir nynorsk på redaksjonell plass i avisene. Er du einig eller ueinig i at VG og Dagbladet burde bruke meir nynorsk på redaksjonell plass?"

Kjelde
Spørjeundersøking ved Sentio for Nynorsk Pressekontor 24.-29.1.2006

Publisert første gongen i Språkfakta 2010
Sist oppdatert 18.1.2010

Tabell 47

Nynorske blad etter utgivingsår 1891-1938

Blad, tidsskrift og aviser med nynorsk som dominerande målform over tid
Ordna etter første utgivingsår

Utgitt på NN				Første året			Namnebyte	Merknader
Frå	Til	Tittel	Første utgivar	Frekvens	Utg.stad	Fylke	Ført vidare som	Målbyte
1891	1892	Forteljaren	Ola Johannessen Vik	Veke	Bremangerpollen	S&F		
1895	1898	Unge Skud	J.O. Olsen og Lorentz Nybø	Veke	Nordfjordeid	S&F	Unglyden, 1899	
1896	1901	Ungdom (I)	Jens Kvale	Veke	Sogndal	S&F	Sygna, 1901	
1901	1903	Sygna	Jens Kvåle	Veke	Sogndal	S&F	Sogns Tidende, 1903	
1903	1947	Sogns Tidende	Jens Kvåle	2/veka	Lærdal	S&F	Sogn og Fjordane	D-n 1878-1902
1911	1919	Nordre Bergenhus Folkeblad		2/veka	Florø	S&F		D-n 1906-10
1911	1922	Solsprett	Hans H. Vangsnes	Veke	Vangsnes	S&F		
1913		Ungdomsvenen	Rasmus Øvrelid	Veke	Florø	S&F		D-n 1897-1912
1919	1992	Firda Folkeblad		3/veka	Florø	S&F	Nordre Bergenhus Folkeblad	Ikkje 1943-44
1919	1926	Folkeskulen	Arne Sølvberg	Veke	Florø	S&F		
1920		Fjordabladet		3/veka	Nordfjordeid	S&F	Fjordenes Blad, 1875-1919	D-n 1875-19, ikkje 1943-44
1921	1933*	Heimbygdi vaar	Sogndals sogelag	År	Sogndal	S&F		
1922	1924*	Vårdag	Ungdomsskulen på Nordfjordeid	6 nr	Nordfjordeid	S&F		
1923		Firda (II)	AS Firda	97 nr	Førde	S&F		D-n 1917-22
1924		Firda Tidend		2/veka	Sandane	S&F		
1924	1952	Menighetsblad for Kinn prestegjeld	Kinn sokneråd	22 nr		S&F	Kinn kyrkjeblad, 1952	
1924	1924*	Sunnfjord sogelag	Sunnfjord sogelag	År	Førde	S&F		
1925	1929	Bygdebladet	Arne Sølvberg	Veke	Naustdal	S&F		
1925	1926	Firdaljos	Elevlaget ved Firda gymnas	Jul	Sandane	S&F		
1925	1935	Glad	Nordfjord ungdomsskulelag	År	Sandane	S&F		
1925	1925	Sunnfjordingen	Sunnfjord sogelag	1 nr	Førde	S&F		
1926		Jul i Sunnfjord	Sunnfjord sogelag	Jul	Førde	S&F		Jol i Sunnfjord, 1933
1926	1954	Sogns Avis	Noregs Bondelag, Ingvald Husabø	Veke	Vik i Sogn	S&F		Ikkje 1942-44
1928	1929	Innfjordingen		Veke	Stryn	S&F		
1929		Fjordingen	Bergmanns Boktrykkeri	Veke	Stryn	S&F		Ikkje 1943-44
1930	1933*	Jol i Sogn	Ingvald Husabø	Jul	Vik i Sogn	S&F		

Utgitt på NN				Første året			Namnebyte	Merknader
Frå	Til	Tittel	Første utgivar	Frekvens	Utg.stad	Fylke	Ført vidare som	Målbyte
1931	1942	Menighetsblad for Askvoll og Vilnes	Sokneråda i Askvoll og Vilnes	Mnd		S&F	Kyrkjeblad for..., 1946	D-n 1917-30
1931	1938*	Menighetsblad for Naustdal og Vevring		8 nr	Naustdal	S&F		
1932	1936	Sogn	Ivar Tveit	Veke	Leikanger	S&F	Sogn og Fjordane, 1936	
1933	1952	Nordfjord Folkeblad	Per Osdal	2/veka	Måløy	S&F		Ikkje 1941-47
1933	1934	Norsk	Agnar Skeidsvoll	10 nr	Florø	S&F		
1933	1935	Sunnfjord Tidend	DNA i Sogn og Fjordane	Veke	Førde	S&F		
1934	1955	Menighetsblad for Bremanger	Hans Våge Gjeitanger	Mnd	Kalvåg	S&F	Kyrkjeblad for ..., 1956	D-n 1923-33
1934	1935*	Sogns misjonsblad	Ytre Sogns fellesforening av Indremisjone	15 nr	Vadheim	S&F		
1935		Kyrkjeklokka	Kyrkjeblad for Stryn og Hornindal	Mnd	Stryn	S&F		
1935	1955	Menighetsblad for Fjaler		11/år		S&F	Kyrkjeblad for ..., 1955	
1936	1940	Gjallarhorn (II)	Albert Øen	Veke	Førde	S&F		
1936		Helgestunder	Lavik soknekall		Lavik	S&F		
1936		Jol i Nordfjord	Fønstelien Bokhandel	Jul	Måløy	S&F	Jul i Nordfjord	Årvisst frå 1962
1936	1945	Kyrkjeblad for Davik	Rasmus Johan Slaattelid	Mnd	Davik	S&F		D-n 1930-35?
1936	1966	Kyrkjeblad for Eid og Stårheim	Eid og Stårheim sokneråd	Mnd	Nordfjordeid	S&F	Helgefred, 1967	
1936	1993	Sogn og Fjordane		Veke	Hermansverk	S&F		
1937		Ljosstrålar	Nordfjord ungdomsskule og DNLIS	Mnd	Sandane	S&F		
1938		Hyrdingrøysta	Jølster sokneråd	8/år	Jølster	S&F		
1938	1965	Sogn Folkeblad	DNA i Sogn og Fjordane	2/veka	Leikanger	S&F	Sogn Dagblad, 1965	Ikkje 1941-44

Merknader

D-n betyr skifte frå dansk-norsk/bokmål til landsmål/nynorsk.

* markerer at startåret kan vere tidlegare eller at sluttåret kan vere seinare.

Ope rom for sluttår tyder i prinsippet at bladet heldt fram etter 1938.

Kjelder

Tabell 16.15

Aukrust 1991

Aure ofl, bd I-IV

Barstad 1935

Ottar Grepstads arkiv

Hiller 1981

Norsk bokfortegnelse 1901-1945

Norske aviser 1763-1969

Norske tidsskrifter, 1940

Sande 2000

Skeidsvoll ofl 1938

Økland 1979:176-183

Økland 1993:189-194

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 1998

Sist oppdatert 13.3.2012

Tabell 48
Aviser i Sogn og Fjordane 1874-2012

Aviser med nynorsk som formelt redaksjonsspråk eller mykje brukt målform over tid

Nynorsk		Bokmål			Nr/veke		Første året		
Frå	Til	Frå	Til	Tittel	År 1	2012	Utgivarstad	Parti	Merknader
		1874	1930	Nordre Bergenhus Amtstidende	1	-	Florø	MV	
		1874	1920	Fjordenes Blad	1		Eid	V	Går over til nynorsk og namnet Fjordabladet frå 1920
		1878	1903	Sogns Tidende	?	-	Sogndal	V	Går over til nynorsk i 1903
		1888	1890	Folkets Vel	1	-	Lærdal	MV	
1887	1890			Firda og Sygnafolkets Avis	1	-	Naustdal	U	Held fram som Firda i Bergen frå 1890
		1889	1890	Vestlandstidende	2	.	Lærdal	MV	
1890	1893			Firda (I)	1	-	Bergen	U	
		1892	1896	Bergenhus Folketidende	1	-	Sogndal	U	
1895	1898			Unge Skud	1	-	Nordfjordeid	U	
		1896	1942	Nordfjord	1	.	Sandane	H	
1896	1896			Vestmannen (II)	1	-	Sogndal	U	
		1897	1952	Sogningen	1	-	Vik i Sogn	H	Går over tiol nynorsk frå 1952
		1898	1909	Søndfjords Avis	1		Florø	V	
1896	1901			Ungdom	1	-	Sogndal	U	
1901	1903			Sygna	1	-	Sogndal	V	
1903	1947			Sogns Tidende	2	-	Lærdal	V	
		1906	1909	Firda Folkeblad	1	-	Askvoll	V	Held fram som Nordre Bergenhus Folkeblad II
		1909	1911	Nordre Bergenhus Folkeblad II	2	-	Florø	V	
		1910		Fjordenes Tidende	2	3	Måløy	FV	
1911	1919			Nordre Bergenhus Folkeblad NN	2	-	Florø	V	
		1912	1914	Sogns Folkeblad	2	-	Leikanger	FV	
		1913	1919	Sognefjord	1	-	Vik i Sogn	U	
		1917	1921	Firda (II)'	1		Førde	U	Går over til nynorsk frå 1921
1919	1992			Firda Folkeblad	3	-	Florø	V 1919-80	
		1919		Sogns Socialdemokrat	1	-	Lærdal	A	
1920				Fjordabladet	3	3	Nordfjordeid	V 1920-80	
		1921	1923	Sogn og Fjordane Socialdemokrat	2	-	Vadheim	A	Skiftar namn til Fritt Folk i 1923
1921				Firda (II)	2	6	Førde	U	

Nynorsk		Bokmål		Tittel	Nr/veke		Første året	Parti	Merknader
Frå	Til	Frå	Til		År 1	2012	Utgivarstad		
		1923	1924	Fritt Folk	2	-	Vadheim	A, NKP få seint i 1923	
		1924		Fritt Folk			Høyanger	NKP	
1924				Firda Tidend	2	3	Sandane	S 1920-94	
1925	1929			Bygdebladet	1	-	Naustdal	U, S 1926-27	
1926	1954			Sogns Avis	1	-	Vik i Sogn	S	Blir relansert frå Leikanger i 1959
1928	1929			Innfjordingen	1	-	Stryn	U	
1929				Fjordingen	1	3	Stryn	U, H 1935-92, U 1992-	
		1929	1940	Høyanger Avis	2	-	Høyanger	U	
		1930		Fylkestidende for Sogn og Fjordane	2	-	Florø	H	
1932	1936			Sogn	1	-	Leikanger	U	
1933	1935			Sunnfjord Tidend	1	-	Førde	S, A 1934-	
1933	1952			Nordfjord Folkeblad	3	-	Måløy	V	
1936	1940			Gjallarhorn	1	-	Førde	U, A 1938-40	
1936	1993			Sogn og Fjordane	1	-	Hermansverk	V 1936-80	
1938	1965			Sogn Folkeblad	2	-	Leikanger	A 1938-65	
1942	1945			Folkebladet for Sogn og Fjordane	2	-	Florø	NS	
		1948	1954	Sogns Avis	2	-	Sogndal	A	
1948				Firdaposten	2	4	Florø	A	
1952	1952			Firdanytt	2	-	Sandane	U	
1952	1993			Sogningen / Sogningen/Sogns Avis	2	-	Vik i Sogn	U, H 1952-?	Sogningen/Sogns Avis frå 1972
		1957	1972	Sogningen	3	-	Leikanger	H	Flytta frå Vik i 1952
1965	1997			Sogn Dagblad	6	-	Høyanger	A	Framhald av Sogn Folkeblad
1966	1967			Sygnabladet	2	-	Sogndal	U	
1982	1984			Indre Sogn	2	-	Årdalstangen	U	
1993				Sogn Avis	5	5	Leikanger	U	
1997	1999			Avisa Sogndal	1	-	Sogndal	U	
1997	2002			Årdal og Lærdal Avis	3	-	Årdal	U	
1998				Ytre Sogn	2	2	Høyanger	U	
2010				Bremanger Budstikke	1	1	Bremanger	U	Prøvenummer hausten 2009

Kjelder

Grepstad 2005b, tabell 16.15

Eggum 2009

Høst 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000

Norske aviser 1763-1969

NOU 2000:15, s. 236 ff.

Nærpressekatalogen 1982-1993

Opplysningar frå Sigurd Høst

Eigne undersøkingar

Publisert første gongen i Språkfakta Sogn og Fjordane

Sist oppdatert 22.4.2012

Tabell 49
Nye bøker frå Forlaget Skald og Selja Forlag 1993-2011
Titteltal nye bøker og utgåver

	Skald Forlag				Selja Forlag		
	NN	BM	ENG	Sum	NN	BM	Sum
1993	2	0		**2**			
1994	0	0		**0**			
1995	0	0		**0**			
1996	1	0		**1**	1	0	**1**
1997	3	0		**3**	1	0	**1**
1998	4	0		**4**	2	1	**3**
1999	7	1		**8**	3	0	**3**
2000	4	2		**6**	6	0	**6**
2001	5	1		**6**	7	0	**7**
2002	6	0		**6**	6	0	**6**
2003	4	1		**5**	8	0	**8**
2004	6	3		**9**	9	0	**9**
2005	7	4		**11**	12	0	**12**
2006	13	4		**17**	13	1	**14**
2007	10	4		**14**	13	0	**13**
2008	12	3		**15**	15	1	**16**
2009	10	1		**11**	14	2	**16**
2010	11	3	1	**15**	12	1	**13**
2011	13	4	1	**18**	13	1	**14**
I alt	**118**	**31**	**2**	**151**	**135**	**7**	**142**

Merknader

Skald Forlag blei skipa i 1991, men gav ut første boka i 1993

Selja Forlag blei skipa i 1995 og gav ut første boka året etter.

Verk er rekna som éin tittel

Oppdragsproduksjonar er rekna med

Parallellutgåver i begge målformene er rekna som to titlar

Kjelder

Oppgåver frå forlaga

Publisert første gongen i Språkfakta 2010

Sist oppdatert 4.4.2012

Tabell 50
Abonnentar Dag og Tid og Syn og Segn 2004-2012
Absolutte tal og prosent

	Eksemplar Dag og Tid		Dag og Tid		Syn og Segn	
	2004	2012	2004	2012	2005	2011
Østfold	107	120	*2*	*1*	*2*	*2*
Akershus	436	591	*7*	*7*	*6*	*6*
Oslo	1731	1626	*26*	*19*	*18*	*22*
Hedmark	150	185	*2*	*2*	*2*	*1*
Oppland	227	274	*3*	*3*	*4*	*6*
Buskerud	190	232	*3*	*3*	*2*	*2*
Vestfold	113	155	*2*	*2*	*1*	*2*
Telemark	224	249	*3*	*3*	*4*	*1*
Aust-Agder	120	154	*2*	*2*	*2*	*2*
Vest-Agder	104	155	*2*	*2*	*2*	*3*
Rogaland	387	662	*6*	*8*	*7*	*7*
Hordaland	950	1718	*14*	*20*	*21*	*21*
Sogn og Fjordane	**285**	**510**	***4***	***6***	***5***	***6***
Møre og Romsdal	529	629	*8*	*7*	*7*	*9*
Sør-Trøndelag	404	540	*6*	*6*	*5*	*4*
Nord-Trøndelag	169	194	*3*	*2*	*2*	*1*
Nordland	266	289	*4*	*3*	*3*	*3*
Troms	210	269	*3*	*3*	*3*	*2*
Finnmark	65	82	*1*	*1*	*1*	*1*
Anna / ikkje oppgitt	4	3	*0*	*0*	*3*	*0*
Sum	**6671**	**8637**	***101***	***100***	***100***	***101***

Kjelde

Tabell 16.12

Aviskatalogen 2004, eige søk

Dag og Tid: data frå abonnentregisteret 16.3.2012

Syn og Segn 2011: data frå lesarundersøking januar-februar 2011

Publisert første gongen i Språkfakta Sogn og Fjordane

Sist oppdatert 19.3.2012

Tabell 51
Sogn og Fjordane Teater 1977-2011

Absolutte tal
Rekneskapstal i 1000 kr

	Fram-syningar	Selde billettar	Eigen-inntekter	Tilskot	Samla inntekter	Resultat
1977	28	8 552				
1978	172	15 443				
1979	147	21 542				
1980	240	16 275	161	3 614	3 775	147
1981	230	28 675	272	4 342	4 614	106
1982	261	24 565	548	5 030	5 578	6
1983	187	22 671	365	5 369	5 734	32
1984	168	31 254	623	5 495	6 118	107
1985	310	39 207	651	5 984	6 635	32
1986	224	35 404	591	6 619	7 210	60
1987	212	38 645	822	7 128	7 950	-764
1988	123	17 357	498	7 697	8 195	-793
1989	389	38 082	776	9 047	9 823	1 312
1990	205	23 076	532	10 082	10 614	-1
1991	191	21 079	659	10 642	11 301	2
1992	217	21 891	931	11 971	12 902	-405
1993	215	20 448	597	11 856	12 453	6
1994	214	19 500	768	12 370	13 138	1
1995	187	18 154	682	12 460	13 142	-132
1996	165	17 258	727	12 127	12 854	178
1997	176	17 017	910	12 164	13 074	-293
1998	194	23 902	1 273	12 618	13 891	198
1999	140	19 127	1 106	13 031	14 137	124
2000	178	15 960	710	13 542	14 252	4
2001	251	32 165	1 258	14 541	15 799	-305
2002	197	18 830	755	14 903	15 658	294
2003	270	31 101	1 121	14 464	15 585	-296
2004	176	29 001	1 782	15 443	17 225	-2 439
2005	110	13 591	1 132	15 794	16 926	1 716
2006	284	20 855	1 482	16 810	18 292	1 595
2007	157	16 936	1 367	18 166	19 533	-226
2008	186	17 987	1 424	18 945	20 369	-490
2009	180	17 477	726	20 373	21098	558
2010	139	10 300	1026	22 716	23742	2 232
2011	270	25 287	1504	23 214	24718	714
Sum	**6993**	**788 614**				

Kjelder
Nynorsk faktabok 2005, tabell 18.12
Årsmelding Sogn og Fjordane Teater 2005-

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 1998
Sist oppdatert 26.3.2012

Tabell 52
Redaksjonelle nøkkeltal nynorskaviser 2010

Aviser med nynorsk eller nynorsk og bokmål som formelle redaksjonsspråk

Papir	Nett	Tittel	Utgivarstad	Nr. i veka	Sider per nr.	Sider per veke	Tilsette redaksjon	Tilsette drift	Sum tilsette
		Alle nynorskaviser		**122**	**1340**	**3068**	**358**	**363**	**721**
1920	2001	Fjordabladet	Nordfjordeid	3	22	66	4	5	9
1921	2000	Firda (II)	Førde	6	35	210	20	42	62
1924	2006	Firda Tidend	Sandane	3	20	60	5	7	12
1929	2005	Fjordingen	Stryn	3	20	60	7	5	12
1948	2000	Firdaposten	Florø	4	31	124	10	3	13
1993	2000	Sogn Avis	Leikanger	5	30	150	15	11	26
1998		Ytre Sogn	Høyanger	2	20	40	3	3	6
		Sum		**26**	**178**	**710**	**64**	**76**	**140**

Merknader

Årstal papir gjelde første året med nynorsk eller nynorsk og bokmål som redaksjonsspråk
Opplysningar om første år med nettutgåve manglar for somme aviser
Sidetal gjeld 2009
Tilsette i permisjon er ikkje rekna med
Frilansarar er rekna med der avisa opplyser om slike medarbeidarar
Bremanger Budstikke blei ikkje fanga opp av dene undersøkinga

Kjelder

Ottar Grepstad: Avisene som utvida Noreg. Nynorskpressa 1850-2010, Oslo 2010
Nettutgåvene av avisene, lesedato 5.9.2010
Opplysningar frå enkeltaviser 7.9.-14.9.2010

Publisert første gongen i årstale nr. 10
Sist oppdatert 15.9.2010

Tabell 53
Medarbeidarar distriktskontor i NRK 1988-2003

Tal på tilsette programmedarbeidarar oktober 1988 og august 2003

	1988				2003			
	NN	BM	Sum	% NN	NN	BM	Sum	% NN
Østfold	0	11	11	*0*	0	26	26	*0*
Oslo og Akershus	0	11	11	*0*	1	27	28	*4*
Hedmark	0	15	15	*0*				
Oppland	2	11	13	*15*	6	34	40	*15*
Buskerud	1	7	8	*13*	2	20	22	*9*
Vestfold					0	22	22	
Telemark	3	11	14	*21*	5	19	24	*21*
Sørlandet	1	17	18	*6*	3	30	33	*9*
Rogaland	7	12	19	*37*	5	21	26	*19*
Hordaland	10	18	28	*36*	16	13	29	*55*
Sogn og Fjordane	**12**	**1**	**13**	***92***	**23**	**2**	**25**	***92***
Møre og Romsdal	11	4	15	*73*	17	12	29	*59*
Sør-Trøndelag	1	16,5	17,5	*6*	4	32	36	*11*
Nord-Trøndelag	1	10	11	*9*	1	20	21	*5*
Nordland	2	18	20	*10*	0	28	28	*0*
Troms	0	22,5	25,5	*0*	0	23	23	*0*
Finnmark	0	17	17	*0*	0	20	20	*0*
Sami Radio			13	*0*				
Sum	**51**	**202**	**269**	***19***	**83**	**349**	**432**	***19,2***

Merknader

Hedmark og Oppland var i 2003 blitt eitt kontor

Buskerud og Vestfold var eitt kontor i 1998

Kjelder

Nynorsk faktabok 1998

Undersøking i NRK august-september 2003

Nynorsk mediesenter. Rapport 2003

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 2005

Sist oppdatert 8.5.2005

Tabell 54
Målform i annonsar i Firda 1972-2012
Tal annonsar etter lokalisering av annonsørane

	Sunnfjord			Utanfor Sunnfjord			Utan lokalisering			I alt		
	NN	BM	% NN	NN	BM	% NN	NN	BM	Ymse	NN	BM	% NN
6.-11.3.1972												
Kunngjeringar	29	2	*93,5*	6	2	*75,0*			3	35	4	*89,7*
Stillingsannonsar	4		*100,0*	4	2	*66,7*	2	1	1	10	3	*76,9*
Daglegvarer	3	4	*42,9*		3	*0,0*				3	7	*30,0*
Klede, sko, tekstil	9	11	*45,0*						2	9	11	*45,0*
Bygg og utstyr	1	18	*5,3*		3	*0,0*			2	1	21	*4,5*
Ymse varer	11	11	*50,0*	2	1	*66,7*				13	12	*52,0*
Personlege	9	2	*81,8*	2	1	*66,7*	12			23	3	*88,5*
Fast eigedom	3	4	*42,9*							3	4	*42,9*
Tenester	42	10	*80,8*	6	4	*60,0*			5	48	14	*77,4*
Anna	23	21	*52,3*	1	4	*20,0*				24	25	*49,0*
I alt	**134**	**83**	***61,8***	**21**	**20**	***51,2***	**14**	**1**	**13**	**169**	**104**	***61,9***
10.-14.3.1992												
Kunngjeringar	72		*100,0*	22	5	*81,5*			1	94	5	*94,9*
Stillingsannonsar	22		*100,0*	6	2	*75,0*		3		28	5	*84,8*
Daglegvarer	9	2	*81,8*	1	1	*50,0*			3	10	3	*76,9*
Klede, sko, tekstil	20	3	*87,0*				2		2	22	3	*88,0*
Bygg og utstyr	32	7	*82,1*	1	5	*16,7*	4	3	1	37	15	*71,2*
Ymse varer	30	3	*90,9*	2	1	*66,7*				32	4	*88,9*
Personlege	12		*100,0*		1	*0,0*	12	3		24	4	*85,7*
Fast eigedom	55	8	*87,3*	1		*100,0*	2	1	1	58	9	*86,6*
Tenester	40	8	*83,3*	4	7	*36,4*			11	44	15	*74,6*
Anna	93	25	*78,8*	10	15	*40,0*	30	4	6	133	44	*75,1*
I alt	**385**	**56**	***87,3***	**47**	**37**	***56,0***	**50**	**14**	**25**	**482**	**107**	***81,8***
5.-10.3.2012												
Kunngjeringar	37		*100,0*	9		*100,0*				46	0	*100,0*
Stillingsannonsar	13	5	*72,2*	10	4	*71,4*	1	1		24	10	*70,6*
Daglegvarer	1	2	*33,3*					4		1	6	*14,3*
Klede, sko, tekstil	7	2	*77,8*	3		*100,0*	2	3		12	5	*70,6*
Bygg og utstyr	2	4	*33,3*	2	2	*50,0*	1	17	3	5	23	*17,9*
Ymse varer	24		*100,0*	1	2	*33,3*	1	3	1	26	5	*83,9*
Personlege	9		*100,0*	3		*100,0*	16	1		28	1	*96,6*
Fast eigedom	60	29	*67,4*	8		*100,0*	6		2	74	29	*71,8*
Tenester	54	11	*83,1*	15	7	*68,2*	5	13	7	74	31	*70,5*
Anna	80	27	*74,8*	8	3	*72,7*	68	43	16	156	73	*68,1*
I alt	**287**	**80**	***78,2***	**59**	**18**	***76,6***	**100**	**85**	**29**	**446**	**183**	***70,9***
Sum	**806**	**219**	***78,6***	**127**	**75**	***62,9***	**164**	**100**	**67**	**1097**	**394**	***73,6***

Merknad

"Ymse" er lokale annonsar som er så knappe at målforma ikkje er eintydig.

Kjelde

Eigen gjennomgang av Firda i veke 10 kvart år

Publisert første gongen i Språkfakta Sogn og Fjordane

Sist oppdatert 3.4.2012

Tabell 55
Målform i annonsar i tre aviser i Sogn 1948-1980
Tal annonsar etter lokalisering av annonsørane

	Sogn			Utanfor Sogn			U/lokalisering			I alt		
	NN	BM	% NN	NN	BM	% NN	NN	BM	Ymse	NN	BM	% NN
1948												
Kunngjeringar	173	22	*88,7*	13	63	*17,1*	7	4		193	89	*68,4*
Stillingsannonsar	74	20	*78,7*	14	62	*18,4*	1			89	82	*52,0*
Daglegvarer	13		*100,0*		17	*0,0*			6	13	17	*43,3*
Klede, sko, tekstil	6		*100,0*		86	*0,0*			1	6	86	*6,5*
Bygg og utstyr	58	4	*93,5*	1	254	*0,4*		1	3	59	259	*18,6*
Ymse varer	28	3	*90,3*	11	52	*17,5*		5		39	60	*39,4*
Personlege	3		*100,0*	8	19	*29,6*				11	19	*36,7*
Fast eigedom										0	0	*0,0*
Tenester	68	11	*86,1*	5	182	*2,7*	1		6	74	193	*27,7*
I alt	**423**	**60**	***87,6***	**52**	**735**	***6,6***	**9**	**10**	**16**	**484**	**805**	***37,5***
1952												
Kunngjeringar	165	29	*85,1*	21	53	*28,4*	1	12		187	94	*66,5*
Stillingsannonsar	88	8	*91,7*	14	23	*37,8*	1	5		103	36	*74,1*
Daglegvarer	22	4	*84,6*	1	20	*4,8*				23	24	*48,9*
Klede, sko, tekstil	16	35	*31,4*	12	55	*17,9*	3			31	90	*25,6*
Bygg og utstyr	64	31	*67,4*	27	238	*10,2*		3	2	91	272	*25,1*
Ymse varer	39	4	*90,7*	3	86	*3,4*			9	42	90	*31,8*
Personlege	8		*100,0*	1	15	*6,3*		1	2	9	16	*36,0*
Fast eigedom				1	15	*6,3*		1	2	1	16	*5,9*
Tenester	42	30	*58,3*	24	172	*12,2*		1		66	203	*24,5*
I alt	**444**	**141**	***75,9***	**104**	**677**	***13,3***	**5**	**23**	**15**	**553**	**841**	***39,7***
1959												
Kunngjeringar	282	60	*82,5*	17	47	*26,6*	20	7	1	319	114	*73,7*
Stillingsannonsar	43	11	*79,6*	17	36	*32,1*	12	2		72	49	*59,5*
Daglegvarer	13		*100,0*	1	41	*2,4*			1	14	41	*25,5*
Klede, sko, tekstil	11	1	*91,7*	5	76	*6,2*				16	77	*17,2*
Bygg og utstyr	81	26	*75,7*	68	239	*22,1*	10	8	5	159	273	*36,8*
Ymse varer	43	31	*58,1*	19	102	*15,7*			2	62	133	*31,8*
Personlege	102	1	*99,0*	6	18	*25,0*	12			120	19	*86,3*
Fast eigedom	12		*100,0*							12	0	*100,0*
Tenester	66	12	*84,6*	22	113	*16,3*				88	125	*41,3*
I alt	**653**	**142**	***82,1***	**155**	**672**	***18,7***	**54**	**17**	**9**	**862**	**831**	***50,9***
1966												
Kunngjeringar	260	46	*85,0*	27	53	*33,8*	34	3	6	321	102	*75,9*
Stillingsannonsar	56	8	*87,5*	10	38	*20,8*	10			76	46	*62,3*
Daglegvarer	14		*100,0*	5	24	*17,2*		9		19	33	*36,5*
Klede, sko, tekstil	20	44	*31,3*		43	*0,0*		2		20	89	*18,3*
Bygg og utstyr	58	26	*69,0*	32	144	*18,2*	9	15	3	99	185	*34,9*
Ymse varer	21	13	*61,8*	5	114	*4,2*				26	127	*17,0*
Personlege	33	2	*94,3*	6	16	*27,3*	5	1		44	19	*69,8*
Fast eigedom	5		*100,0*	2	5	*28,6*				7	5	*58,3*
Tenester	6		*100,0*	5	29	*14,7*	2			13	29	*31,0*
I alt	**473**	**139**	***77,3***	**92**	**466**	***16,5***	**60**	**30**	**9**	**625**	**635**	***49,6***

	Sogn			Utanfor Sogn			U/lokalisering			I alt		
	NN	BM	% NN	NN	BM	% NN	NN	BM	Ymse	NN	BM	% NN
1973												
Kunngjeringar	335	59	*85,0*	13	61	*17,6*	20	3	9	368	123	*74,9*
Stillingsannonsar	68	3	*95,8*	13	32	*28,9*	2			83	35	*70,3*
Daglegvarer	39	18	*68,4*		5	*0,0*	4	2		43	25	*63,2*
Klede, sko, tekstil	18	30	*37,5*		4	*0,0*		1	6	18	35	*34,0*
Bygg og utstyr	65	71	*47,8*	30	80	*27,3*	2	8	3	97	159	*37,9*
Ymse varer	13	12	*52,0*	3	19	*13,6*		7		16	38	*29,6*
Personlege	23		*100,0*	3	12	*20,0*	1			27	12	*69,2*
Fast eigedom	2		*100,0*	1	5	*16,7*				3	5	*37,5*
Tenester	26	9	*74,3*	2	20	*9,1*	4	5	14	32	34	*48,5*
I alt	**589**	**202**	***74,5***	**65**	**238**	***21,5***	**33**	**26**	**32**	**687**	**466**	***59,6***
1980												
Kunngjeringar	679	56	*92,4*	84	53	*61,3*	26	2	3	789	111	*87,7*
Stillingsannonsar	138	26	*84,1*	14	34	*29,2*	16	1		168	61	*73,4*
Daglegvarer	35	14	*71,4*		4	*0,0*	5	10	1	40	28	*58,8*
Klede, sko, tekstil	29	46	*38,7*		3	*0,0*	1		1	30	49	*38,0*
Bygg og utstyr	147	160	*47,9*	35	125	*21,9*	32	14		214	299	*41,7*
Ymse varer	26	22	*54,2*	1	14	*6,7*		3		27	39	*40,9*
Personlege	12	1	*92,3*	1		*100,0*	1	1		14	2	*87,5*
Fast eigedom	4	1	*80,0*	1		*100,0*		1		5	2	*71,4*
Tenester	44	16	*73,3*		20	*0,0*	12	1	6	56	37	*60,2*
I alt	**1114**	**342**	***76,5***	**136**	**253**	***35,0***	**93**	**33**	**11**	**1343**	**628**	***68,1***
Sum	**3696**	**1026**	***78,3***	**604**	**3041**	***16,6***	**254**	**139**	**92**	**4554**	**4206**	***52,0***

Merknader

Annonsar i september kvart år frå avisene Sogn Dagblad, Sogn og Fjordane, Sogningen.

"Ymse" er lokale annonsar som er så knappe at målforma ikkje er eintydig.

Kjelde

Nedberge 1982

Publisert første gongen i Nynorsk faktabok 1998

Sist oppdatert mars 1998

Tabell 56
Medlemer i Noregs Ungdomslag etter fylke 1921-2011
Absolutte tal og prosent

	Skipa	1921	%	2007	%	2011	%
Noreg	1896	43876	*100*	16114	*100*	16559	*100*
Vestlandet		17304	*39,4*	7248	*45,0*	7516	*45,4*
Rogaland	1895	1445	*3,3*	692	*4,3*	786	*4,7*
Hordaland	1898	5667	*12,9*	2517	*15,6*	2572	*15,5*
Sogn og Fjordane	**1896**	**3579**	***8,2***	**1704**	***10,6***	**1560**	***9,4***
Møre og Romsdal	1894	6613	*15,1*	2335	*14,5*	2598	*15,7*
Firda Ungdomslag	1896	1683	*3,8*				
Sunnfjord ungdomsla	1904	636	*1,4*				
Sogn ungdomslag	1896	1260	*2,9*				

Merknad

Organiseringa på fylkes- og regionnivå har endra seg ein del frå dei første laga blei skipa i 1893

Kjelder

Moren og Os 1921:381 ff.

Noregs Ungdomslag

Publisert første gongen i Språkfakta 2010

Sist oppdatert 16.3.2012

Tabell 57
Medlemer i Noregs Mållag etter fylke 1954-2011
Absolutte tal og prosent

	1954	%	1974	&	1986	&	1995	%	2005	%	2011	%
Noreg	12981	*100*	15415	*100*	13881	*100*	10820	*100*	10162	*100*	10433	*100*
Vestlandet	6806	*52,4*	6605	*42,8*	7848	*56,5*	5720	*52,9*	5395	*53,1*	5336	*51,1*
Rogaland	2000	*15,4*	2083	*13,5*	2410	*17,4*	1660	*15,3*	1388	*13,7*	1352	*13,0*
Hordaland	2438	*18,8*	2450	*15,9*	3429	*24,7*	2493	*23,0*	2319	*22,8*	2263	*21,7*
Sogn og Fjordane	**1108**	***8,5***	**521**	***3,4***	**854**	***6,2***	**643**	***5,9***	**705**	***6,9***	**705**	***6,8***
Møre og Romsdal	1260	*9,7*	1551	*10,1*	1155	*8,3*	924	*8,5*	983	*9,7*	1016	*9,7*

Merknader

Lokallag som er direkte innmelde i NM, er rekna med der dei høyrer til geografisk.

Rogaland Mållag inkluderer Karmsund Mållag med medlemer frå Sunnhordland

Hordaland Mållag er for 1954 Vestlandske Mållag

Kjelder

Språkfakta 2010

Årsmeldingar Noregs Mållag

Publisert første gongen i Språkfakta Sogn og Fjordane

Sist oppdatert 16.3.2012

Nynorsk kultursentrum

Språkportrett av eit fylke

Ein statistisk presentasjon av Sogn og Fjordane i nynorsk kulturhistorie gjennom 350 år med sentrale faktum og kuriosa, 57 tabellar og utførlege analysar som jamfører fylket med resten av landet. 18 tabellar blir publiserte for første gong – frå språkbarometer 2011 til siste nytt frå vidaregåande skule og annonsesidene i avisene til språkbruk i kyrkja og komplett oversyn over aviser utgitt i Sogn og Fjordane.

Nynorsk kultursentrum er ei ideell stifting med hovudføremål å arbeide for nynorsk skriftkultur. Stiftinga skal kunne eige og drive språklege og litterære dokumentasjons- og opplevingssenter, festivalar, digitale tenester og forretningstiltak som er med og oppfyller dette føremålet.

Blant dei 23 stiftarane er Høgskulen i Sogn og Fjordane og Sogn og Fjordane fylkeskommune.

Nynorsk kultursentrum eig og driv Ivar Aasen-tunet, Olav H. Hauge-senteret, Dei nynorske festspela og nettstadene aasentunet.no, haugesenteret.no og tunkatten.no, forvaltar Vinjefondet for nynorsk i pressa og organiserer Språkåret 2013.

Visjonen er *Nynorsk, sjølvsagt, når som helst og kor som helst.*